

Pla d'Actuació Comarcal del Consell Comarcal del Baix Llobregat

El present document es troba en fase d'informació pública fins al 10 de desembre de 2024, en cas que no es produeixin reclamacions i/o suggeriments durant aquest termini es considerarà aprovat definitivament.

Consell Comarcal del Baix Llobregat
Octubre 2024

Crèdits

Consell Comarcal del Baix Llobregat

Redacció

María Moure Rosende, Laura Noguera Costa (TECHfriendly S.L.)

Contingut

1. Marc conceptual	5
1.1. Introducció	5
1.2. Consell Comarcal del Baix Llobregat	5
1.3. Context de les agendes urbanes	7
1.4. Metodologia per a la definició del Pla d'Actuació Comarcal	9
2. Diagnòstic	11
2.1. Introducció	11
Eix 1: Territori, paisatge i biodiversitat	12
Eix 2: Model territorial.....	20
Eix 3: Canvi climàtic i resiliència	26
Eix 4: Gestió sostenible dels recursos i economia circular	30
Eix 5: Mobilitat i transport	36
Eix 6: Cohesió social i igualtat d'oportunitats	39
Eix 7: Economia territorial.....	49
Eix 8: Habitatge	55
Eix 9: Era digital.....	61
Eix 10: Instruments i governança	65
Anàlisi DAFO.....	69
3. Marc Estratègic	76
3.1. Introducció	76
3.2. Eixos transversals.....	78
3.3. Reptes estratègics	79
3.4. Alineació entre eixos, reptes i objectius de l'AUE	79
4. Pla d'Acció	82
4.1. Introducció	82
4.2. Línies d'actuació	82
4.3. Alineació entre línies d'actuació i el Pacte de Legislatura	83
4.3. Fitxes	84
5. Sistema de seguiment i avaluació	110
5.1. Sistema de seguiment	110
5.2. Sistema d'avaluació	110
Annex	115
Participació	115
Resultats de la sessió de contrast amb consellers i conselleres	115
Resultats dels qüestionaris dels municipis	120

Marc conceptual

1. Marc conceptual

1.1. Introducció

El Consell Comarcal del Baix Llobregat pren la valentia d'elaborar el Pla d'Actuació Comarcal (PAC) per al mandat 2023-2027 en el marc dels principis de l'Agenda Urbana Espanyola. El PAC és un instrument que, a part de guiar les actuacions a desplegar en els pròxims anys, també defineix el marc estratègic de quina comarca volem ser a futur.

1.2. Consell Comarcal del Baix Llobregat

El Consell Comarcal del Baix Llobregat, com a institució de govern local, impulsa polítiques d'àmbit territorial a escala comarcal, els beneficiaris de les quals són els 30 municipis de la comarca del Baix Llobregat. La corporació dona servei als Ajuntaments i a la ciutadania de la comarca.

El Consell Comarcal té com a principal funció ser una eina al servei del reequilibri territorial i assegurar la prestació de serveis als municipis que per les seves característiques no poden disposar-ne.

El model de governança compta amb una estructura organitzativa formada per diverses àrees, les competències de les quals es divideixen entre quatre partits polítics (PSC, ECP, JxCAT, ERC), cadascun d'ells responsable d'una o diverses àrees. A més, el Consell Comarcal compta amb una sèrie d'espais formals per a la presa de decisions, a través dels quals s'aborden les principals qüestions per a l'acció corporativa.

L'estructura organitzativa del Consell Comarcal per al mandat 2023-2027 està formada per les següents àrees, liderades per Presidència i Gerència, a través de les quals es despleguen les polítiques públiques que des del Consell es volen abordar per a aquesta legislatura:

- Organització, Innovació i Administració Electrònica.
- Gestió dels Serveis Jurídics i Secretaria.
- Gestió dels Serveis Econòmics i Intervenció.
- Serveis Tècnics i Polítiques de Territori.
- Desenvolupament Econòmic, Estratègic i Agrícola.
- Educació, Cultura i Joventut.
- Acció Social i Salut.
- Atenció a la Infància i l'Adolescència i Gent Gran.

El Consell Comarcal està integrat pel President/a i els Consellers i les Conselleres, i el govern s'exerceix mitjançant el Ple, la Junta de Govern i el President/a.

Els òrgans de govern del Consell Comarcal són els espais formals de la institució on es prenen les decisions sobre la formulació de les polítiques que es desplegaran. Els òrgans constituïts són:

- **Presidència:** La Presidenta del Consell Comarcal és la cap de la corporació comarcal i exerceix les següents atribucions:
 - Representar al Consell Comarcal.
 - Convocar i presidir les sessions del Ple i les dels altres òrgans col·legiats.
 - Supervisar les obres comarcals i els serveis de l'Administració de la Comarca.
- **Ple del Consell Comarcal:** El Ple és integrat per tots els consellers i conselleres com a membres de ple dret i sota la presidència del president/a. En la legislatura actual està format per 39 membres. Els Alcaldes i Alcaldesses dels municipis de la comarca que no siguin consellers o conselleres podran assistir a les sessions del Ple amb veu, però sense vot. Corresponen al ple les atribucions següents:
 - Elegir el President o la Presidenta del Consell Comarcal.
 - Establir l'organització del Consell Comarcal.
 - Aprovar i modificar el reglament orgànic i les ordenances.
 - Exercir la iniciativa de modificació dels límits comarcals.
- **Junta de Govern:** La Junta de Govern és el òrgan col·legiat que, sota la presidència del president o presidenta, és integrat per consellers i conselleres en número no superior a un terç del nombre legal de membres del Consell Comarcal. En la legislatura actual està format per 14 membres. La competència bàsica de la Junta de Govern és la prestació d'assistència al president/a en l'exercici de les seves atribucions. A través del Reglament Orgànic Comarcal, queden delegades específicament les competències plenàries següents:
 - L'aprovació de les bases de les proves per a la selecció de personal i per als concursos de provisió de llocs de treball.
 - La contractació del personal laboral, excepte aquell vinculat a programes ocupacionals, subvencions amb termini concret i, en general, aquelles de durada manifestament temporal no previstes en plantilla.
- **Consell d'Alcaldes i Alcaldesses:** És integrat pels alcaldes i alcaldesses dels municipis de la comarca, formin o no part del Ple del Consell Comarcal. El Consell d'Alcaldes i Alcaldesses pot presentar al Ple propostes d'actuació que siguin d'interès per a la comarca. En tot cas, el Consell ha d'emetre prèviament un informe sobre els qüestions següents:
 - L'aprovació del programa d'actuació comarcal.
 - L'aprovació del reglament orgànic i de les ordenances.
 - Els acords sobre la creació i l'establiment dels serveis comarcals.
 - Els plans sectorials comarcals.
 - La modificació dels límits comarcals.
 - El canvi de nom o de capital de la comarca.
 - Les iniciatives legislatives del consell comarcal.
- **Junta de Portaveus:** La Junta de Portaveus és un òrgan no resolutori ni executiu integrat per les persones portaveus dels Grups Polítics amb representació comarcal i presidit pel president o presidenta del Consell Comarcal. Tindrà com atribució específica debatre les qüestions que hagin de ser sotmeses a aprovació

plenària, amb caràcter previ. En el mandat 2023-2027 la Junta de Portaveus està integrada per sis grups polítics (PSC, ECP, JxCAT, ERC, PP, VOX).

1.3. Context de les agendes urbanes

El 25 de setembre de 2015 l'Assemblea General de l'ONU adopta l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, “un pla d'acció a favor de les persones, el planeta i la prosperitat, que també té la intenció d'enfortir la pau universal i l'accés a la justícia”.

L'Agenda 2030 representa el compromís internacional per a abordar els grans reptes de la globalització sota la triple perspectiva del desenvolupament sostenible: social, econòmica i mediambiental. El seu lema, “no deixar a ningú enrere”.

Per a atallar aquests reptes de manera integral i multidimensional, l'Agenda planteja un sistema de 17 Objectius universals, subdividits en 169 metes. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) s'apliquen per igual a països desenvolupats i en vies de desenvolupament, apellant a qüestions com ara la fi de la pobresa, el canvi climàtic o la igualtat de gènere, entre altres.

Imatge 1: Objectius de Desenvolupament Sostenible. Font: Nacions Unides.

No obstant això, l'èxit de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible requereix un sistema de governança multinivell eficaç des de l'esfera internacional, nacional, regional i local. Conseqüentment, cada nivell de govern responsable ha de comprometre's a impulsar, implementar i aconseguir les metes i els objectius marcats, sempre des del prisma del col·lectiu, la cooperació, l'intercanvi i l'aliança amb el món empresarial, l'entorn acadèmic i d'investigació i la societat civil.

El desenvolupament de la Nova Agenda Urbana (NAU) és un dels acords internacionals emanats de l'Agenda 2030, a penes un any més tard de l'aprovació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, i ha vingut estructurant les primeres i grans directrius per a l'ordenament d'estratègies indistintament de la seva escala i dimensió dins del compliment de les disposicions de l'Agenda 2030.

Seguint els seus temps i continguts, amb la finalitat de regionalitzar paràmetres, aquest mateix any es posa en marxa la Urban Agenda EU o Agenda Urbana de la Unió Europea a partir del Pacte d'Amsterdam, quedant reforçada en 2019 a través de la Declaració de Bucarest, i l'Agenda Urbana Espanyola, a nivell nacional. A més, en el 2022 s'aprova l'Agenda de Pobles i Ciutats Catalunya 2050, que representa un marc estratègic de proximitat al servei dels territoris i municipis de Catalunya.

Imatge 2: Estratègies i directrius assentades a l'Agenda 2030 de Nacions Unides. Font: Elaboració pròpia.

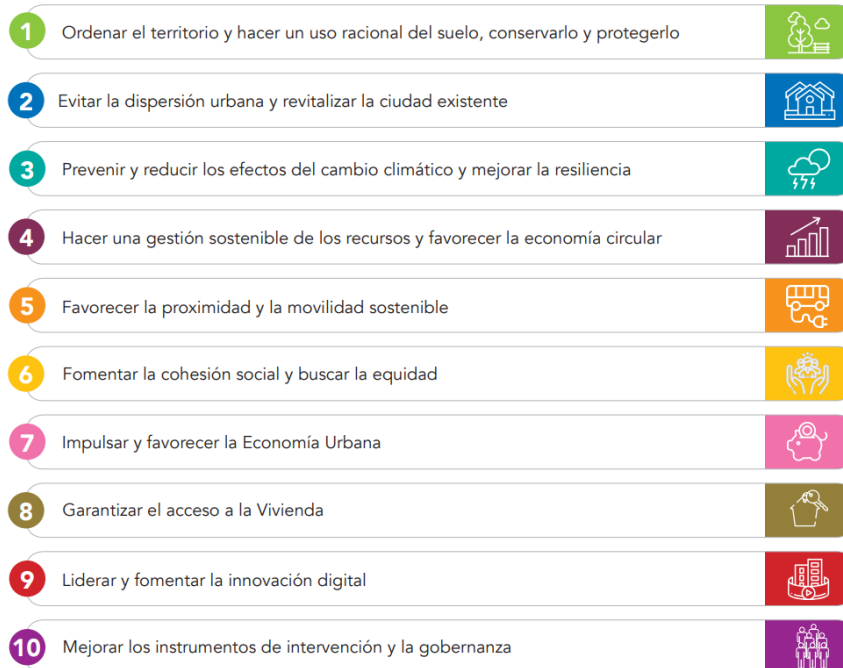
Seguint aquesta cadena de directrius planificadores per al desenvolupament sostenible, l'Agenda Urbana Espanyola (AUE) és presa en consideració pel Consell de Ministres el 22 de febrer de 2019, com el full de ruta que marcarà l'estratègia i les accions a dur a terme fins a 2030.

Actua, per tant, de marc estratègic voluntari i no normatiu per a l'elaboració i implementació de les Agendes Urbanes i Rurals d'escala regional i local, per a fer dels nostres pobles i ciutats àmbits de convivència amables, acollidors, saludables i conscienciats.

Constitueix, a més, un mètode de treball i un procés per a tots els actors, públics i privats, que intervenen en els territoris i que busquen un desenvolupament equitatiu, just i sostenible des dels seus diferents camps d'actuació, constituint un reactiu per a l'esperada transició econòmica, ecològica, social i cultural i, també, de la redefinició d'un model productiu que es planteja des de l'urbà i rural.

L'Agenda Urbana Espanyola ofereix un marc estratègic estructurat sobre un decàleg d'objectius estratègics, que es despleguen en 30 objectius específics i més de 290 línies d'actuació.

Imatge 3: Objectius Estratègics de l'AUE. Font: Agenda Urbana Espanyola, 2019.

L'Agenda Urbana Espanyola proposa, a més, una metodologia participativa, de co-creació, integrada i transversal entre tots els agents implicats de la quàdruple hèlix: administració, ciutadania, acadèmia i sector privat.

1.4. Metodologia per a la definició del Pla d'Actuació Comarcal

El procés d'elaboració del Pla d'Actuació Comarcal ha seguit la metodologia proposada per l'Agenda Urbana Espanyola (AUE), una metodologia orientativa i de caràcter flexible que busca orientar en el desenvolupament sostenible en els territoris, ciutats i pobles d'Espanya. Així, l'AUE serveix de guia per al desplegament de les polítiques públiques alineades amb els ODS, però adaptades al context urbà i territorial del nostre país.

El procés metodològic ha estat guiat per quatre fases i processos transversals:

- **Fase 1: Diagnòstic.**
Redacció del diagnòstic de la situació de partida de la comarca.
- **Fase 2: Marc Estratègic.**
Definició del Marc Estratègic amb els reptes del Pla d'Actuació Comarcal.
- **Fase 3: Pla d'Acció.**
Elaboració del Pla d'Acció amb les polítiques de la comarca del Baix Llobregat.
- **Fase 4: Seguiment i Avaluació.**
Disseny del Sistema de Seguiment i Avaluació i del Model de Governança.
- **Processos transversals.**
Accions de participació amb personal tècnic del Consell Comarcal, grups polítics i municipis.

Diagnòstic

2. Diagnòstic

2.1. Introducció

L'abast d'aquest document de diagnòstic territorial és el d'abordar la primera fase del procés de planificació estratègica, és a dir, dur a terme una anàlisi de la situació actual de la comarca del Baix Llobregat pel que fa als objectius de primer nivell en els quals s'estructura el marc estratègic de l'AUE, basat en les evidències documentals i estadístiques disponibles, els resultats del procés de reflexió estratègica ja desenvolupats, i la validació dels DAFO per part dels agents intervinents.

El fil conductor s'estructura atenent els 10 eixos estratègics proposats per l'AUE, de manera que permeti dotar d'estructura i traçabilitat tot el procés de definició del Pla d'Acció Comarcal del Consell Comarcal del Baix Llobregat. A més de l'anàlisi quantitativa d'aquests apartats s'ha realitzat una anàlisi de tipus qualitatiu mitjançant la participació directa d'agents del Consell Comarcal per a la detecció dels principals reptes i oportunitats del territori. A més, s'ha realitzat una anàlisi de l'alineació del PAC anterior amb els eixos de l'AUE.

Imatge 4: Eixos de l'Agenda Urbana Espanyola. Font: www.aue.gob.es

Finalment, l'eina DAFO és un model d'anàlisi a partir de quatre punts: Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats, amb el qual es pot identificar, de forma sistemàtica i clara, les diverses necessitats, potencialitats i problemàtiques d'un àmbit d'estudi. Per això s'activarà l'estratègia de participació amb mecanismes efectius a través dels quals es pugui fer consultes i recollir opinions sobre diversos aspectes del diagnòstic tècnic (físics, socials, culturals, ambientals, econòmics...) que contribueixin a una millor entesa de les necessitats, els recursos i les preferències comunes. Aquesta anàlisi qualitativa permetrà identificar de manera preliminar els conflictes i necessitats del territori de la mà dels agents, arribar a acords preliminars, identificar sinergies i detectar possibilitats de transformació.

Eix 1: Territori, paisatge i biodiversitat

AGENDA URBANA ESPANYOLA

Objectiu Estratègic
1. Ordenar el territori
i fer un ús racional
del sòl, conservar-lo
i protegir-lo.

Objectiu específic 1.1. Ordenar el sòl de manera compatible
amb el seu entorn territorial.

Objectiu específic 1.2. Conservar i millorar el patrimoni
natural i cultural, i protegir el paisatge.

Objectiu específic 1.3. Millorar les infraestructures verdes i
blaves i vincular-les amb el context natural.

CONTRIBUCIÓ ALS OBJECTIUS DEL MARC GLOBAL

Agenda 2030 - ODS

ALINEAMENT ESTRATÈGIC DEL PAC 2020-2023 ALS OBJECTIUS DE L'AUE

Eix 1. Recuperació
social, territori
saludable i serveis a
les persones.
Comarca feminista.

1.15. Promoure la Cultura i el Patrimoni com a factors claus
de projecció de la comarca.

1.16. Fer valer el potencial de la Cripta Gaudí de la Colònia
Güell, patrimoni mundial de la UNESCO.

Eix 3. Cap a un
model urbà i una
mobilitat més
sostenible.

3.4. Protegir la biodiversitat, els espais naturals i agraris del
Baix Llobregat.

CARTA DE SERVEIS

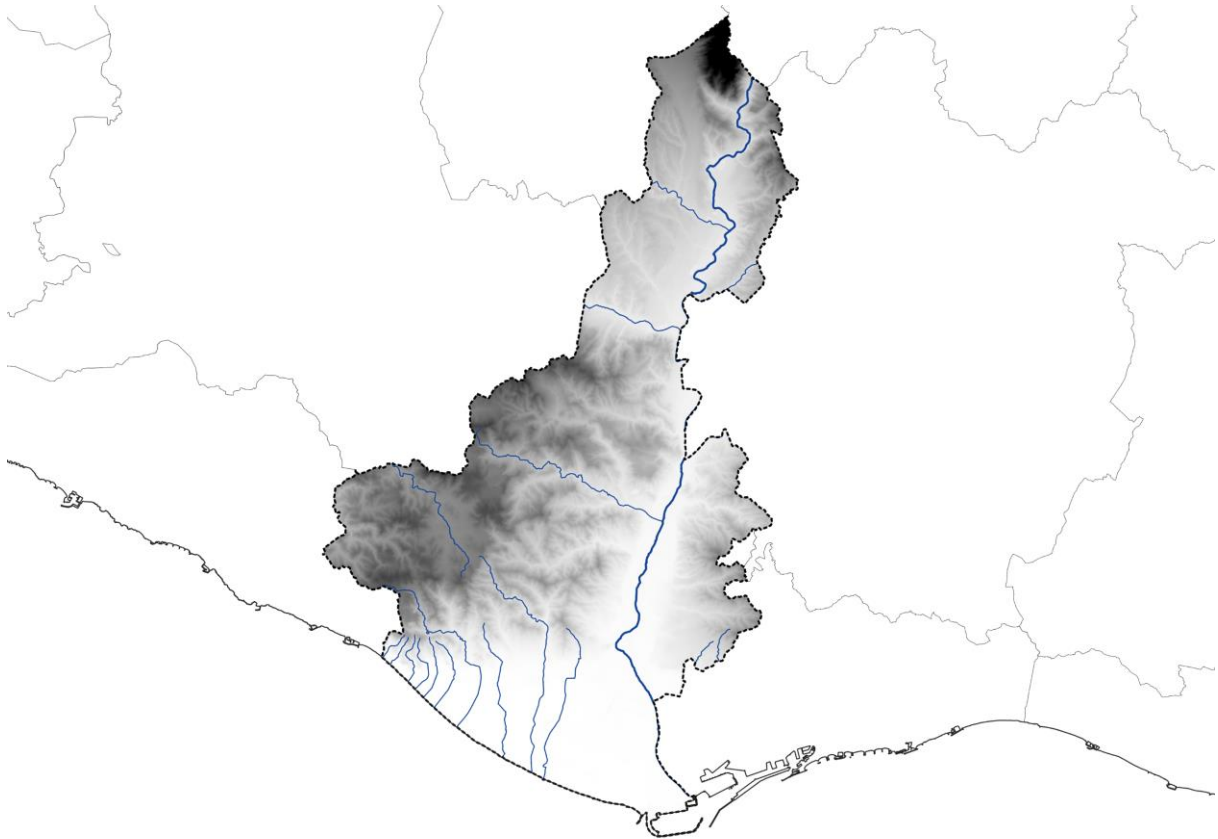
- Servei d'acompanyament agrari. Servei d'acompanyament especialment concebut per aquells productors i productores que estan en les fases inicials de creació del negoci.
- Serveis de gestió d'ajuts de recuperació de camps abandonats (àmbit Parc Agrari).
- Serveis de promoció de suport a la producció y productes agroalimentaris. El Consell Comarcal és part integrant de la Xarxa de Productes de la Terra de la Diputació de Barcelona, que és una aposta pels productes agroalimentaris locals com a element de dinamització econòmica i territorial.
- Servei d'Oficina Tècnica de l'espai Muntanyes del Baix.
- Jornades de Patrimoni del Baix Llobregat.
- Gestió i manteniment del parc de la Torreblanca.

IDEES CLAU

- La comarca s'emplaça en **un territori amb un paisatge ric i variat que comprèn un conjunt de sistemes i paisatges** (costaners, fluvials, plana, muntanya, etc.).
- La major part del territori correspon amb **cobertes naturals i forestals**, que representen un 56,45% de la superfície total de la comarca, i entre les quals **destaca la presència de grans masses boscoses**.
- El Consell Comarcal treballa de manera coordinada amb 16 municipis de la comarca en la **gestió de l'espai agroforestal** a través del projecte les **Muntanyes del Baix**.
- Presència d'una important **matriu agrícola**, tant en la franja costera i en els marges del riu Llobregat, com en zones de muntanya.
- Gran part de la superfície de la comarca es troba protegida amb alguna figura de protecció. El Baix Llobregat compta amb 6 espais incorporants en el **Pla d'Espais d'Interès Natural** de Catalunya.
- Importat **patrimoni cultural** distribuït per tot el territori de la comarca.

Mapa 1.1: Orografia a la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

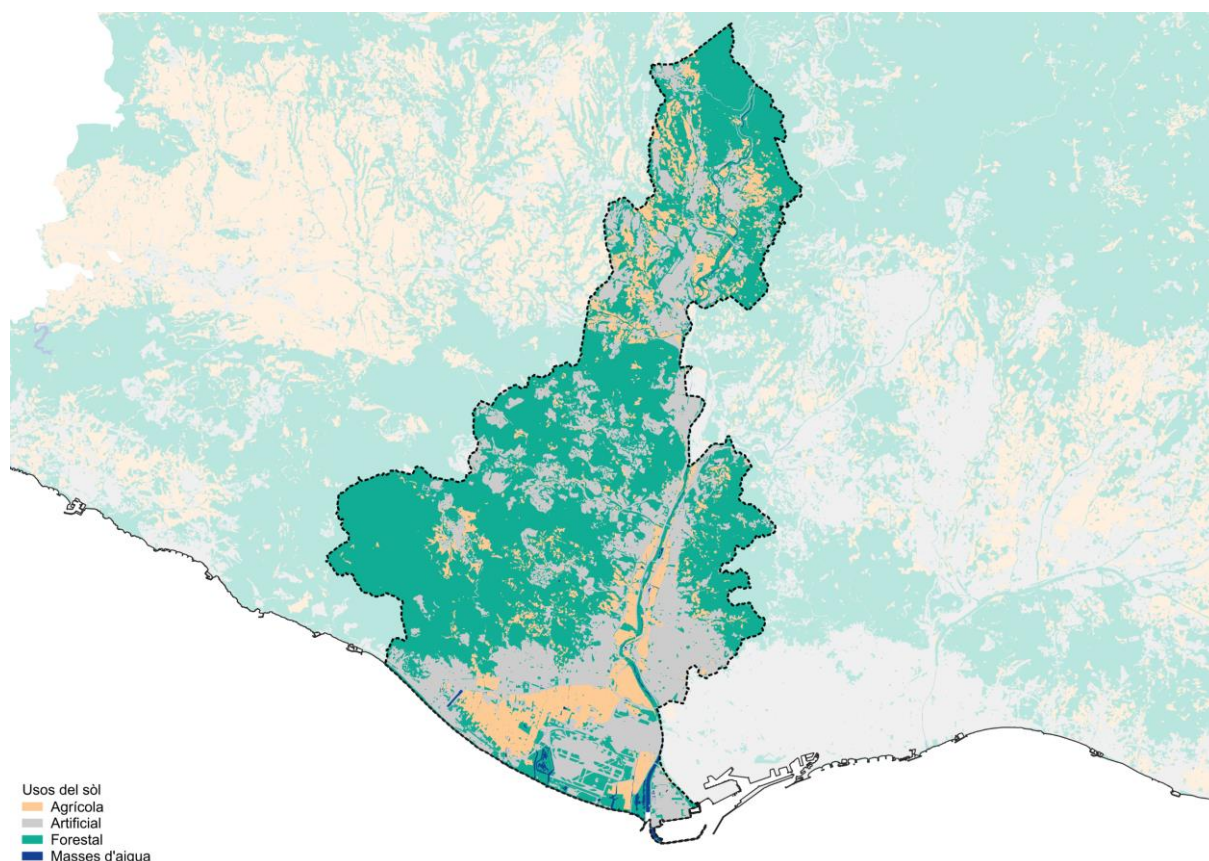
La comarca del Baix Llobregat té una extensió de 486 km². Limita al nord amb el Bages, al nord-est amb el Vallès Occidental, a l'est amb el Barcelonès, a l'oest amb el Garraf i al nord-oest amb l'Anoia.

La comarca té una forma allargassada i segueix la vall baixa del riu Llobregat des de que penetra al domini prelitoral català, travessant l'estret del Cairat entre Montserrat i Sant Salvador de les Espases.

La vall és força estreta quan travessa la Serralada Prelitoral i la Serralada Litoral i, a mesura que s'acosta al mar, tant la vall del Llobregat com el límit administratiu de la comarca s'eixampla, quedant oberta cap a la plana de Barcelona i el Delta del Llobregat.

Mapa 1.2: Usos del sòl a la comarca del Baix Llobregat.

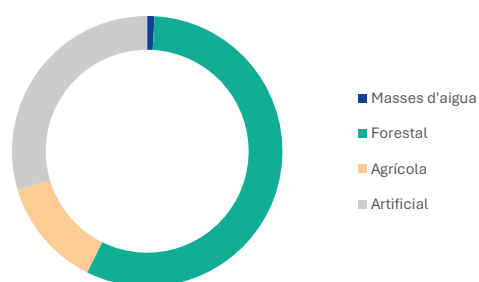
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

L'ocupació del sòl del Baix Llobregat està basada principalment en les categories forestals i naturals, que en l'actualitat aconseguixen el 56,45% de la superfície total de la comarca, seguida de les artificials amb un 29,64% i les agrícoles amb un 13,04%.

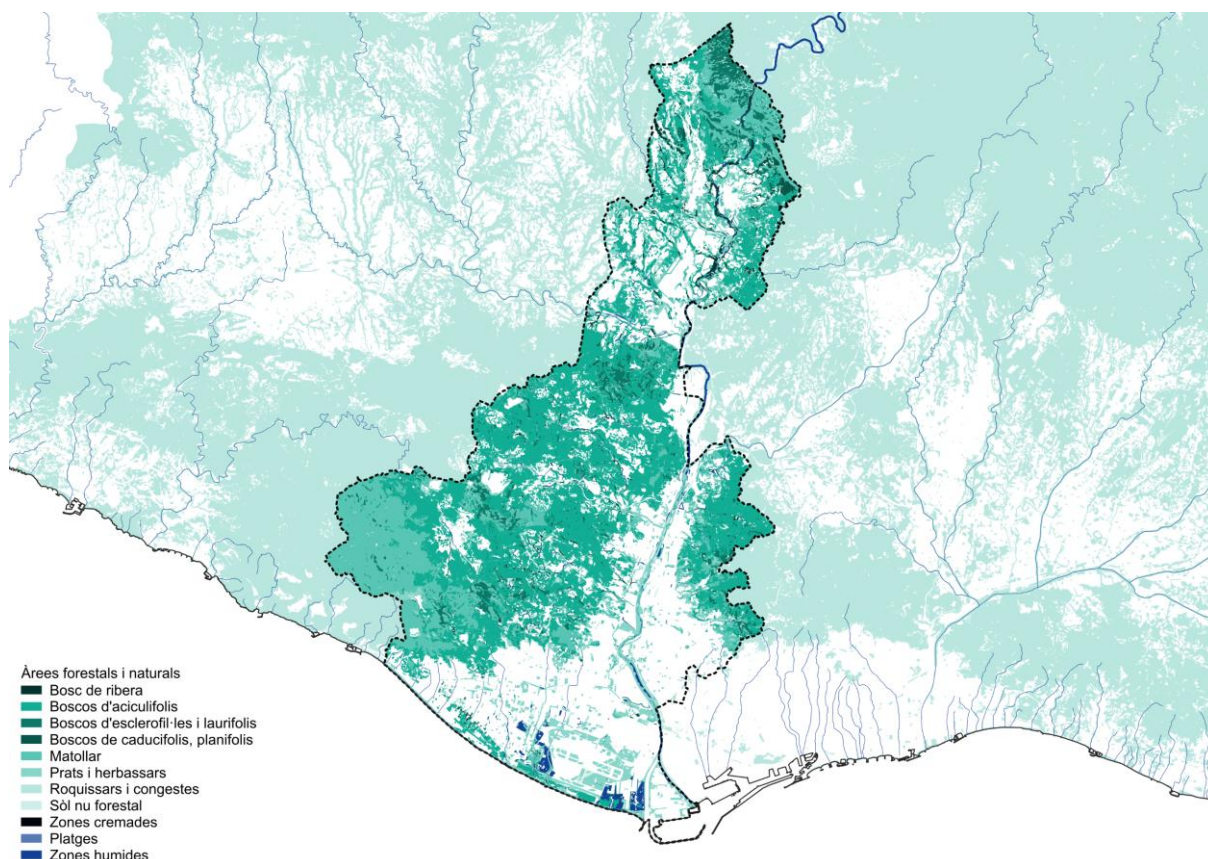
En les cobertures artificials, destaquen les zones d'ús residencial, que representen un 11,81% del territori, seguides de les zones industrials, amb un 6,82%, les xarxes de transport (tant viàries com ferroviàries), amb un 2,16%, i la zona aeroportuària del Prat, amb un 1,45%.

Gràfic 1.2: Distribució relativa dels usos del sòl a la comarca. Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

Mapa 1.3: Àrees forestals i naturals a la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

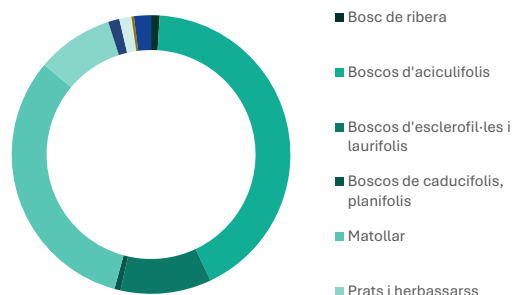
Les àrees forestals i naturals representen el 56,45% de la superfície total de la comarca. A més, el 56,45% d'aquestes àrees corresponen amb boscos. Un 90% d'aquestes boscos no són de titularitat pública i, per tant, és difícil la seva gestió.

Predominen els boscos d'aciculifolis, que representen un 42% de les àrees forestals i naturals de la comarca i es localitzen en les zones de muntanya de la comarca, seguits dels boscos d'esclerofil·les i laurifolis, amb un 10,54%, i els de ribera (0,99%) i de caducifolis (0,71%). El matollar també té una presència important a la comarca perquè representa el 31,89% de les àrees naturals i forestals. Finalment, també destaquen els prats i herbassars, amb un 8,90%.

Les **Muntanyes del Baix**¹ és un projecte en el qual 16 municipis de la comarca i el Consell

Comarcal es coordinen i comparteixen estratègia i accions per la gestió de l'espai agroforestal d'aquest territori. El projecte contribueix a dinamitzar la gestió forestal, agrícola i ramadera, per tal que l'espai esdevingui menys fràgil front a riscos com els incendis forestals.

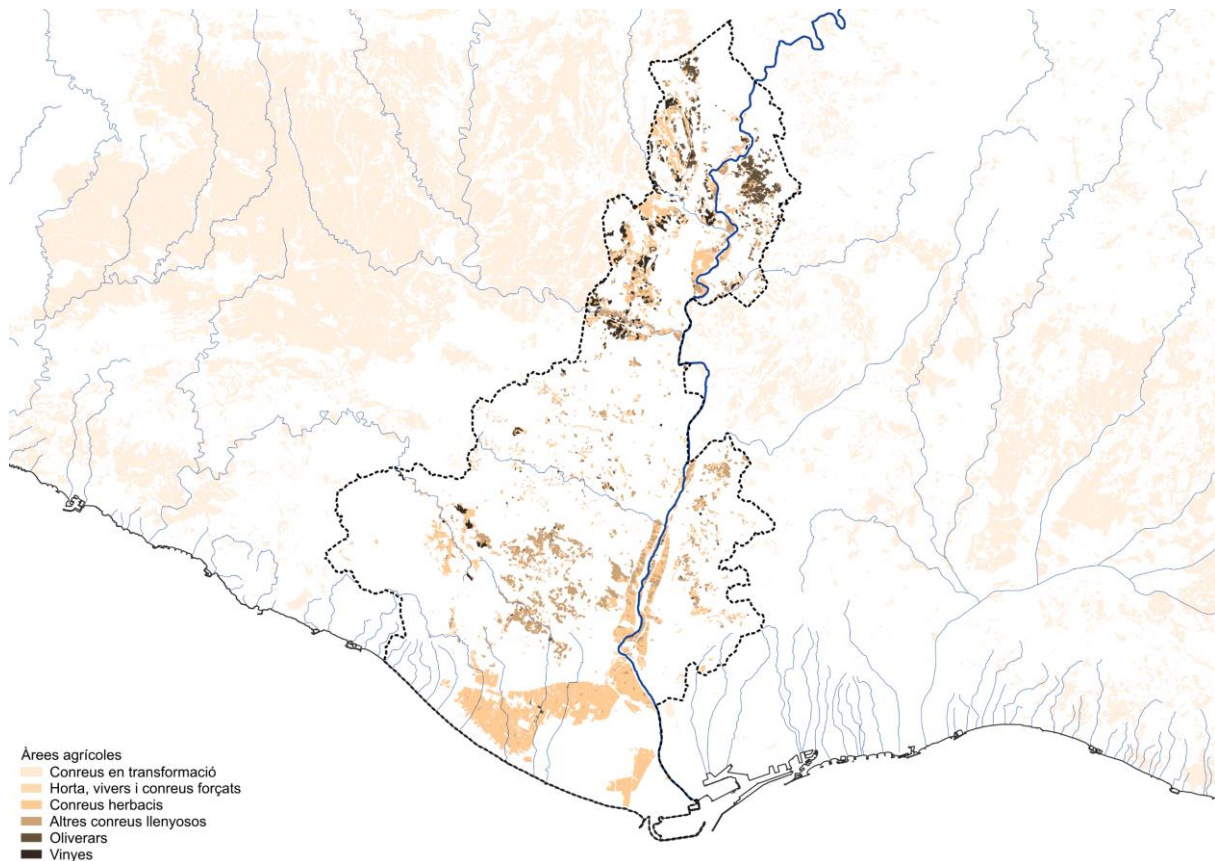
Gràfic 1.3: Distribució relativa de les àrees forestals a la comarca. Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

¹ <https://www.elbaixllobregat.cat/muntanyesdelbaix>

Mapa 1.4: Àrees agrícoles a la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

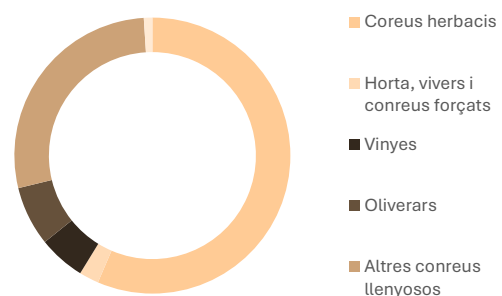
Les àrees agrícoles representen el 13,04% de la superfície total de la comarca.

Predominen els conreus herbacis, que ocupen un 56,45% de les àrees agrícoles, i es localitzen en la plana deltaica i en els municipis de Begues, Sant Esteve de Sesrovires, Martorell, Abrera, Esparraguera i Collbató. Altres conreus llenyosos representen el 27,80% i es localitzen en Torrelles, Sant Climent i les ribes del riu Llobregat. Finalment, els oliverars ocupen un 6,98% i les vinyes un 5,47%, i es localitzen en el nord de la comarca (Collbató, Esparraguera i Olesa de Montserrat).

La importància estratègica de la zona agrícola del Delta va motivar la creació del **Parc Agrari del Baix Llobregat**², un espai de producció d'aliments de qualitat i proximitat per a la població, que permet el manteniment d'un teixit econòmic agrícola.

A més, **un 10% del territori comprès en el Pla Director de les Muntanyes del Baix correspon amb mosaic agrícola**, destacant el Pla de Begues, amb conreus de secà i la zona muntanyosa de Sant Climent amb el cultiu de la cirera.

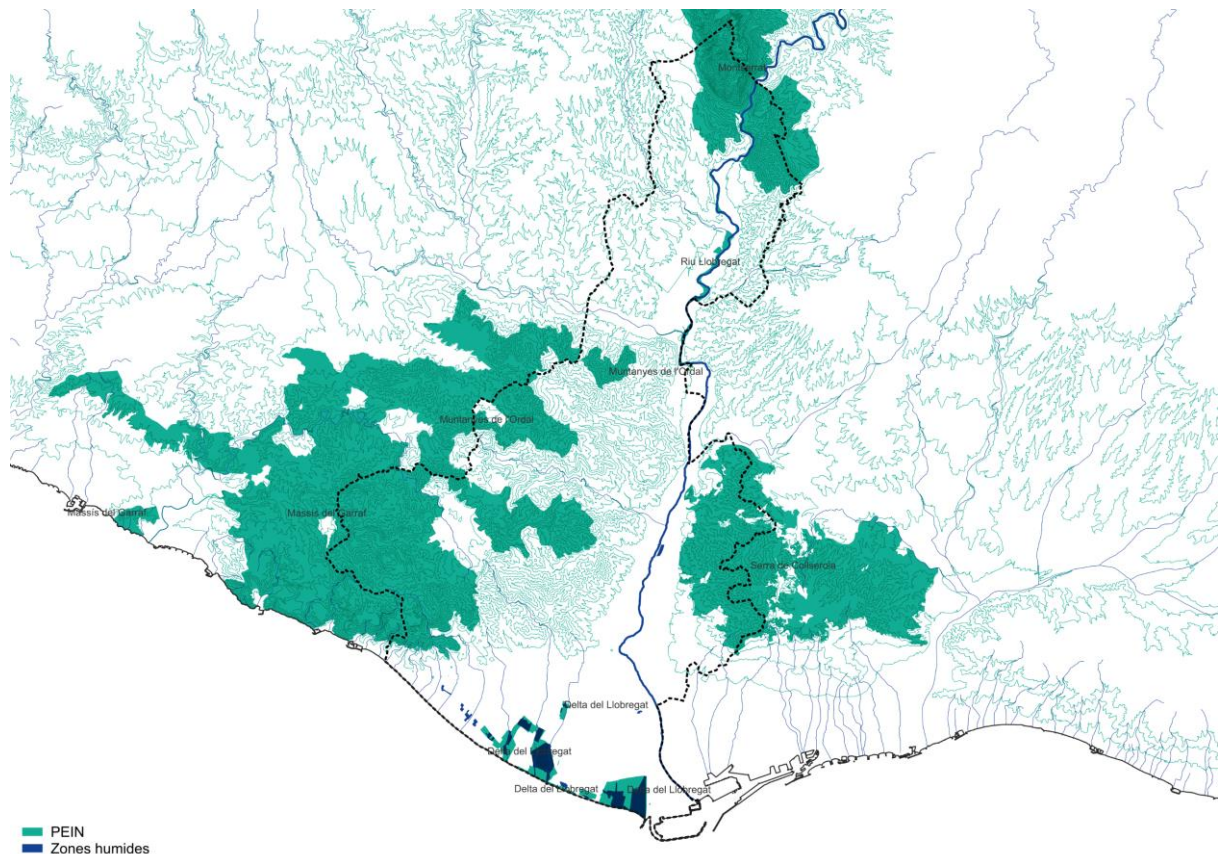
Gràfic 1.4: Distribució relativa de les àrees agrícoles a la comarca. Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

² <https://parcagrari.cat/>

Mapa 1.5: Espais naturals protegits a la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

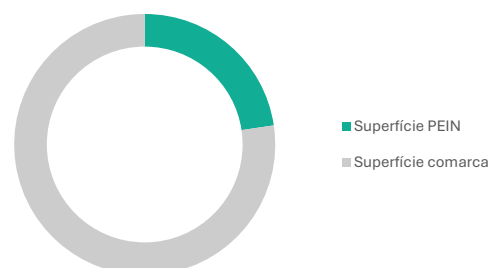
La comarca s'emplaça en un **territori amb un paisatge ric i variat que comprèn un conjunt de sistemes i paisatges** (costaners, fluvials, plana, muntanya, etc.). El 29,29% del territori està inclòs en el **Pla d'Espais d'Interès Natural** (PEIN) de Catalunya:

- El Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, compartit amb l'Anoia, el Bages i el Vallès Occidental.
- El Parc Natural de la Serra de Collserola, compartit amb el Barcelonès i el Vallès Occidental.
- Les Muntanyes de l'Ordal, compartit amb l'Alt Penedès.
- El Massís del Garraf, compartit amb l'Alt Penedès i el Garraf.
- El Riu Llobregat, compartit amb el Vallès Occidental.
- El Delta del Llobregat.

A més, la comarca compta amb **17 zones humides**, la qual cosa suposa el 1,02% de la superfície de la comarca, i que es localitzen en la plana deltaica del Llobregat.

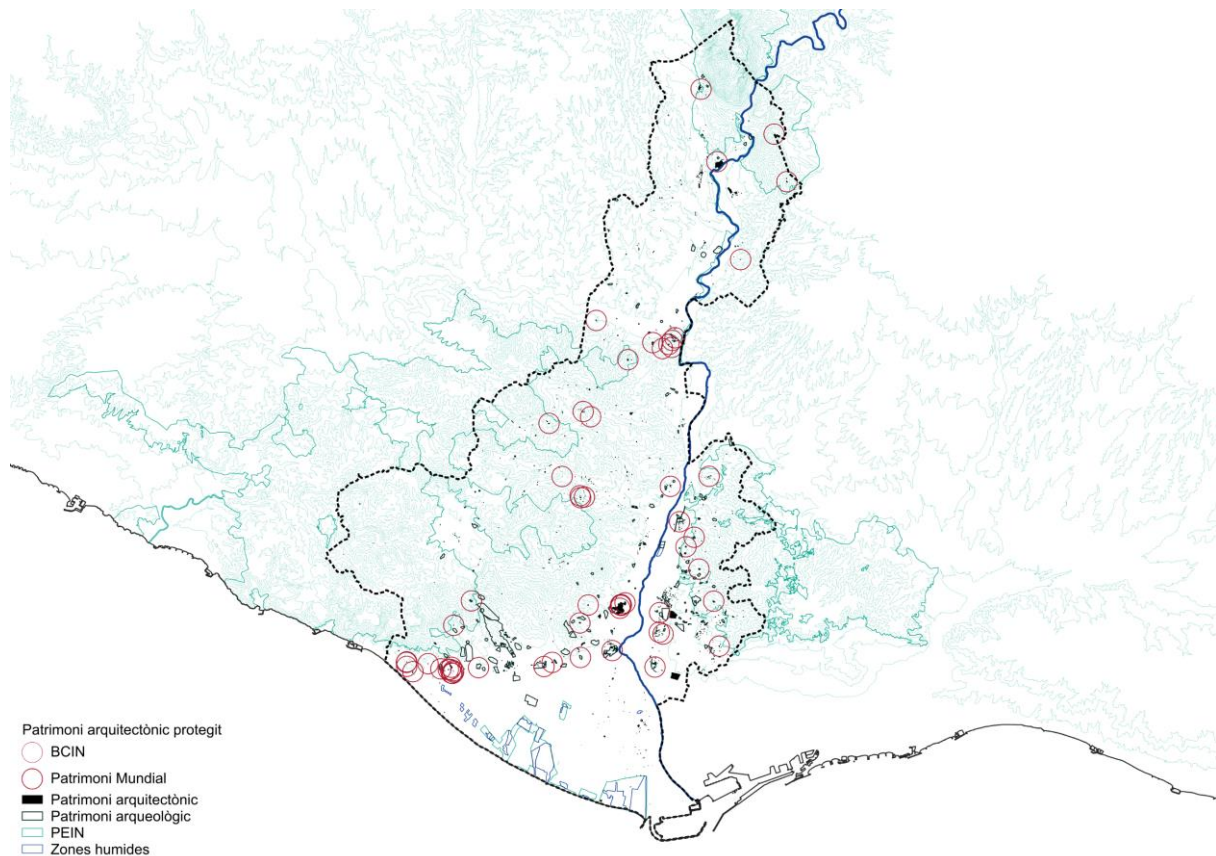
Gràfic 1.5: Percentatge d'espais incorporats en el PEIN respecte a la superfície total de la comarca.

Font: Generalitat de Catalunya.

Mapa 1.6: Patrimoni cultural a la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

A la comarca hi ha **1.271 edificis i construccions d'interès artístic, arquitectònic o històric**³, dels quals 57 estan protegits i catalogats com Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN), entre els quals s'inclou la **Cripta de la Colònia Güell**, també Patrimoni Mundial.

Així mateix, a la comarca hi ha **332 elements culturals relacionats amb l'esser humà**⁴, dels quals 124 estan protegits: 34 com Béns Culturals d'Interès Nacional, 75 com Béns Culturals d'Interès Local (BCIL) i 15 amb altres figures.

³ Dades del Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Generalitat de Catalunya.

⁴ Dades del Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Generalitat de Catalunya.

Eix 2: Model territorial

AGENDA URBANA ESPANYOLA

Objectiu estratègic
2. Evitar la dispersió
urbana i revitalitzar
la ciutat existent.

Objectiu específic 2.1. Definir un model urbà que fomenti la compacitat, l'equilibri urbà i la dotació de serveis bàsics.
Objectiu específic 2.2. Garantir la complexitat funcional i la diversitat d'usos.
Objectiu específic 2.3. Garantir la qualitat i l'accessibilitat universal dels espais públics.
Objectiu específic 2.4. Millorar el medi ambient urbà i reduir la contaminació.
Objectiu específic 2.5. Impulsar la regeneració urbana.
Objectiu específic 2.6. Millorar la qualitat i sostenibilitat dels edificis.

CONTRIBUCIÓ ALS OBJECTIUS DEL MARC GLOBAL

Agenda 2030 - ODS

ALINEAMENT ESTRATÈGIC DEL PAC 2020-2023 ALS OBJECTIUS DE L'AUE

Eix 1. Recuperació
social, territori
saludable i serveis a
les persones.
Comarca feminista.

1.8. Aconseguir serveis de salut de qualitat, accessibles i equilibrats territorialment.
1.11. Promoure una oferta d'educació pública de qualitat per a totes la franges d'edat i equilibrada en el territori.

CARTA DE SERVEIS

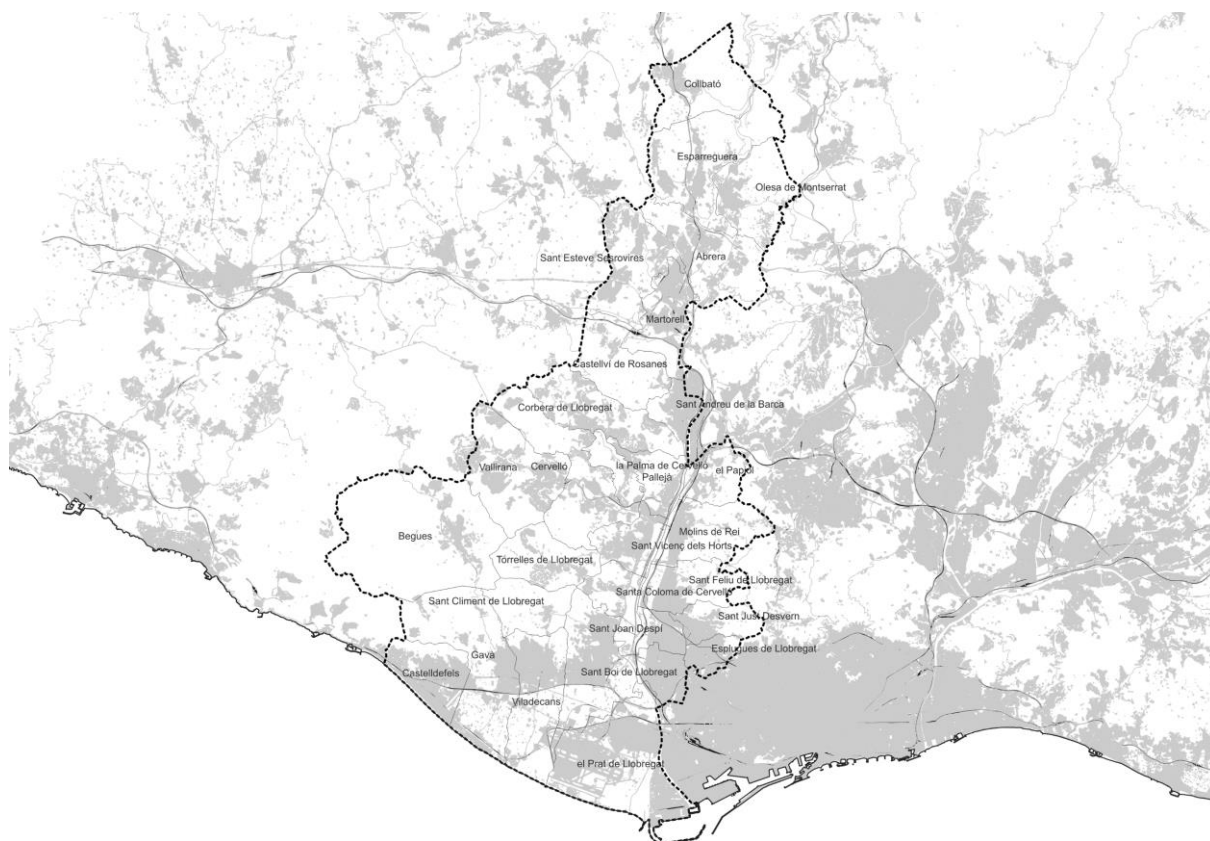
- Suport administratiu als Equips Bàsics d'Atenció Primària (EBASP). Equip administratiu contractat per el Consell Comarcal del Baix Llobregat que presten serveis administratius directament als ajuntaments de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials de la comarca, amb l'objectiu de descarregar al personal tècnica de Serveis Socials de la tasca administrativa.

IDEES CLAU

- Bona part de la comarca està integrada en l'**àmbit metropolità** de Barcelona.
- El Baix Llobregat ha experimentat un important increment demogràfic fruit de la difusió de la població de Barcelona amb una **intensificació de la vocació residencial**.
- **Territori molt urbanitzat**, en el qual hi ha algunes de les **infraestructures més rellevants** en l'àmbit català com l'aeroport del Prat de Llobregat, part del polígon industrial de la Zona Franca i algunes instal·lacions estratègiques del cicle de l'aigua.
- **Densitat urbana molt diferent entre els municipis** que conformen la comarca. Els municipis de la primera corona metropolità tenen **zones urbanes molt denses** mentre que els municipis de muntanya tenen **nuclis dispersos de segones residències**.
- Els Centres d'Atenció Primària presenten algunes deficiències en el nivell de cobertura de proximitat a causa de la presència d'urbanitzacions disperses pel territori.

Mapa 2.1: Continu urbà a la comarca del Baix Llobregat.

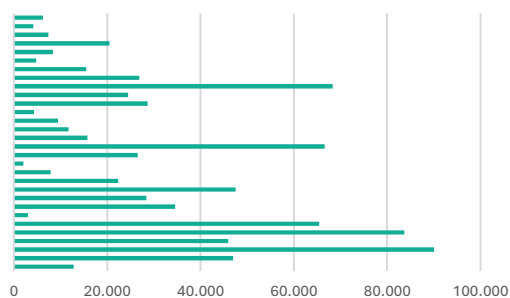
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SIOSE.

La comarca té una població de 841.731 habitants⁵ repartits en **30 municipis**, dels quals 22 pertanyen també a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Hi ha **5 municipis amb poblacions superior als 50.000 habitants** (Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Castelldefels, Viladecans i El Prat de Llobregat) i on es concentra el 44,50% de la població de la comarca. En canvi, hi ha **14 municipis amb menys de 20.000 habitants, dels quals 5 tenen menys de 5.000 habitants** (Castellví de Rosanes, la Palma de Cervelló, Sant Climent de Llobregat, el Papiol i Collbató), i on es concentra únicament el 2,19% de la població. No obstant això, a causa del context metropolità de part de la comarca, molts dels municipis amb poblacions menors tenen igualment un comportament de ciutat.

A més, hi ha algunes de les infraestructures més rellevants en l'àmbit català com l'**aeroport del Prat de Llobregat, part del polígon industrial de la Zona Franca i algunes instal·lacions estratègiques del cycle de l'aigua.**

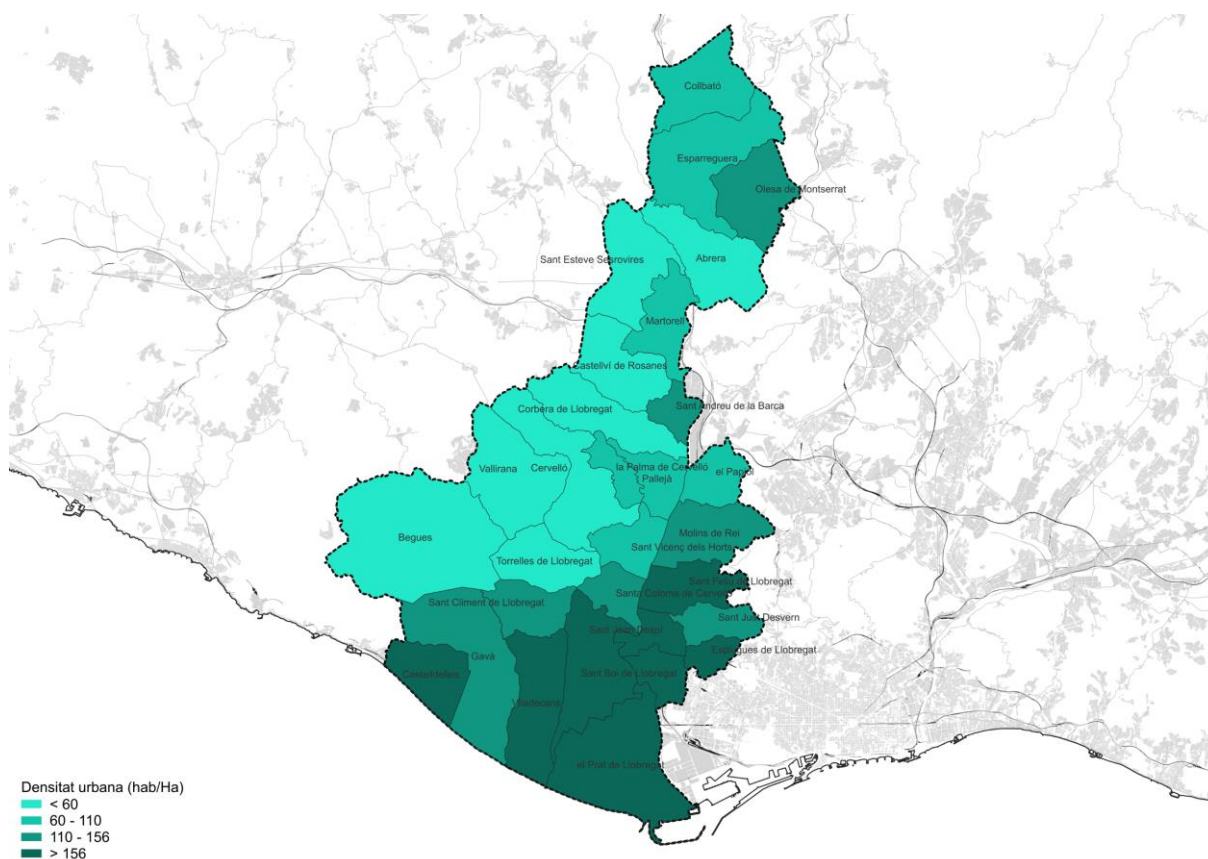
Gràfic 2.1: Distribució de la població dels municipis de la comarca. Font: Idescat, 2023.

Mapa 2.2: Densitat urbana a la comarca del Baix Llobregat en 2023.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

⁵ Dades del Institut de Estadística de Catalunya de 2023.

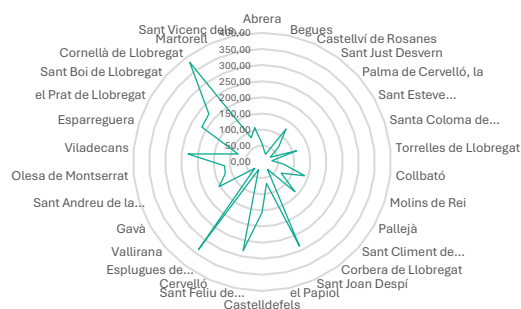
La comarca del Baix Llobregat es caracteritza per tenir una desigualtat territorial en la distribució de la població. En aquest sentit, **la densitat urbana és molt diferent entre els municipis que conformen la comarca.**

Així, els municipis més propers a Barcelona i amb millor connexió de transport, tant públic com privat, tenen uns valors molt alts: Cornellà de Llobregat (381,77 hab/Ha), Esplugues de Llobregat (335,02 hab/Ha), Sant Joan Despí (286,07 hab/Ha). Són municipis amb forts desenvolupaments urbanístics en la dècada dels 60-70 amb la construcció de polígons intensius d'habitatges.

En contraposició, aquells municipis formats per nuclis dispersos de segones residències i amb

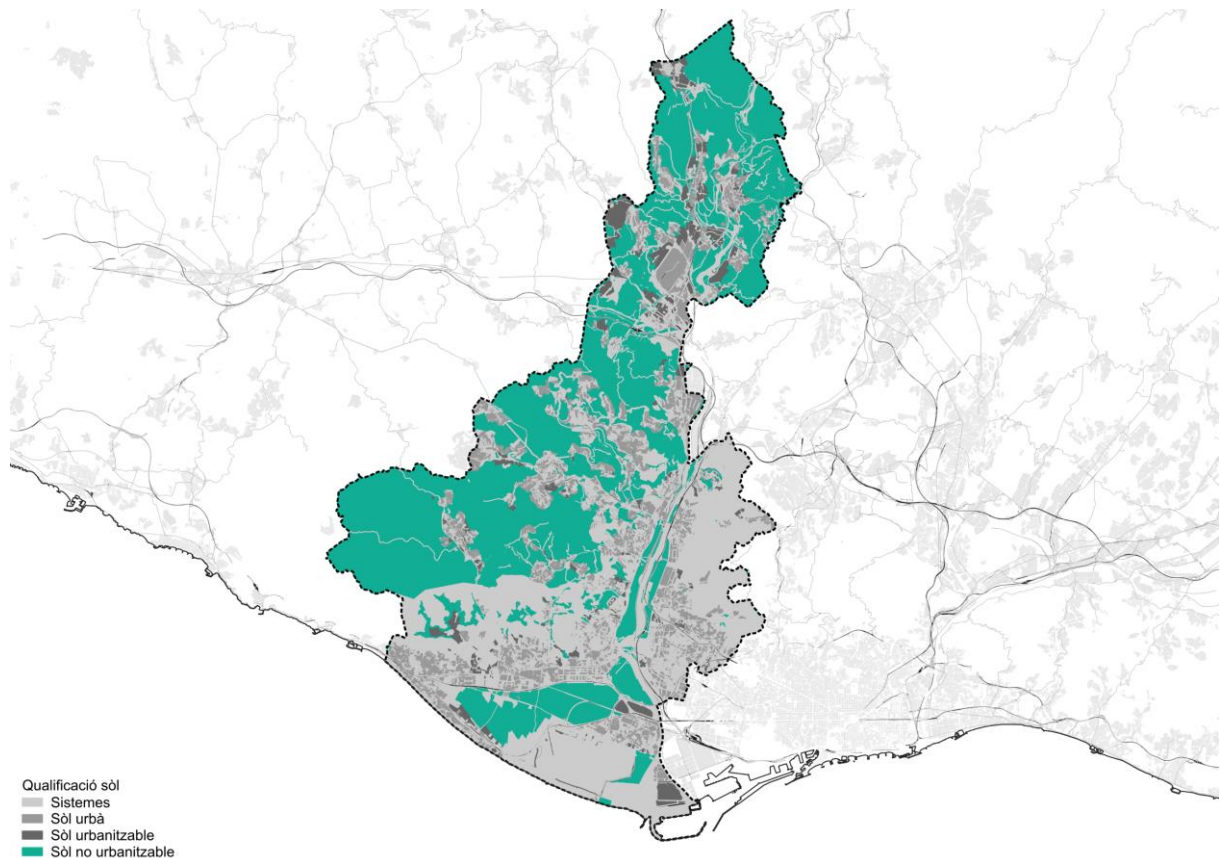
alta dependència del vehicle privat presenten valors molt més baixos: Cervelló (26,01 hab/Ha), Castellví de Rosanes (26,07 hab/Ha), Corbera de Llobregat (28,09 hab/Ha).

Gràfic 2.2: Densitat urbana (hab/Ha de sòl urbà) dels municipis de la comarca. Font: Idescat, 2023.

Mapa 2.3: Qualificació urbanística a la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Mapa Urbanístic de Catalunya.

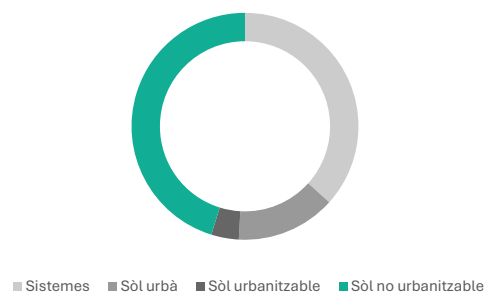

El model urbà dels municipis del Baix Llobregat ha de ser entès en relació amb la metròpolis de la qual forma part. La

major part dels municipis de la comarca formen part del continu urbà que es defineix al voltant de Barcelona, constituint una àrea metropolitana de múltiples centralitats.

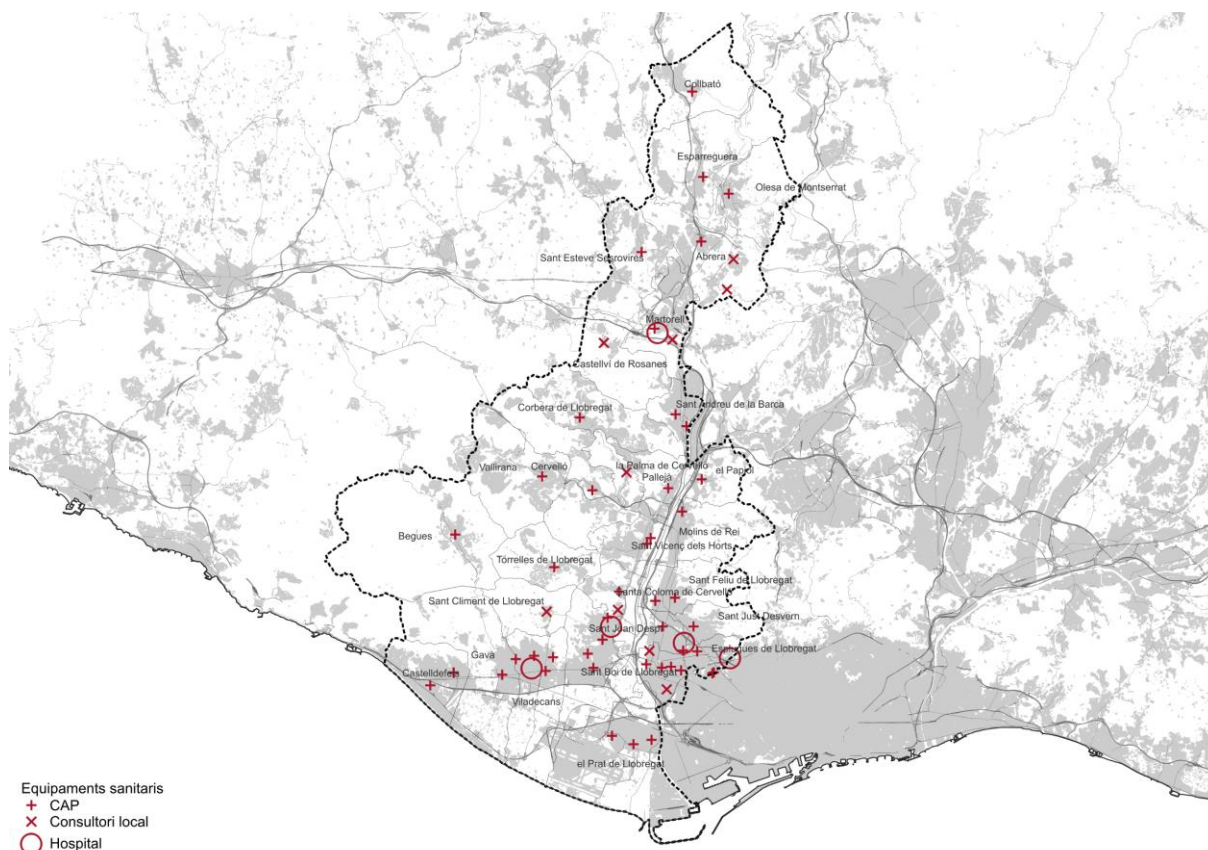
Per tant, és un territori molt urbanitzat. El resultat es tradueix en l'actualitat en un percentatge de **sistemes del 36,68% i sòl urbà del 14,19%**, que en total sumen un 50,87%. En contraposició, el sòl no urbanitzable representa un 45,20% del territori de la comarca. Finalment, el sòl urbanitzable només constitueix el 3,93%.

Gràfic 2.3: Classificació del sòl d'acord amb el planejament municipal. Font: Mapa Urbanístic de Catalunya.

Mapa 2.4: Equipaments sanitaris a la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir del web del CatSalut.

La Comarca del Baix Llobregat està inclosa dins de la regió sanitària de Barcelona, en concret dins de l'Àmbit Metropolità Sud, format per dos sectors: Baix Llobregat Nord i Baix Llobregat Centre-Litoral i l'Hospitalet de Llobregat.

Respecte a l'atenció primària, a la comarca hi ha **60 Centres d'Atenció Primària (CAP) i 9 consultoris locals**⁶. Tots els municipis tenen com a mínim un CAP, amb l'excepció de Sant Climent de Llobregat, la Palma de Cervelló i Castellví de Rosanes, que únicament tenen un consultori local. Els Centres d'Atenció Primària presenten algunes deficiències en el nivell de

cobertura de proximitat a causa de la presència d'urbanitzacions disperses pel territori.

Pel que fa a l'atenció hospitalària, hi ha **5 complexos hospitalaris** que donen servei a tota la comarca: Hospital Sant Joan de Déus de Martorell, Hospital General Parc Sanitari Sant Joan de Déu de Sant Boi de Llobregat, Hospital de Viladecans, Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat i Hospital de Sant Joan Despi Moisès Broggi.

⁶ Dades de CatSalut.

Eix 3: Canvi climàtic i resiliència

AGENDA URBANA ESPANYOLA

Objectiu estratègic
3. Prevenir i reduir
els impactes del
canvi climàtic i
millorar la
resiliència.

Objectiu específic 3.1. Adaptar el model territorial i urbà a l'efecte del canvi climàtic i avançar en la seva prevenció.
Objectiu específic 3.2. Reduir les emissions de gasos efecte d'hivernacle.
Objectiu específic 3.3. Millorar la resiliència enfront del canvi climàtic.

CONTRIBUCIÓ ALS OBJECTIUS DEL MARC GLOBAL

Agenda 2030 - ODS

ALINEAMENT ESTRATÈGIC DEL PAC 2020-2023 ALS OBJECTIUS DE L'AUE

Eix 3. Cap a un
model urbà i una
mobilitat més
sostenible.

3.2. El Baix Llobregat, territori compromès en la lluita contra el canvi climàtic.
3.3. Contribuir a la millora de la qualitat de l'aire de la comarca.

CARTA DE SERVEIS

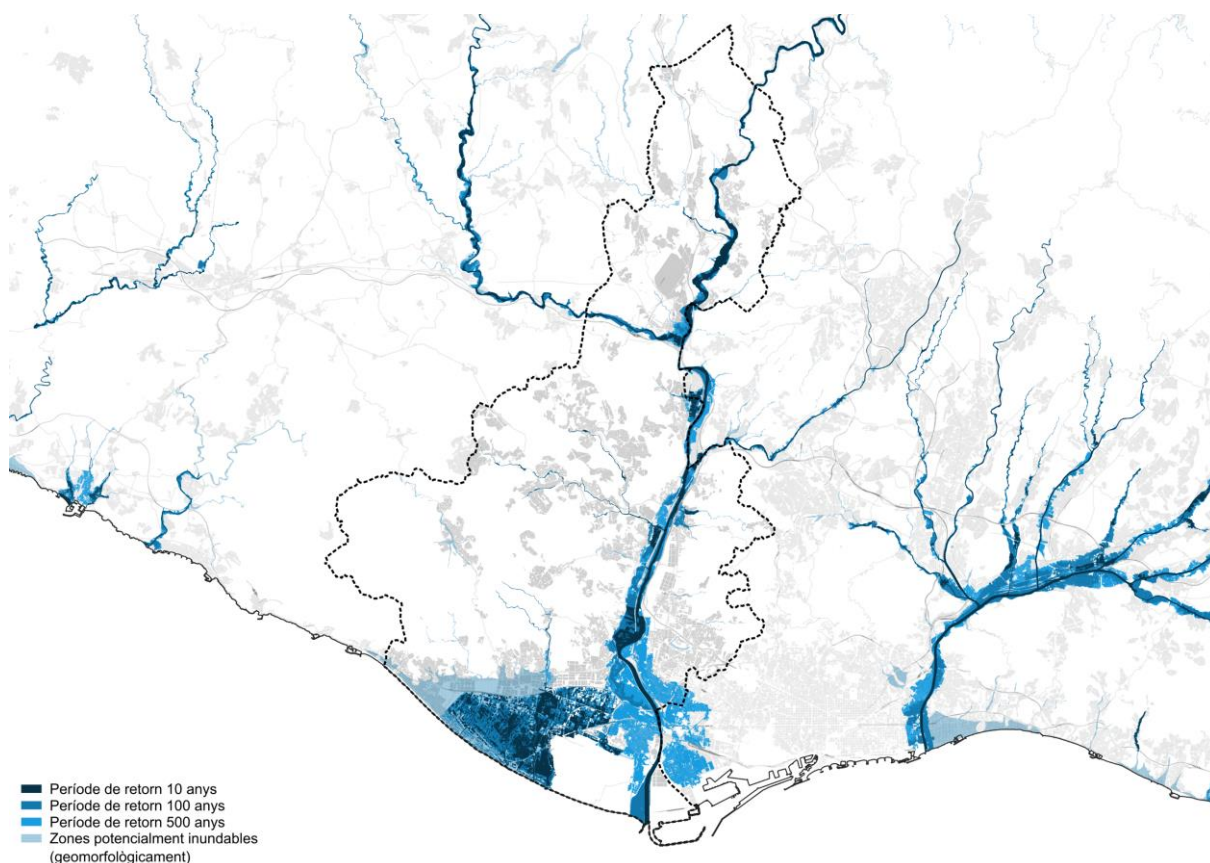
- Servei de control de mosquits del Baix Llobregat.
- Ponència comarcal d'avaluació ambiental. Òrgan encarregat d'avaluar les sol·licituds i els expedients i formular l'informe integrat de les activitats sotmeses al règim de llicència ambiental en els municipis d'Abrera, Castellví, Collbató, Esparreguera, Olesa de Montserrat, Sant Esteve de Sesrovires i Vallirana.

IDEES CLAU

- La comarca disposa d'un **Pla de Resiliència al Canvi Climàtic**, el qual recull la vulnerabilitat al canvi climàtic a la comarca del Baix Llobregat i proposa línies d'acció prioritàries per adaptar-se als seus efectes.
- Els riscos per als quals presenta una major vulnerabilitat són les **sequeres i la manca de disponibilitat d'aigua i l'increment del nivell del mar**, ambdós relacionats ja que la pujada del nivell del mar incrementa la intrusió salina a l'aqüífer deltaic.
- Els **incendis forestals** són un dels principals riscos a gestionar al territori a causa de la continuïtat de les masses forestals com la localització d'urbanitzacions disperses i pròximes a boscos.
- Tots els municipis de la comarca estan adherits a la iniciativa europea del **Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia (PAESC)**.
- **Alta concentració de NO₂** en zones de la comarca amb presència d'importantes infraestructures viàries i serveis logístics.
- S'ha aprovat el **Pla d'Acció Supramunicipal per a la Millora de la Qualitat de l'Aire (PASMQA)** a 13 municipis de la comarca.

Mapa 3.1: Risc d'inundació.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

D'acord amb els estudis tècnics del Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat, **els efectes més esperables a causa del canvi climàtic són l'augment significatiu de les temperatures mitjanes i extremes amb increment en nombre i durada de les onades de calor, increment en nombre i durada dels episodis de sequera, augment de la freqüència de tempestes i pluges torrencials, augment de la freqüència de plagues i pujada del nivell del mar.**

Aquests efectes podrien produir els següents riscos⁷:

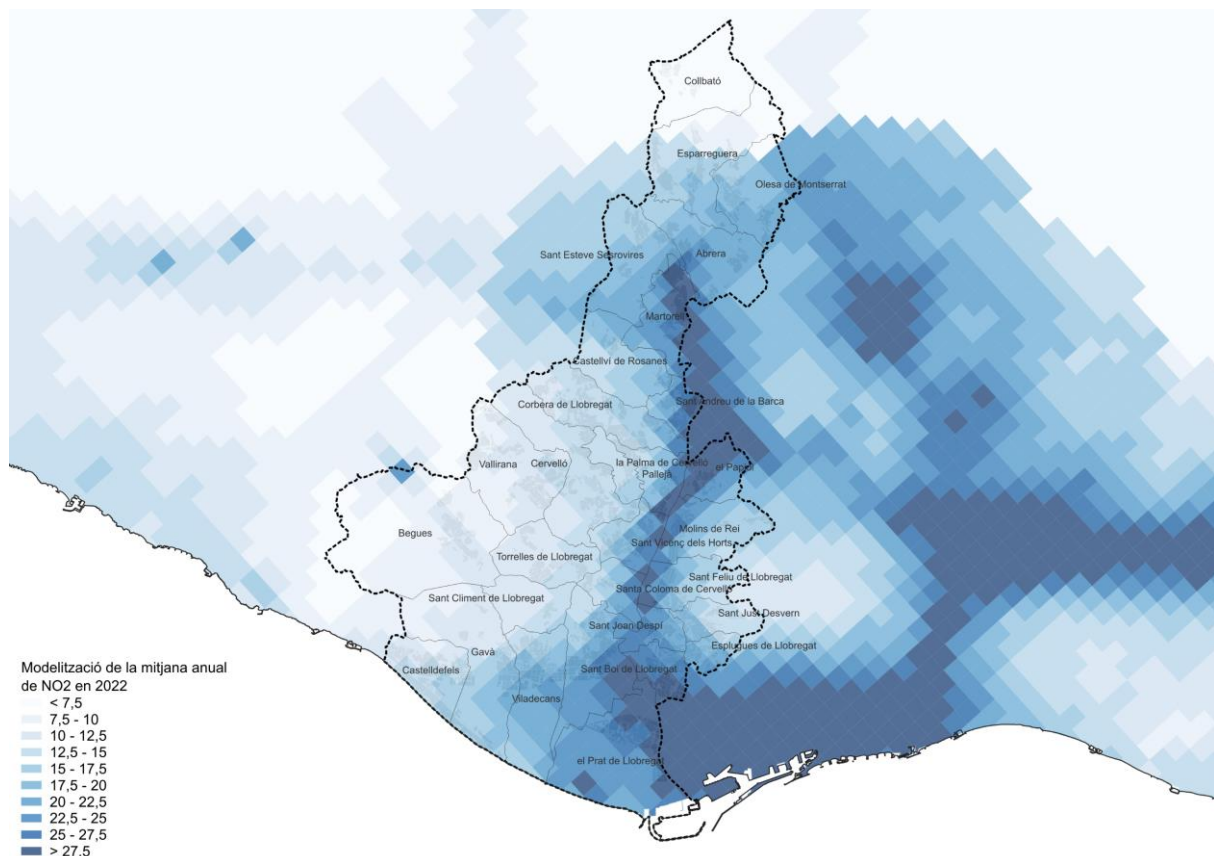
- Increment de la demanda d'energia per climatització a l'estiu.
- Afectació de la calor a infraestructures (estacions, línies elèctriques, EDAR, abocadors, etc.).

- Afectació a la població feble i augment de la mortalitat.
- Empitjorament del confort climàtic: accentuació del fenomen illa de calor.
- Problemes d'abastament d'aigua: increment de la demanda d'aigua i falta de disponibilitat d'aquest recurs.
- Problemes al verd urbà.
- Disponibilitat d'aqüífers: intrusió salina amb la pèrdua de qualitat de les aigües subterrànies.
- Incendis forestals.
- Aparició de plagues que poden afectar tant la vegetació natural com la urbana.
- Pèrdua de biodiversitat i alteració dels valors paisatgístics
- Sequera als boscos.
- Inundació costanera, erosió i canvis en la direcció i intensitat de l'onatge.
- Pèrdua d'interès turístic entorn natural.
- Inundacions i riudes.
- Desaparició de platges i dunes.

⁷ Mencionats en el Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat.

Mapa 3.2: Modelització de la mitjana anual de NO₂ en 2022.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya

El diòxid de nitrogen (NO₂) és un gas que provoca malalties respiratòries, pluja àcida i boira fotoquímica. Es produeix per la combustió als motors, les centrals tèrmiques i els escalfadors de gas butà. En la modelització de la mitjana anual de NO₂ en 2022 es pot observar com **la concentració és més alta al voltant de les zones amb més activitat industrial** (El Prat del Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Martorell), on destaca també la presència d'importantes infraestructures viàries (A-2, B-23).

En aquest sentit, part de la comarca ha estat declarada com Zona de protecció especial de l'ambient atmosfèric i, en conseqüència, s'ha aprovat el **Pla d'Acció Supramunicipal per a la Millora de la Qualitat de l'Aire** (PASMQA), que comprèn 12 municipis de la comarca: Cervelló, Corbera de Llobregat, el Papiol, la Palma de Cervelló, Martorell, Molins

de Rei, Palteleja, Sant Andreu de la Barca, Sant Climent de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts i Torrelles.

En 2024 tots els municipis de la comarca estan adherits a la iniciativa europea del Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia (PAESC), document estratègic de

planificació energètica i climàtica. El PAESC inclou un Pla de Transició Energètica Local en el qual es plantegen mesures per assolir una reducció d'emissions de mínim el 55% per l'any 2030.

Així mateix, dins de la comarca del Baix Llobregat hi ha 22 municipis que pertanyen a l'Àrea Metropolitana de Barcelona i, per tant, queden integrats en les polítiques ambientals d'aquesta administració (Pla Clima i Energia 2030).

Eix 4: Gestió sostenible dels recursos i economia circular

AGENDA URBANA ESPANYOLA

Objectiu estratègic
4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia Circular.

Objectiu específic 4.1. Ser més eficients energèticament i estalviar energia.
Objectiu específic 4.2. Optimitzar i reduir el consum d'aigua.
Objectiu específic 4.3. Fomentar el cicle dels materials.
Objectiu específic 4.4. Reduir els residus i afavorir el seu reciclatge.

CONTRIBUCIÓ ALS OBJECTIUS DEL MARC GLOBAL

Agenda 2030 - ODS

ALINEAMENT ESTRATÈGIC DEL PAC 2020-2023 ALS OBJECTIUS DE L'AUE

Eix 3. Cap a un model urbà i una mobilitat més sostenible.

3.2. El Baix Llobregat, territori compromès en la lluita contra el canvi climàtic.
3.5. Promoure una gestió de residus més eficaç, més eficient i més sostenible.
3.7. Impulsar mesures per a promoure la transició energètica.

CARTA DE SERVEIS

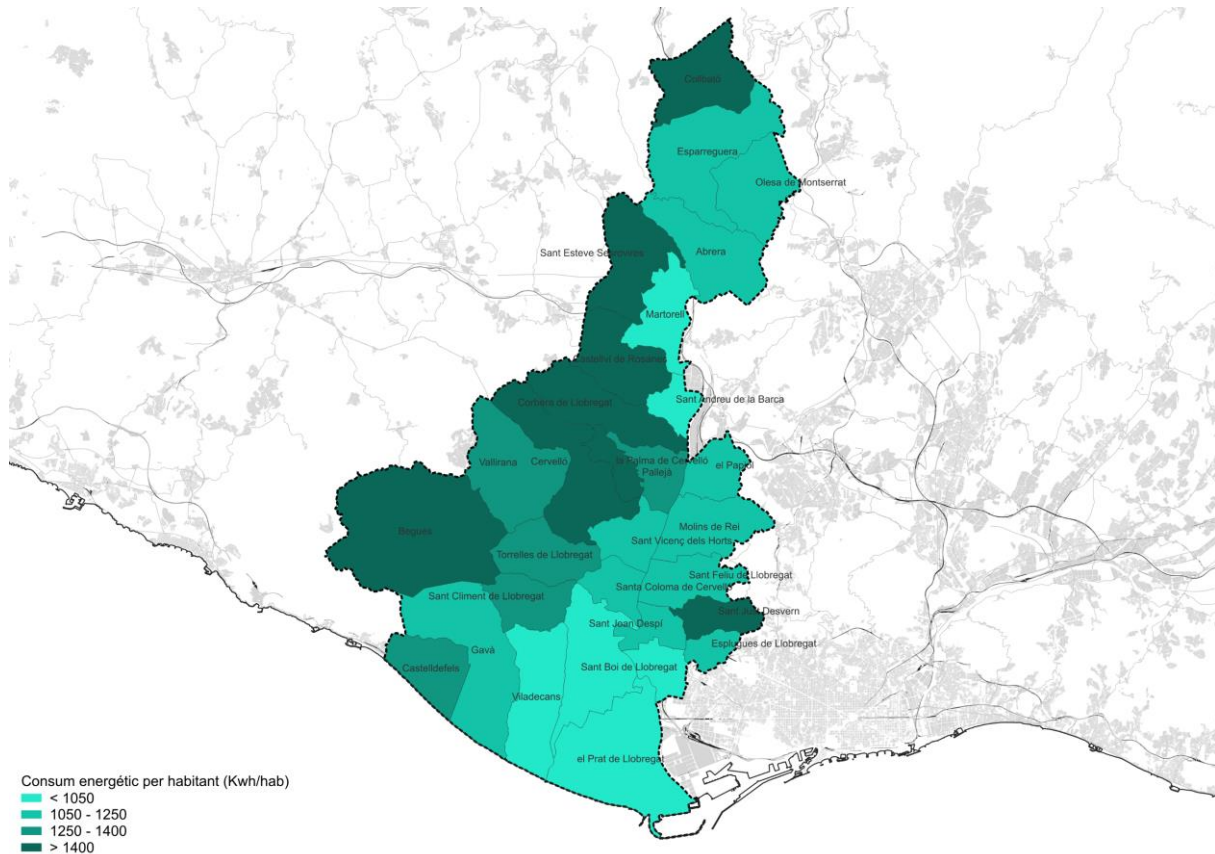
- Recollida selectiva (als municipis d'Abrera, Castellví de Rosanes i Sant Climent de Llobregat).

IDEES CLAU

- La comarca disposa d'una **Oficina Comarcal de Transició Energètica** per a impulsar la transició energètica a la comarca, amb la implementació de les diverses alternatives energètiques renovables, prioritzar el model de generació renovable distribuïda i participada i donar suport en el foment de la creació de comunitats energètiques.
- La Generalitat està desenvolupant el **Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables** (PLATER) a Catalunya, el qual es treballarà a nivell comarcal.
- Les fonts de subministrament de la comarca són les **aigües superficials del Ter i del Llobregat**, les quals es tracten en estacions de potabilització (ETAP), i **aigua del mar dessalinitzada** a les Instal·lacions de Tractament d'Aigua de Mar (ITAM).
- La comarca disposa de importants recursos locals subterranis, la major part es concentren en el sistema **aqüífer de la Vall Baixa i Delta del Llobregat**, amb un índex d'explotació molt alt.
- La comarca és pionera en el tractament d'**aigua regenerada**. Compta amb una Estació Depurador d'Aigües Residuals (EDAR), localitzat a Gavà-Viladecans, i amb una capacitat per tractar 66 milions de litres al dia.
- La **generació de residus** per habitant s'ha incrementat en els últims anys. No obstant, també ha augmentat el percentatge de **recollida selectiva**.

Mapa 4.1: Consum domèstic d'energia elèctrica per habitant a la comarca del Baix Llobregat en 2022.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut Català d'Energia.

En 2022 cada habitant de la comarca consumia de mitjana 1.127,41 Kwh⁸ per a ús domèstic.

S'evidencia que els municipis amb major presència de segones residències i tipologia d'habitatges unifamiliars són els que tenen un consum energètic més alt: la Palma de Cervelló (1.508,33 Kwh/hab), Castellví de Rosanes (1.487,42 Kwh/hab) i Collbató (1.470,82 Kwh/hab). En contraposició, Martorell té el valor més baix (944,72 Kwh/hab), seguit de Cornellà de Llobregat (973,69 Kwh/hab) i Sant Andreu de la Barca (1.023,10 Kwh/hab).

A més, en l'actualitat la comarca té un 94% de dependència energètica i un dels reptes en

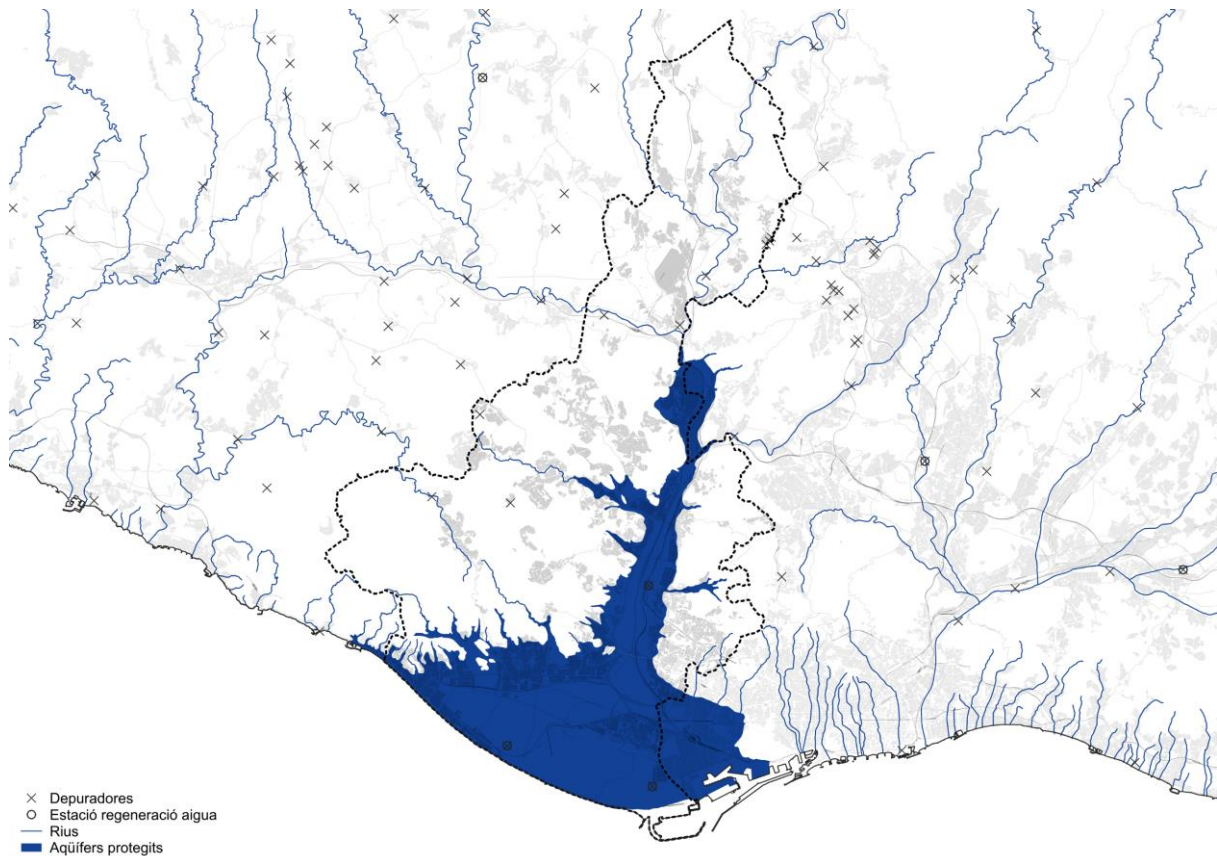
l'horitzó 2050 és aconseguir l'autosuficiència energètica. Davant l'important repte que suposa integrar projectes d'energies renovables en el territori, la Generalitat està desenvolupant el **Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables** (PLATER) a Catalunya, el qual es treballarà a nivell comarcal.

En aquest sentit, des del 2022 el Consell té una **Oficina Comarcal de Transició Energètica** per a impulsar la transició energètica a la comarca, amb la implementació de les diverses alternatives energètiques renovables, prioritzar el model de generació renovable distribuïda i participada, i donar suport en el foment de la creació de comunitats energètiques.

⁸ Dades del Institut Català d'Energia.

Mapa 4.2: Cicle de l'aigua a la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

La comarca del Baix Llobregat, amb l'excepció del municipi de Vallirana, es troba dins del territori servit pel sistema d'abastament Ter-Llobregat, que segons el Pla de Gestió del Districte Conca Fluvial de Catalunya és deficitari en l'actualitat. Per tant, les fonts de subministrament de la comarca són les aigües superficials del Ter i del Llobregat, les quals es tracten en estacions de potabilització (ETAP), i aigua del mar dessalinitzada a les Instal·lacions de Tractament d'Aigua de Mar (ITAM).

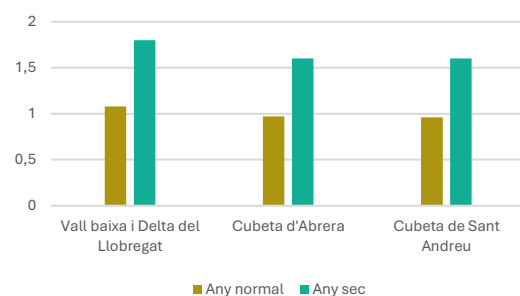
A més, la comarca és pionera en el tractament d'aigua regenerada. Compta amb una **Estació Depurador d'Aigües Residencials (EDAR)**, localitzat a Gavà-Viladecans, i amb una capacitat per tractar 66 milions de litres al dia.

La comarca també disposa d'importants recursos locals subterranis, la major part dels quals es concentren en el sistema aqüífer de la **Vall Baixa i Delta del Llobregat**. Així mateix, es localitzen altres dos aqüífers protegits: l'aqüífer al·luvial de la **Cubeta d'Abrera**, situat

en el sector septentrional de la comarca, i l'aqüífer al·luvial de la **Cubeta de Sant Andreu**, situat al congost del Llobregat.

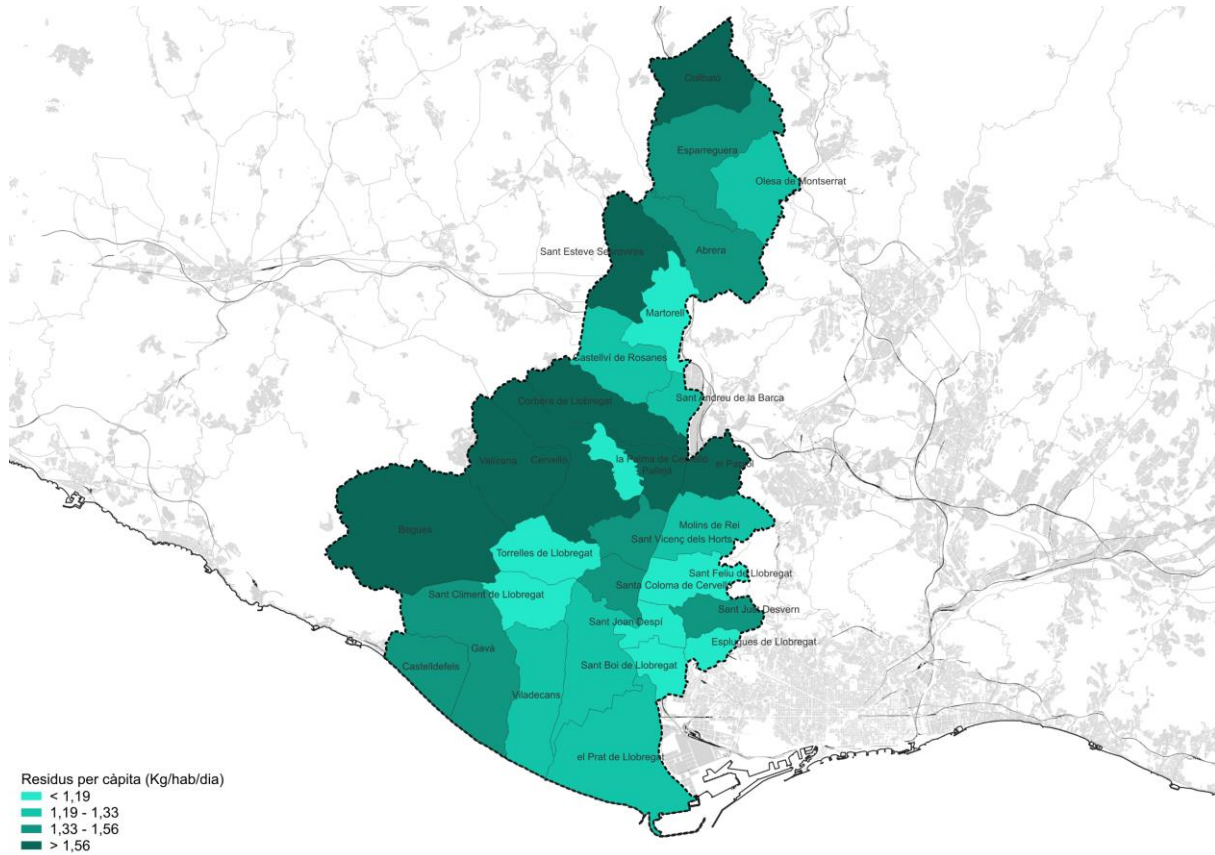
Aquestes tres aqüífers estan sotmesos a molta pressió: destinen el 68,61% dels seus recursos a abastament, el 29,36% a ús industrial i el 1,98% a agricultura. El resultat en un any normal és un índex d'explotació per sobre de l'1 en el cas de l'aqüífer de la Vall Baixa i Delta del Llobregat, que en un any sec s'incrementa fins al 1,8.

Gràfic 4.2: Índex d'explotació de les aqüífers protegits. Font: Pla de Gestió del districte conca fluvial de Catalunya 2022-2027.

Mapa 4.3: Residus per càpita (kg/hab./dia) a la comarca del Baix Llobregat en 2021.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat

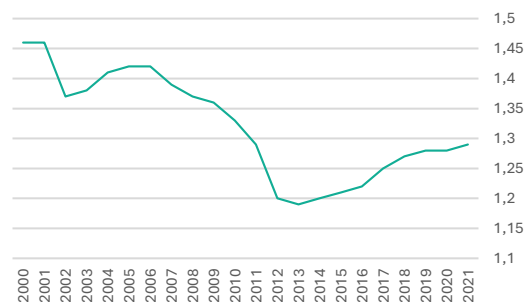
En 2021 cada habitant de la comarca generava 1,29 kg de residus al dia⁹, una xifra per sota de la mitjana catalana (1,42 Kg/hab./dia).

S'evidencia que els municipis amb major presència de segones residències i tipologia d'habitatges unifamiliars són els que tenen una taxa de generació de residus més alta: Begues (2,01 Kg/hab./dia), Collbató (1,85 Kg/hab./dia) i Cervelló (1,72 Kg/hab./dia). Per altra banda, poblacions urbanes amb una major proporció d'habitatges principals tenen una menor taxa de generació de residus: Sant Feliu de Llobregat (1,05 Kg/hab./dia), Sant Joan Despí (1,10 Kg/hab./dia) i la Palma de Cervelló (1,10 Kg/hab./dia).

L'evolució de la xifra total de residus a la comarca mostra una tendència creixent

des del 2012, amb un increment del 38,27%, passant de 354.553 tones a 392.824. Si s'analitza la generació de residus per càpita, el increment és del 10,79%.

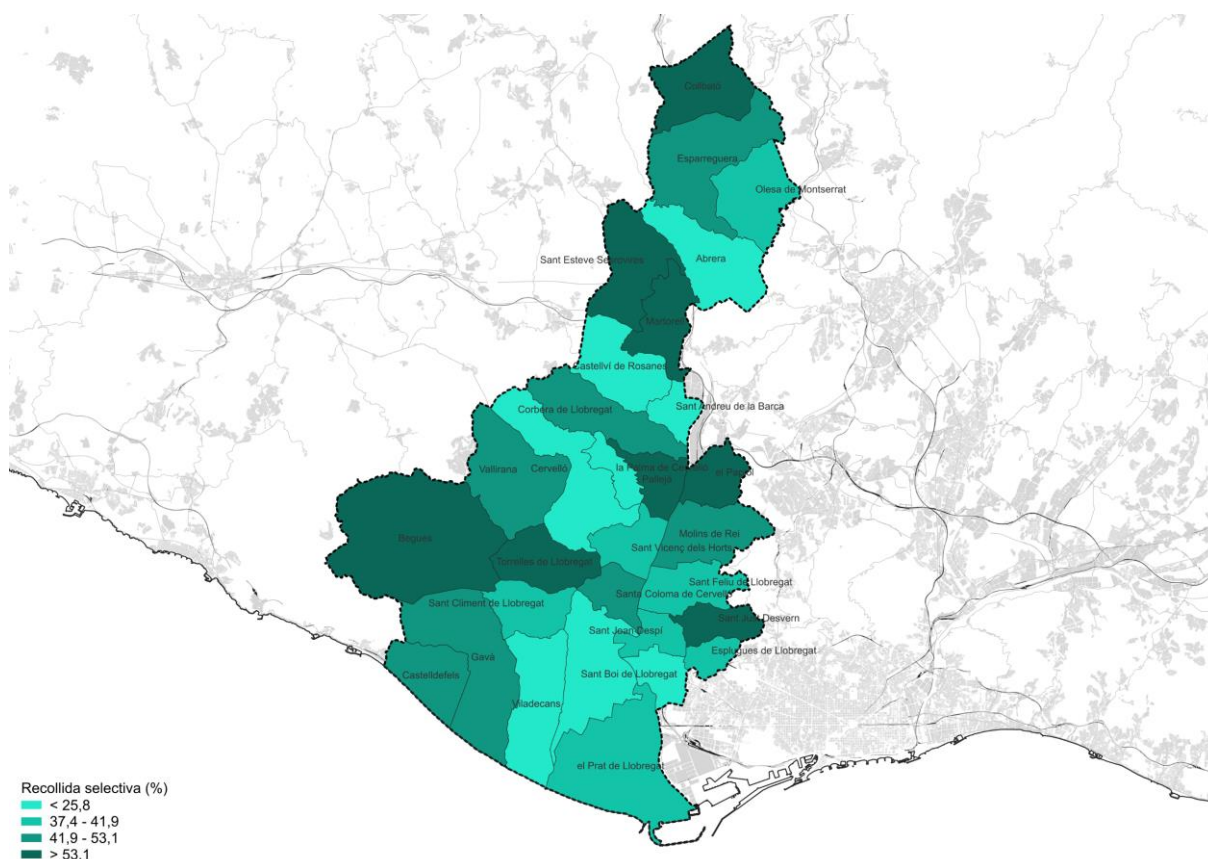
Gràfic 4.3: Evolució dels residus per càpita a la comarca del Baix Llobregat. Font: Agència de Residus de Catalunya, 2021.

⁹ Dades de la Agència de Residus de Catalunya.

Mapa 4.4: Recollida selectiva en 2021 a la comarca del Baix Llobregat en 2021.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

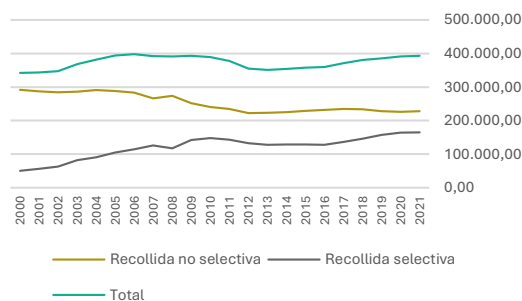
Quant a recollida selectiva, el percentatge s'ha incrementat en els últims anys. **En 2021 es va recollir un 41,97% respecte al total¹⁰**, un percentatge que segueix en tendència en alta des del 2000.

En 2021 hi havia 6 municipis (Collbató, Torrelles de Llobregat, Sant Just Desvern, el Papiol, Begues i Pallegà) amb un percentatge de recollida selectiva per sobre de l'objectiu del 55% que marca l'Agenda Urbana Espanyola per al 2025, entre els quals destaquen Collbató (86,8%), Torrelles de Llobregat (70,8%) i Sant Just Desvern (65,2%) per tenir els valors més alts.

En canvi, hi havia 5 municipis amb valor per sota del 35%, una xifra molt allunyada de l'objectiu de l'AUE. Aquestes municipis són: Cervelló

(25,8%), Cornellà de Llobregat (29,2%), Abrera (30,7%), Castellví de Rosanes (32,5%) i Sant Andreu de la Barca (33,7%).

Gràfic 4.4: Evolució del percentatge de recollida selectiva respecte al total a la comarca del Baix Llobregat. Font: Agència de Residus de Catalunya, 2021.

¹⁰ Dades de la Agència de Residus de Catalunya.

Eix 5: Mobilitat i transport

AGENDA URBANA ESPANYOLA

Objectiu estratègic
5. Afavorir la
proximitat i la
mobilitat sostenible.

Objectiu específic 5.1. Afavorir la ciutat de proximitat.
Objectiu específic 5.2. Potenciar modes de transport
sostenibles.

CONTRIBUCIÓ ALS OBJECTIUS DEL MARC GLOBAL

Agenda 2030 - ODS

ALINEAMENT ESTRATÈGIC DEL PAC 2020-2023 ALS OBJECTIUS DE L'AUE

Eix 3. Cap a un
model urbà i una
mobilitat més
sostenible.

3.1. Activar avanços cap a una mobilitat sostenible, eficient
i de baixes emissions.
3.6. Dotar a la comarca d'infraestructures vitals.

CARTA DE SERVEIS

- Fòrum de la Mobilitat.

IDEES CLAU

- El territori és travessat per importants **vies de comunicació que serveixen de porta d'entrada i sortida de Barcelona** i la seva àrea metropolitana sud, entre les quals destaquen les autovies A-2 i B-23, establertes a banda i banda del riu Llobregat.
- La comarca compta amb **dues xarxes de ferrocarril** (FGC i Rodalies) que donen **servei a cada vessant de la vall** del Llobregat.
- **Falta de connexió en transport públic entre municipis** de la comarca.

Mapa 5.1: Xarxa de carreteres i ferroviària a la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

El territori és travessat per importants vies de comunicació que serveixen de porta d'entrada i sortida de Barcelona i la seva àrea metropolitana sud.

Les autovies **A-2 i B-23 vertebran la comarca, ja que estan establertes a banda i banda del riu Llobregat** i comuniquen les principals vies d'entrada a Barcelona. Ambdues enllacen en el sud amb la B-20 (Ronda de Dalt) i amb la C-31 i C-32, las quals donen accés als municipis del delta del Llobregat i la comarca veïna del Garraf. En el nord, la B-23 i A-2 enllacen amb l'autopista AP-7 que travessa tota Catalunya de sud a nord. Per últim, l'autovia B-24 funciona com a variant de la N-340, via que comunica el Baix Llobregat amb l'Alt Penedès a través de les Muntanyes de l'Odal.

Pel que fa a la xarxa ferroviària, compta amb **dues xarxes de ferrocarril**: la línia Llobregat-Anoia de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), que dona servei al vessant occidental de la vall del Llobregat, i les línies R4 i R1 de Rodalies, que donen abast al vessant oriental de la vall, connectant

A més, **certes poblacions del Baix Llobregat disposen de servei de transport públic metropolità**: servei de metro de Barcelona, amb la L5 (Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat) i la L9 (el Prat de Llobregat); i servei de tramvia amb les línies T1 i T2 (Sant Joan Despí, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat) i T3 (inicia el recorregut a Sant Feliu de Llobregat).

Eix 6: Cohesió social i igualtat d'oportunitats

AGENDA URBANA ESPANYOLA

Objectiu estratègic
6. Fomentar la
cohesió social i
buscar l'equitat.

Objectiu específic 6.1. Reduir el risc de pobresa i exclusió social en entorns urbans desfavorits.
Objectiu específic 6.2. Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i discapacitat.

CONTRIBUCIÓ ALS OBJECTIUS DEL MARC GLOBAL

Agenda 2030 - ODS

ALINEAMENT ESTRATÈGIC DEL PAC 2020-2023 ALS OBJECTIUS DE L'AUE

Eix 1. Recuperació social, territori saludable i serveis a les persones.
Comarca feminista.

- 1.1. Sortida de la crisi de forma inclusiva i prevenció i actuació sobre la desigualtat.
- 1.2. Atenció a col·lectius vulnerable, donant suport als ajuntaments en l'atenció a les situacions d'urgència de les persones en situació de fragilitat personal, familiar i social.
- 1.3. Garantir els drets de la infància, prevenint situacions de vulnerabilitat i apostant per la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu.
- 1.4. Treballar per l'autonomia de la ciutadania de la comarca, donant cobertura a les necessitats de les persones que es troben en situació de dependència.
- 1.5. Garantir l'exercici dels drets de les persones amb diversitat funcional.
- 1.6. Promoure l'envelliment actiu de la gent gran.
- 1.7. Treballar per fer efectius els drets humans a la comarca, donant cobertura a les necessitats de les persones que es troben en situació de dependència.

1.9. Baix Llobregat, comarca feminista. Promoure polítiques per a garantir la igualtat real entre homes i dones, la lluita contra les violències masclistes i impulsar polítiques feministes arreu de la comarca.

1.10. Garantir la llibertat sexual i de gènere de la ciutadania del Baix Llobregat.

1.12. Acompanyar als ajuntaments en el suport a l'emancipació del jovent.

1.13. Impulsar l'esport com a element de cohesió ciutadana.

1.17. Acompanyar als ajuntaments en enfortir la societat civil del Baix Llobregat, a través del voluntariat i el foment de l'associacionisme.

CARTA DE SERVEIS

- Àrea Bàsica. Coordinació i suport tècnic als Ajuntaments. Des del Consell Comarcal del Baix Llobregat es porta la gestió de la xarxa de Serveis Socials Bàsics d'acord amb les línies d'actuació recollides a la normativa vigent i en cooperació amb els ajuntaments que conformen l'àrea bàsica comarcal (municipis inferiors a 20.000 habitants).
- Servei de suport i atenció emocional per a les professionals de Serveis Socials.
- Servei d'Intervenció Socioeducativa Itinerant. Servei d'atenció a la infància i l'adolescència en risc socials.
- Servei d'Atenció a Domicili Mancomunitat.
- Servei de Referents Comunitàries de Dependència.
- Servei de Suport a la Dependència.
- Servei d'Intervenció en la Pèrdua de l'Habitatge (SIPH). Dispositiu local-comarcal per frenar els desnonaments als 15 municipis del Baix Llobregat amb menys recursos per fer-hi front.
- Persones nouvingudes: Servei de primera acollida a persones immigrades, Suport a les professionals de serveis socials, Coordinació Xarxa Acollida i Inclusió.
- Feminismes: Consell de les Dones del Baix Llobregat, Servei d'Informació Atenció a les Dones (SIAD), Premi Literari Delta.
- Diversitat sexual i de gènere: servei d'Atenció Integral LGTBI (SAI).
- Transport adaptat: Servei de transport adaptat, Servei de transport adaptat a la demanda.
- Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (SEIA).
- Servei d'Integració familiar en Família Extensa (SIFE).
- Servei Especialitzat d'Atenció a les Persones (SEAP). Dispositiu que fomenta el bon tracte cap a les persones grans o en situació de fragilitat.
- Joventut: Servei Comarcal de Joventut, Oficina Jove del Baix Llobregat, Programa de Suport a l'Ocupació Juvenil.
- Educació: Ajuts de menjador escolar, Ajuts de desplaçament, Transport Escolar Obligatori i Transport Escolar d'Educació Especial, Transport Escola No Obligatori, Servei de menjador escolar.

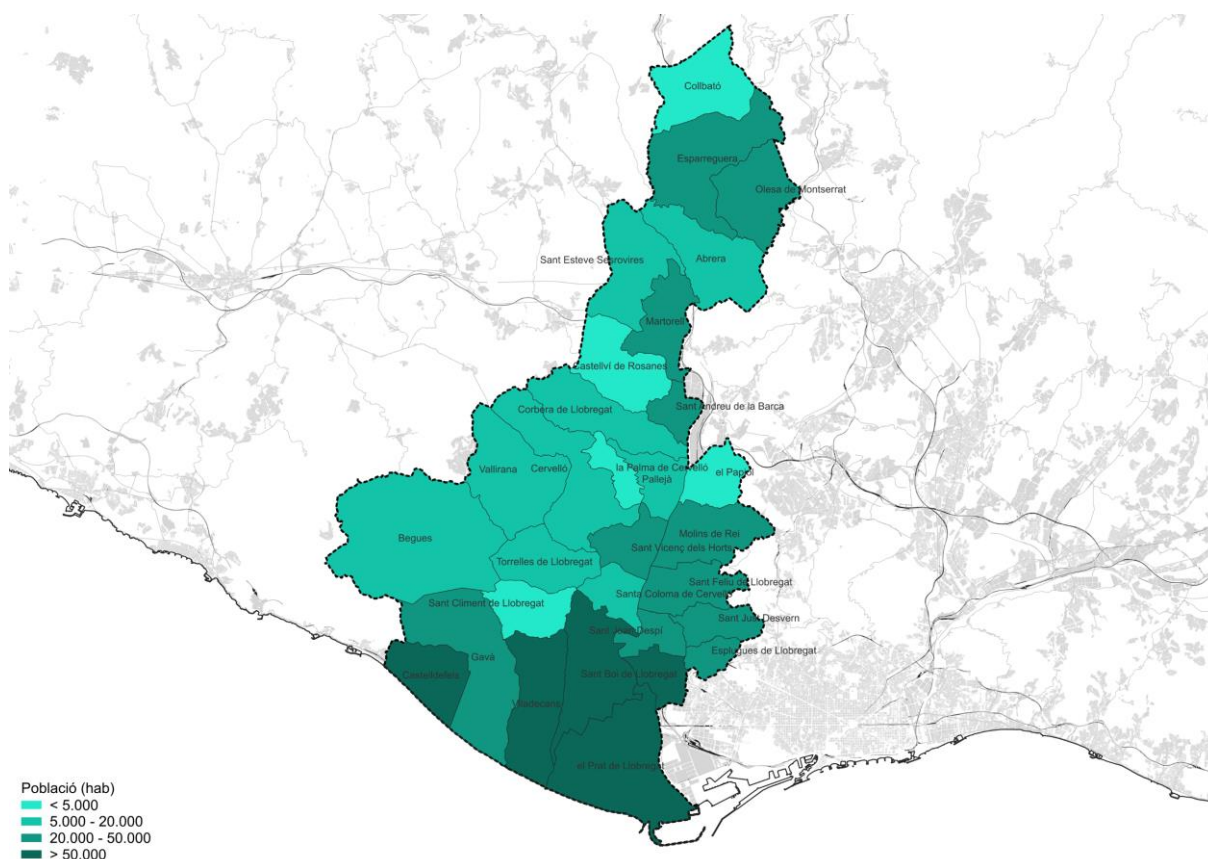
- Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat. L'objectiu de la xarxa és crear un espai d'interacció i coordinació amb l'objectiu de disposar d'un marc de treball comarcal.

IDEES CLAU

- La comarca ha experimentat un **important increment demogràfic** fruit de la difusió de la població de Barcelona.
- La **distribució de la població és molt desigual** entre els 30 municipis que componen la comarca del Baix Llobregat, el 44,50% de la població es concentra en els 5 municipis de més de 50.000 habitants.
- Forta disparitat territorial en la distribució de la població estrangera.
- La població de la comarca presenta una **estructura demogràfica cada cop més envellida**, amb una **taxa d'envelliment especialment elevada en els municipis metropolitans més propers a la ciutat de Barcelona**.
- El Consell Comarcal està treballant en el repte de l'envelliment i en 2023 es va aprovar el **Pla Estratègic per les persones grans del Baix Llobregat**.
- La diversitat poblacional dels municipis també es tradueix en **desigualtats d'ingressos**, amb un 7% de la població amb ingressos inferiors a 10.000 euros.

Mapa 6.1: Població dels municipis a la comarca del Baix Llobregat en 2023.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

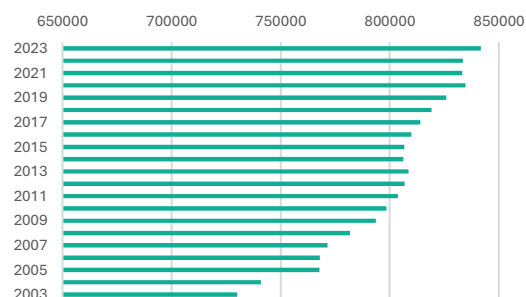
Com altres territoris pròxims a Barcelona, **la comarca del Baix Llobregat ha experimentat un important creixement demogràfic fruit de la difusió de la població de Barcelona** amb una intensificació de la vocació residencial.

A principis dels 2000 va experimentar un creixement molt pronunciat, augmentant en 101.641 habitants¹¹ entre el 1999 i el 2005. A partir de 2009 la comarca mostra un creixement relativament constant de població fins a aconseguir els 841.731 habitants en 2023.

La distribució d'aquesta població és molt desigual entre els 30 municipis de la comarca: el 44,50% de la població es concentra en els 5 municipis de més de 50.000 habitants. A l'altre extrem, hi ha 14 municipis amb menys de

20.000 habitants en els quals resideix el 13,52% de la població total de la comarca, dels quals 5 tenen menys de 5.000 habitants: Castellví de Rosanes (2.085), la Palma de Cervelló (3.036), Sant Climent de Llobregat (4.190), el Papiol (4.318) i Collbató (4.823).

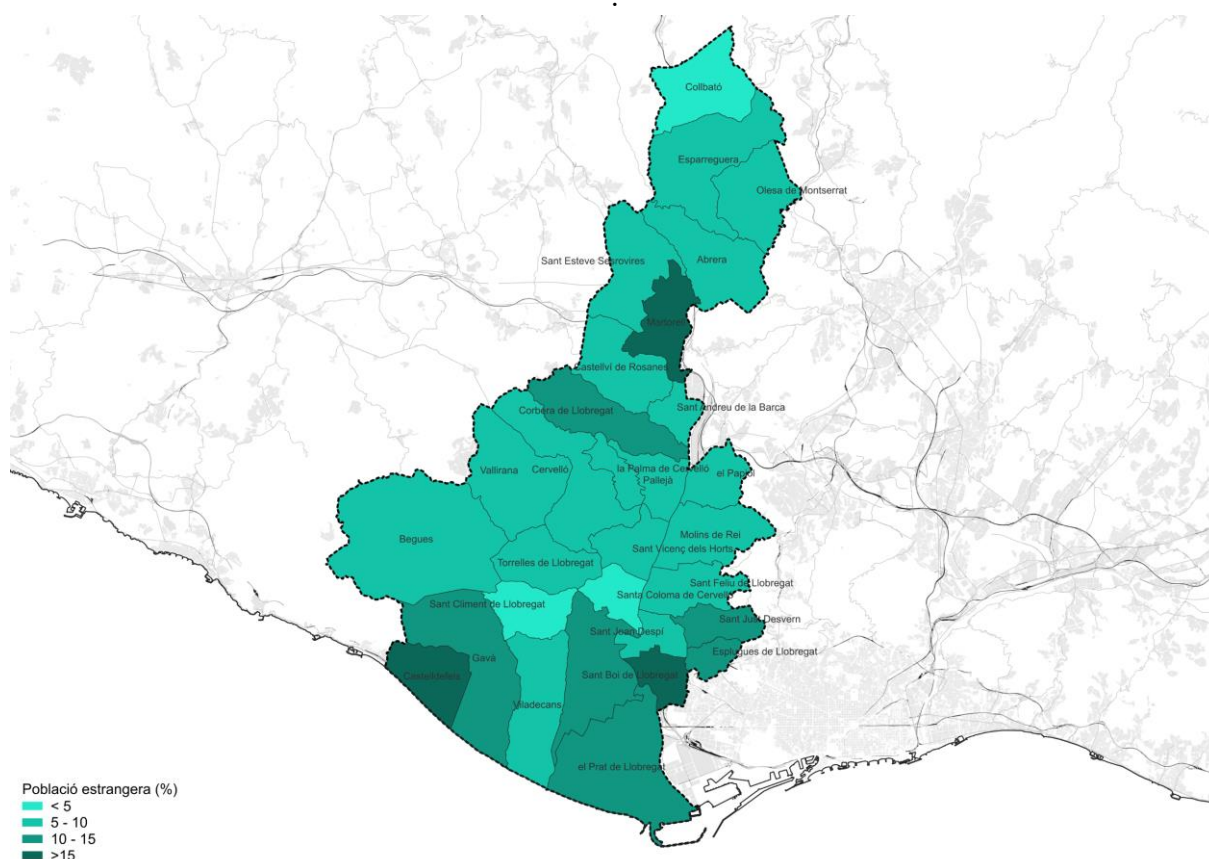
Gràfic 6.1: Evolució del creixement de la població de la comarca. Font: Idescat.

¹¹ Dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Mapa 6.2: Percentatge de població estrangera a la comarca del Baix Llobregat en 2023.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

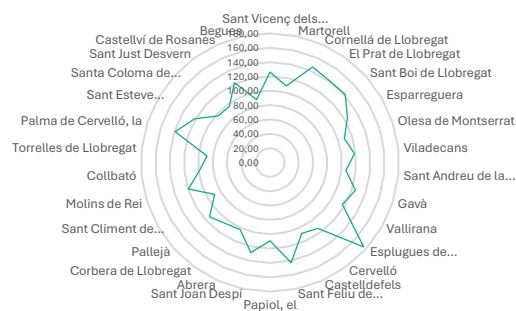

En 2023 el 11,78% dels residents a la comarca del Baix Llobregat tenien nacionalitat estrangera¹². En analitzar la nacionalitat per continents, destaca Europa amb un 30,13%, seguit per Amèrica del Sud amb un 27,41 %, Àfrica amb un 22,01%, Àsia i Oceania amb un 12,07% i, finalment, Amèrica del Nord i Central amb únicament un 8,38%.

Es constata una **forta disparitat territorial en la distribució d'aquesta població estrangera**, amb 3 municipis per sobre del 15% d'estrangers (Castelldefels amb un 22,82%, Martorell amb un 17,53% i Cornellà de Llobregat amb un 16,53%) i altres per sota del 5% (Sant Climent de Llobregat amb un 3,89, Collbató amb un 4,40% i Santa Coloma de Cervelló amb un 4,49%).

Des del Consell Comarcal s'ofereix el **Servei d'Acollida a Persones Immigrades** als Ajuntaments de l'Àrea Bàsica de la Comarca¹³ amb l'objectiu de facilitar l'acollida del ciutadà al municipi.

Gràfic 6.2: Percentatge de població estrangera en els municipis de la comarca. Font: Idescat, 2023.

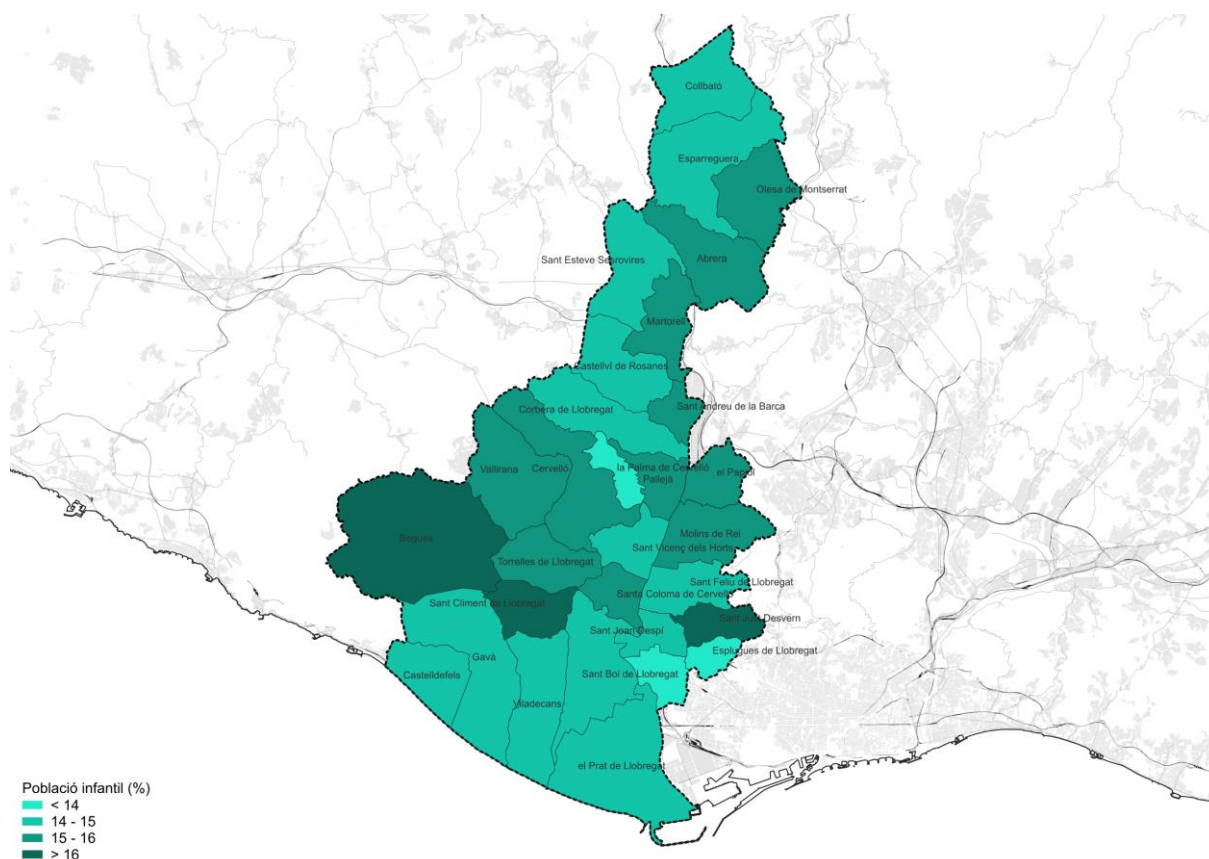

¹² Dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

¹³ Municipis inferiors a 20.000 habitants del Baix Llobregat.

Mapa 6.3: Percentatge de població infantil en els municipis de la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

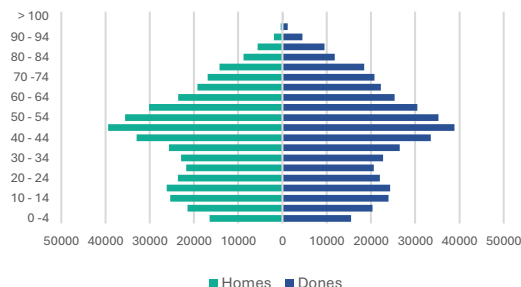
La piràmide de població de la comarca és de tipus regressiu, amb una menor representació de la població en els primers trams d'edat i un estrenyiment en els trams d'edat avançada. La piràmide reflecteix una societat majoritàriament adulta en la qual predominen els homes i dones d'entre 45 i 54 anys¹⁴.

En 2023 el 14,66% de la població de la comarca del Baix Llobregat té menys de 14 anys. Aquest valor manté una tendència decreixent des del 2015, baixant fins a 4,37 punts percentuals en tan sols 8 anys.

Hi ha 10 municipis amb un percentatge de població infantil inferior a la mitjana de la comarca: Esplugues de Llobregat (13,47%), Cornellà de Llobregat (13,74%), la Palma de

Cervelló (13,87%), Sant Feliu de Llobregat (14,01%), Sant Esteve de Sesrovires (14,02%), Sant Vicenç dels Horts (14,21%), Sant Boi de Llobregat (14,22%), Esparraguera (14,24%) i el Prat de Llobregat i Sant Joan Despí (14,42%).

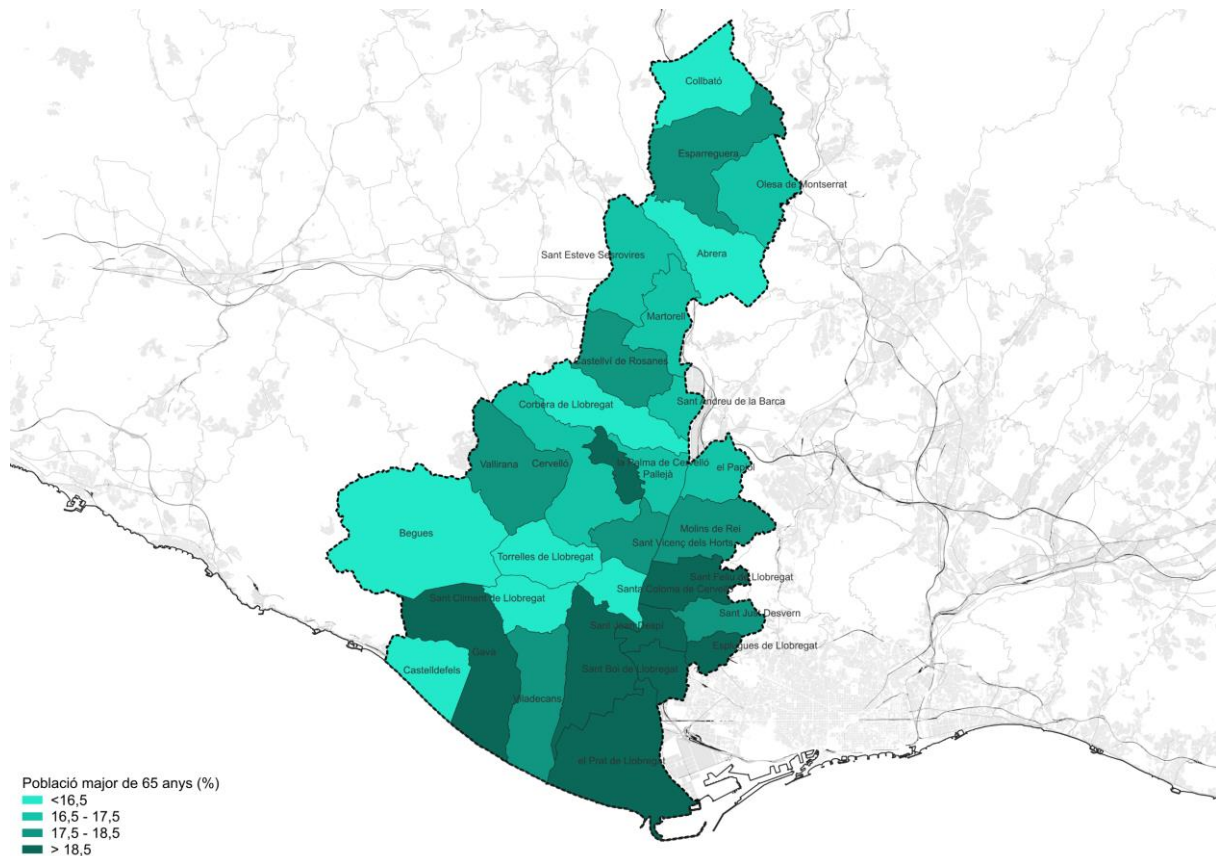
Gràfic 6.3: Piràmide de població de la comarca.
Font: Idescat, 2023.

¹⁴ Dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Mapa 6.4: Percentatge de gent gran en els municipis de la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

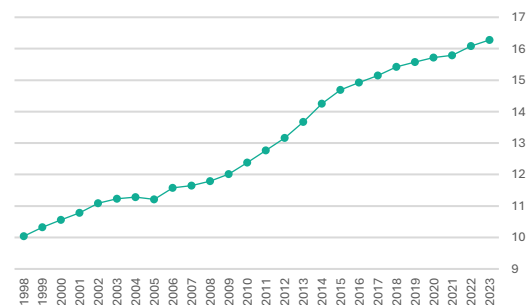
La població de la comarca presenta una estructura demogràfica cada cop més envellida, amb **un percentatge de persones majors de 65 anys del 18,54%**. En els darrers anys aquesta xifra manté una tendència creixent perquè s'ha incrementat 6 punts percentuals des de 1998.

En 2023 hi ha 7 municipis que superen la mitjana de població de gent gran de la comarca: Esplugues de Llobregat (23,69%), el Prat de Llobregat (20,35%), Sant Boi de Llobregat (20,11%), Cornellà de Llobregat (20,04%), Sant Feliu de Llobregat (20,02%), la Palma de Cervelló (19,30%) i Gavà (18,55%).

El Consell Comarcal està treballant en el repte de l'envelliment i en 2023 es va aprovar el **Pla Estratègic per les persones grans del Baix**

Llobregat¹⁵, que té com a objectiu principal planificar, definir i prioritzar les estratègies i actuacions per donar resposta a les necessitats, preferències i aspiracions de les persones grans segons els recursos i serveis disponibles a la comarca del Baix Llobregat.

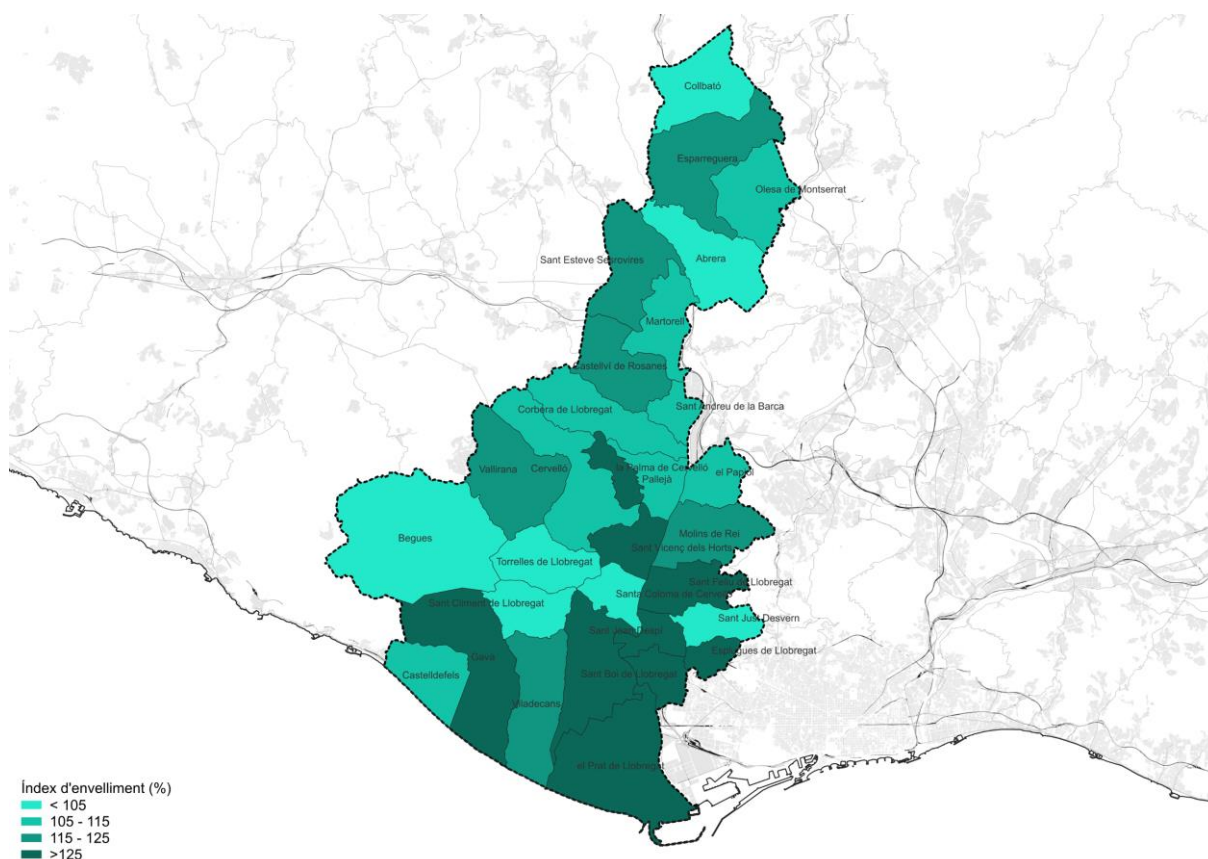
Gràfic 6.4: Evolució del percentatge de gent gran a la comarca. Font: Idescat, 2023.

15

Mapa 6.5: Índex d'envelliment en els municipis de la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

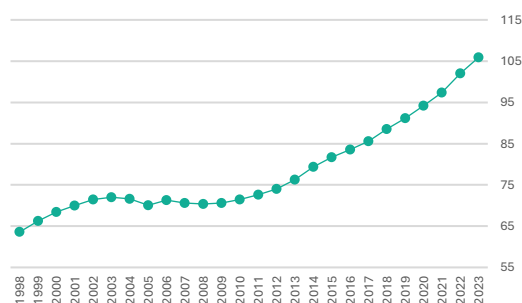

L'índex d'envel·liment de la comarca es caracteritza pel seu creixement en els darrers anys a causa dels increments de població en edats avançades i les minves d'efectius en edats infantils. En 2023 a la comarca resideixen més de 105 persones de 65 i més anys per cada 100 persones menors de 16 anys¹⁶. Aquest índex s'ha incrementat un 50,42% en els últims quinze anys, passant de 70,4 en 2008 a 105,9 en 2023.

L'índex d'envelliment és especialment elevat en els municipis metropolitans més propers a la ciutat de Barcelona, com és el cas de Esplugues de Llobregat (175,85), Cornellà de Llobregat (145,81), Sant Feliu de Llobregat (142,90), Sant Boi de Llobregat (141,44) i el Prat de Llobregat (141,09).

En relació a l'índex de sobreenvelliment, que representa la proporció enter la població major de 84 anys i la població major de 64 anys, també manté una tendència creixent a la comarca, passant de 7,1% en 2008 a 11,9% en 2023. Aquest índex és especialment elevat a Castellví de Rosanes i Sant Just Desvern.

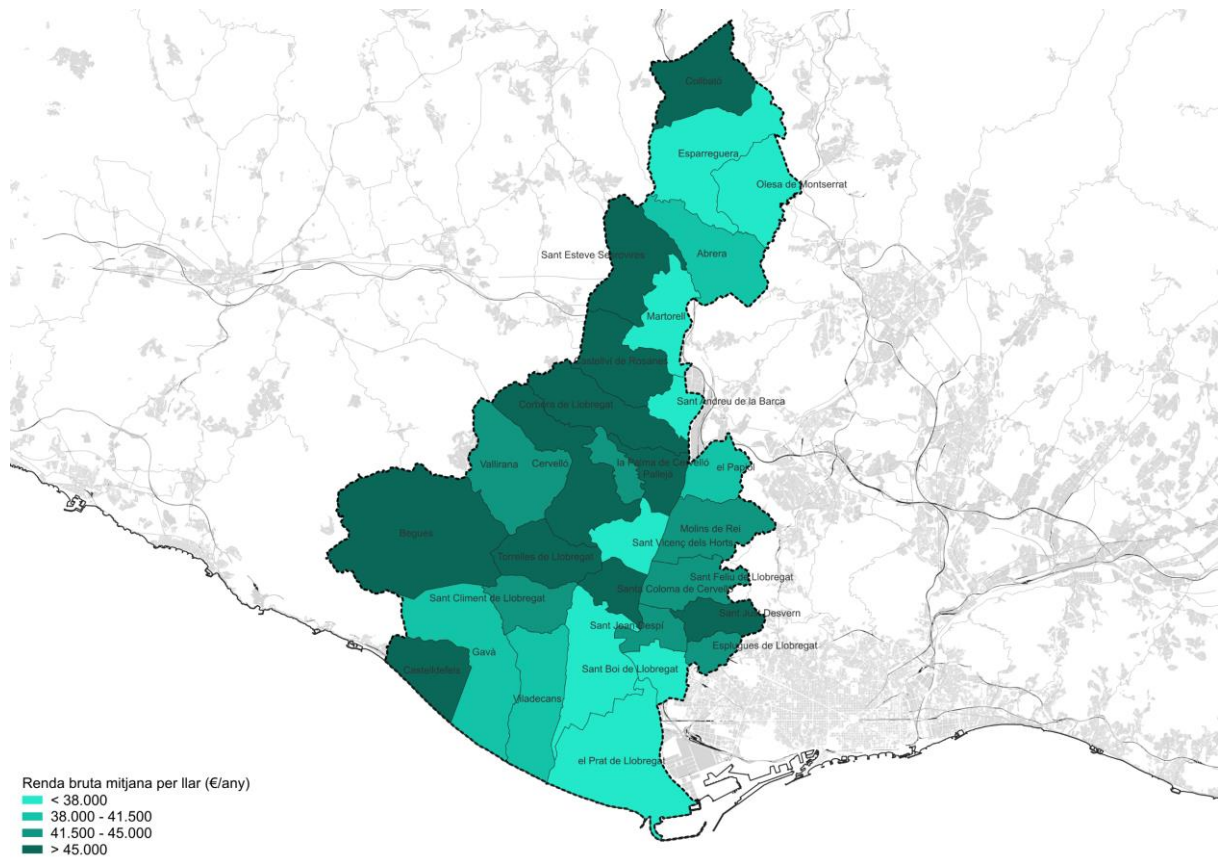
Gràfic 6.5: Evolució de l'índex d'envelliment a la comarca. Font: Idescat, 2023.

¹⁶ Dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya

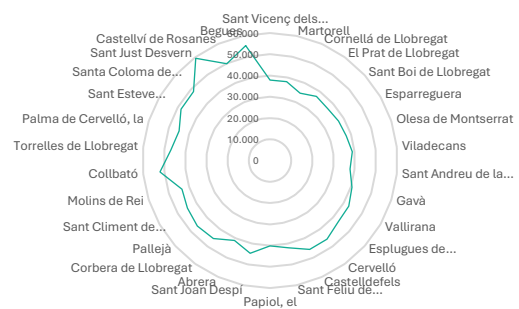
Mapa 6.6: Renda bruta mitjana per llar a la comarca del Baix Llobregat en 2021.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

La diversitat poblacional dels municipis també es tradueix en **desigualtats d'ingressos**, existint una diferència de més de 25.000 euros¹⁷ entre el municipi amb menor renda bruta mitjana per llar (Cornellà de Llobregat, 34.743 euros/any) i el municipi amb major renda (Sant Just Desvern, 59.397 euros/any).

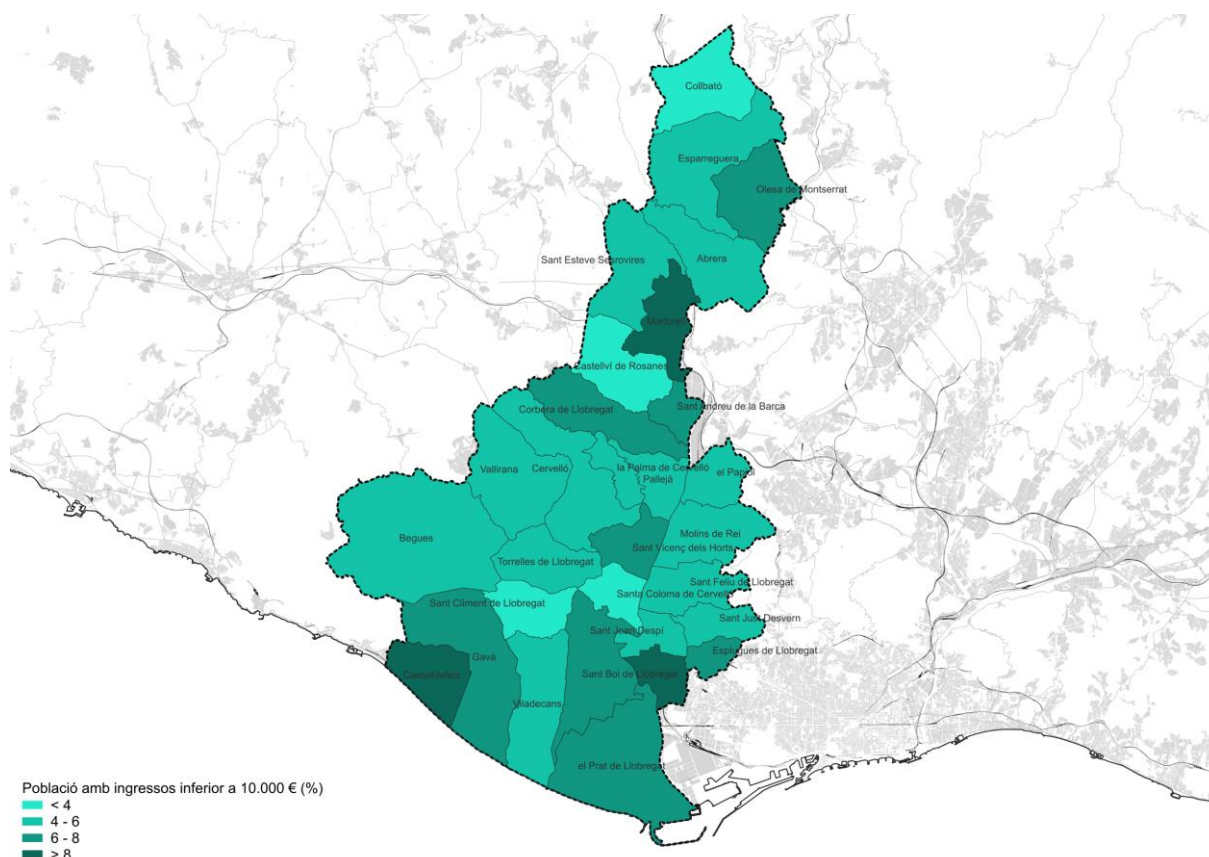
Gràfic 6.6: Renda bruta mitjana per llar dels municipis de la comarca. Font: INE, 2021.

¹⁷ Dades de l'Atles de distribució de renda de les llars 2021.

Mapa 6.7: Població amb ingressos inferiors a 10.000 euros a la comarca del Baix Llobregat en 2021.

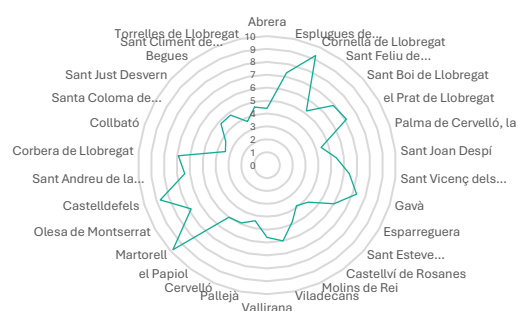
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

Si s'analitza la distribució de població amb ingressos inferiors a 10.000 euros¹⁸, destaquen els municipis de Martorell (9,8%), Cornellà de Llobregat (9,3%), Castelldefels (8,7%), Gavà i Esplugues de Llobregat (7,3) i el Prat de Llobregat (7,1%) per concentrar major percentatge de població amb rendes baixes.

En contraposició, els municipis de Pal·lejà, la Palma de Cervelló i Torrelles de Llobregat concentren el menor percentatge de població amb ingressos inferiors a 10.000 euros, per sota del 4,6%.

Gràfic 6.7: Percentatge de població amb ingressos inferiors a 10.000 euros en els municipis de la comarca. Font: INE, 2021.

¹⁸ Dades de l'Atles de distribució de renda de les llars 2021.

Eix 7: Economia territorial

AGENDA URBANA ESPANYOLA

Objectiu estratègic
7. Impulsar i afavorir
l'economia urbana.

Objectiu específic 7.1. Buscar la productivitat local, la generació d'ocupació i la dinamització i diversificació de l'activitat econòmica.
Objectiu específic 7.2 Fomentar el turisme intel·ligent, sostenible i de qualitat i els sectors clau de l'economia local.

CONTRIBUCIÓ ALS OBJECTIUS DEL MARC GLOBAL

Agenda 2030 - ODS

ALINEAMENT ESTRATÈGIC DEL PAC 2020-2023 ALS OBJECTIUS DE L'AUE

Eix 2. Reactivació de
les empreses i
foment de
l'ocupació de
qualitat.

2.1. Potenciar l'ocupació de qualitat.
2.2. Millorar l'ocupació i el desenvolupament professional de la joventut del Baix Llobregat.
2.3. Reforçar la visió estratègica per a promoure l'activitat productiva i dels sectors tractors de la comarca amb més competitivitat del teixit empresarial, més atracció de l'activitat econòmica i posant l'accent en la indústria 4.0.
2.4. Fomentar l'economia i el comerç de proximitat al Baix Llobregat.
2.5. Fomentar l'emprenedoria.
2.6. Potenciar una formació professional accessible i de qualitat.
2.7. Fomentar el cooperativisme, l'economia circular i els serveis a les persones.

- 2.8. La zona agrària i el bosc com a espais d'activitat econòmica sostenible.
- 2.9. El turisme com a motor de la nova economia del Baix Llobregat, amb una oferta de qualitat sostenible.

CARTA DE SERVEIS

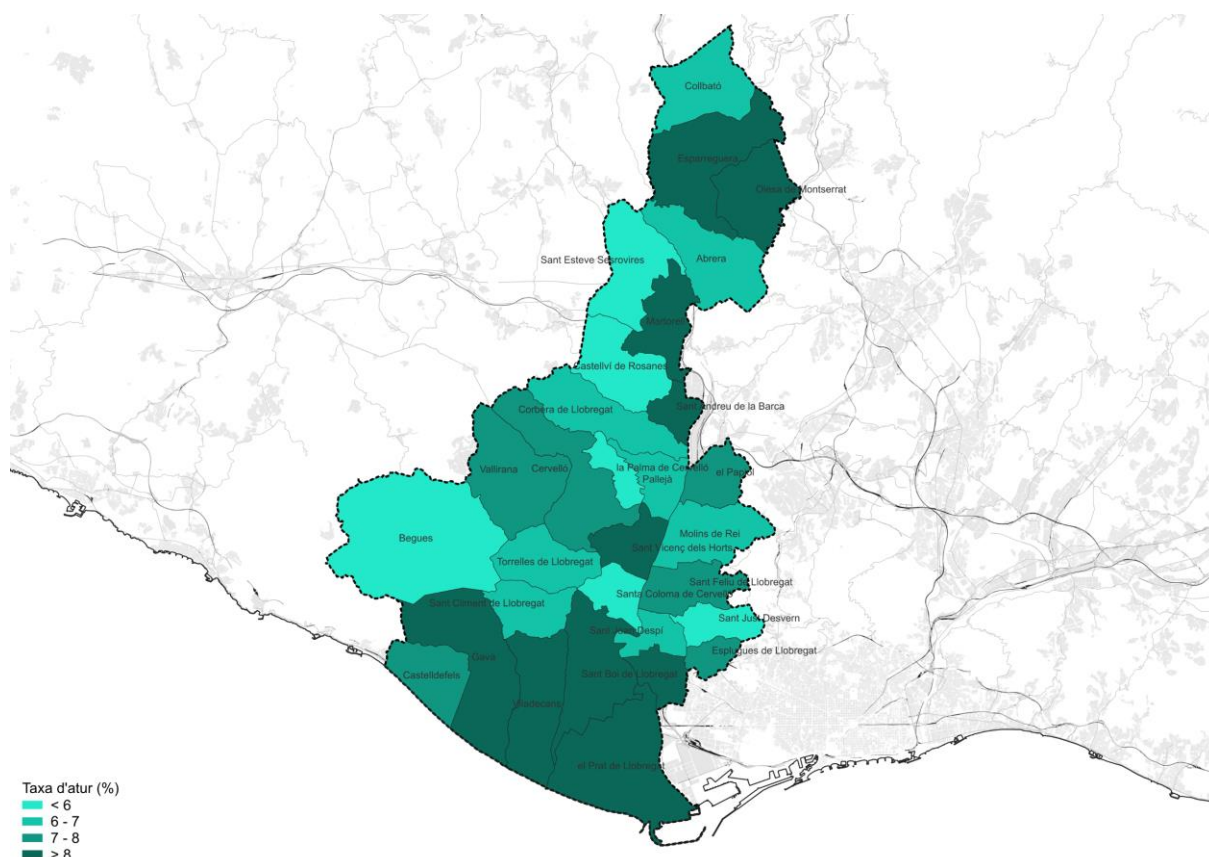
- Treball i formació. Programa subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, amb un cofinançament del 50% del Fons Social Europeu, que té l'objectiu de dur a terme projectes de millora de l'ocupabilitat de les persones treballadores.
- Joves en acció. Iniciativa subvencionada pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya que treballa per reforçar l'ocupabilitat de les persones joves d'entre 16 i 29 anys no ocupades i no integrades en els sistemes d'educació o formació.
- Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat. Principal actor que desenvolupa el foment de l'economia social i solidària a la comarca.

IDEES CLAU

- En l'última dècada **ha disminuït el nombre d'aturats** a la comarca un 52,05%.
- El territori presenta una estructura econòmica diversificada amb una **forta presència industrial que aporta un 19,84%** del Valor Afegit Brut de la comarca.
- El Baix Llobregat compta amb una important superfície de **polígons d'activitat econòmica** que es concentra sobretot a les dues bandes del curs fluvial del Llobregat.
- La **zona nord** de la comarca compta també amb grans superfícies de zones industrials amb **potencial per a augmentar el pes de la indústria** al Baix Llobregat.
- La comarca compta amb **atractius naturals i paisatgístics per a potenciar un turisme sostenible i equilibrat** en el territori.

Mapa 7.1: Taxa d'atur en els municipis de la comarca del Baix Llobregat en 2024.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Observatori Comarcal del Baix Llobregat.

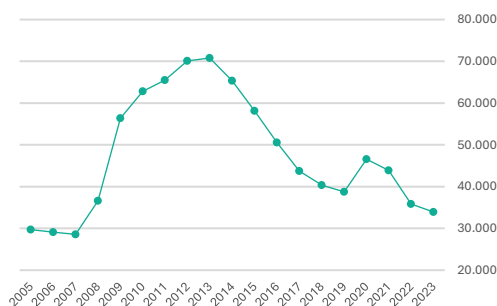

L'any 2023 hi ha una diferència de 5,3 punts percentuals entre el municipi amb major taxa d'atur registrat (Sant Vicenç dels Horts) i el municipi amb la menor (Begues).

Els únics municipis de la comarca que presenten un percentatge d'atur registrat inferior al 6% són Begues (5%), Castellví de Rosanes i Sant Just Desvern (5,2%), la Palma de Cervelló, Sant Esteve de Sesrovires i Santa Coloma de Cervelló (5,4%).

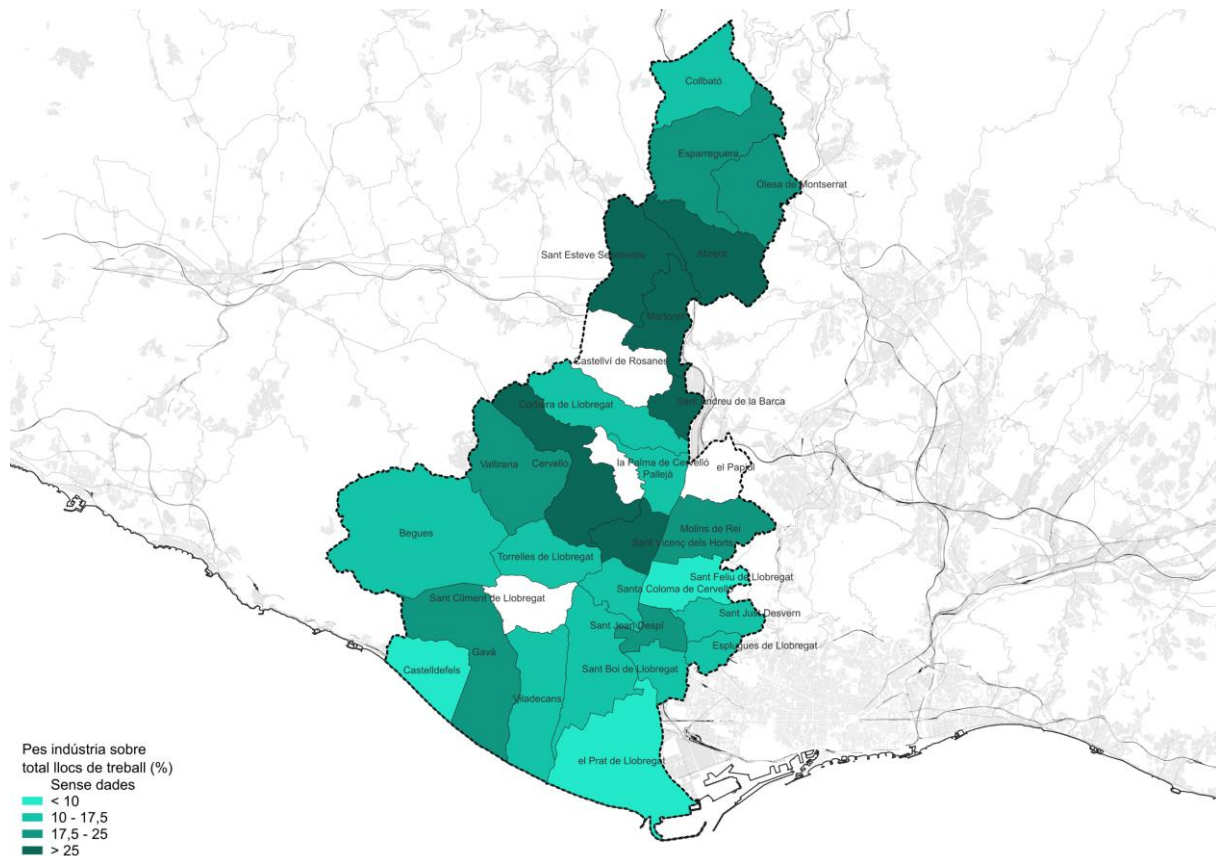
A més, **des del 2013 el nombre d'aturats ha disminuït un 52,05%**, passant de 70.791 a 33.945 aturats, amb l'excepció de l'any 2020 en el qual es va registrar un augment, probablement conseqüència de la crisi de la COVID-19.

Gràfic 7.1: Evolució del nombre d'aturats a la comarca. Font: Idescat.

Mapa 7.2: Pes de l'indústria sobre el total de llocs de treball en els municipis a la comarca en 2024.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Observatori Comarcal del Baix Llobregat.

Segons dades de març de 2024, la comarca del Baix Llobregat compta amb 379.825 afiliats a la seguretat social, 197.685 homes i 182.825 dones.

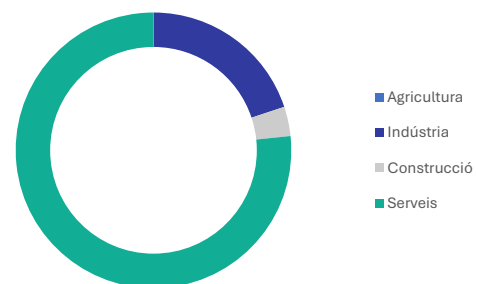
Pel que fa a la distribució per sectors de les persones afiliades a la seguretat social¹⁹, destaca el pes del **sector serveis amb un 77,20%** (275.580), al qual el segueix el sector de la **indústria amb un 15,29%** (54.580) i la construcció amb un 7,38% (26.355). El sector de l'agricultura té molt poc pes a la comarca, comptant únicament amb 450 afiliats.

La relació entre les persones afiliades al sector industrial respecte al nombre total de treballadors és més alta en els municipis del nord de la comarca, entre els quals destaquen Sant Esteve de Sesrovires (45,9%), Abrera (36,4%) i Sant Vicenç dels Horts (33,6%). En canvi els municipis de Castelldefels,

el Prat de Llobregat i Sant Feliu de Llobregat tenen valors per sota del 10%.

A més, la distribució per sectors de les persones afiliades coincideix amb la distribució del Valor Afegit Brut²⁰ (VAB) de la comarca: serveis amb un 76,65% (24.928,50 milions d'euros), indústria amb un 19,84% (6.451,90 m. d'euros), construcció amb un 3,45% (1.122,70 m. d'euros) i agricultura amb un 0,06% (17,90 m. d'euros).

Gràfic 7.2: Distribució del VAB per sectors a la comarca. Font: Idescat, 2021.

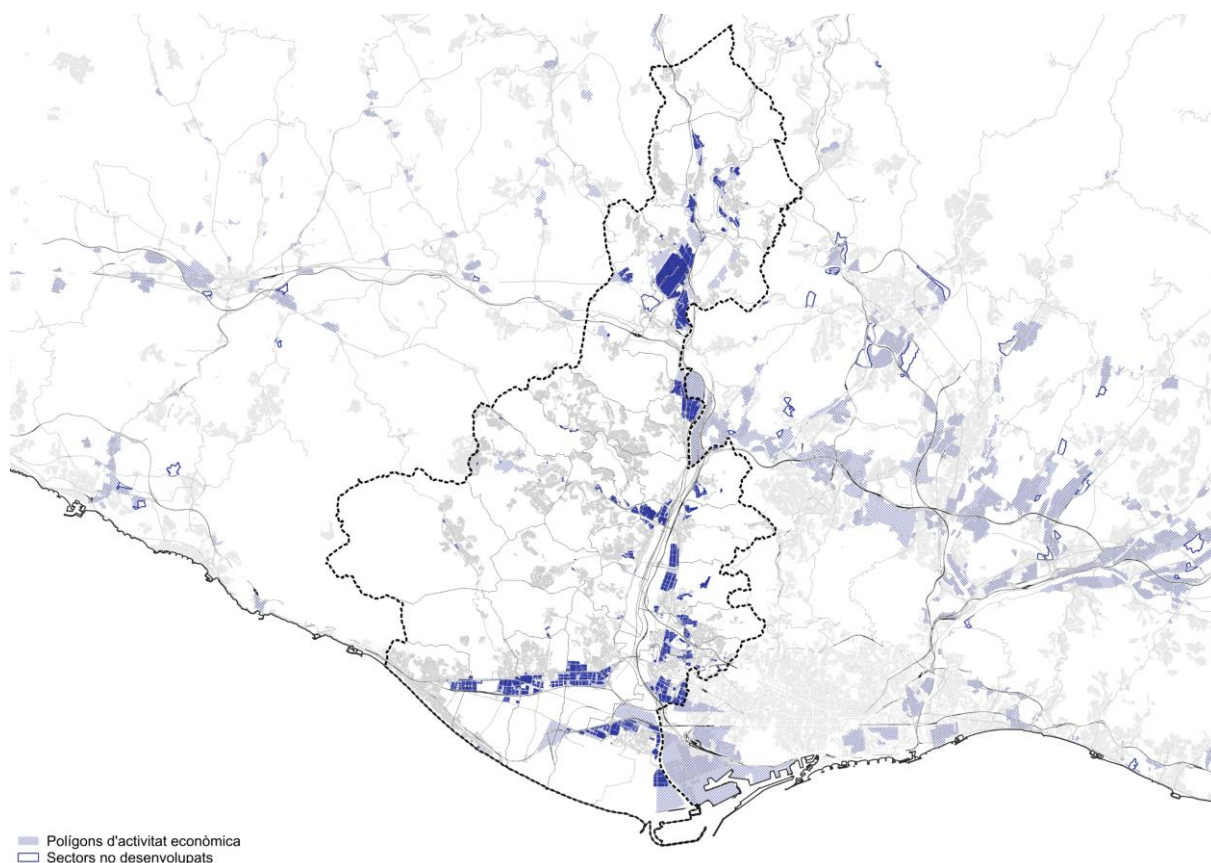

¹⁹ Dades del Institut d'Estadística de Catalunya del 2024.

²⁰ Dades del Institut d'Estadística de Catalunya del 2021.

Mapa 7.3: Polígons d'activitat industrial a la comarca del Baix Llobregat.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Generalitat de Catalunya.

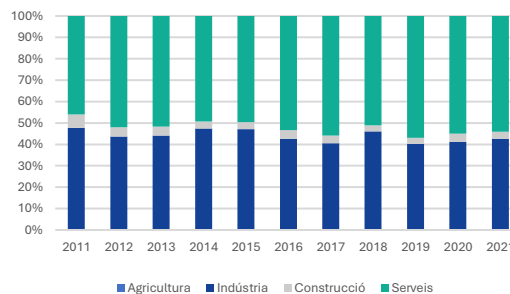
Des de l'any 2013 el Valor Afegit Brut²¹ de la comarca mostra una tendència creixent, amb l'excepció de l'any 2020 el qual es va registrar una disminució del 13,54%. El VAB registrat a 2021 mostra la lleu recuperació de l'impacte de la COVID-19 amb un increment del 3,17%.

Aquest increment coincideix també amb el de l'aportació del sector de la indústria al VAB, que en aquest any va registrar un augment del 6,50%.

En aquest sentit, el Baix Llobregat compta amb una important superfície de polígons d'activitat econòmica. La presència industrial es concentra sobretot a les dues bandes del curs fluvial del Llobregat, conformant un eix transversal a nord-sud de la comarca, destacant els municipis del terç sud (Sant Boi de Llobregat, el Prat de Llobregat, Gavà, Viladecans).

A més, **la zona nord de la comarca compta també amb grans superfícies de zones industrials** amb potencial per a augmentar el pes de la indústria al Baix Llobregat.

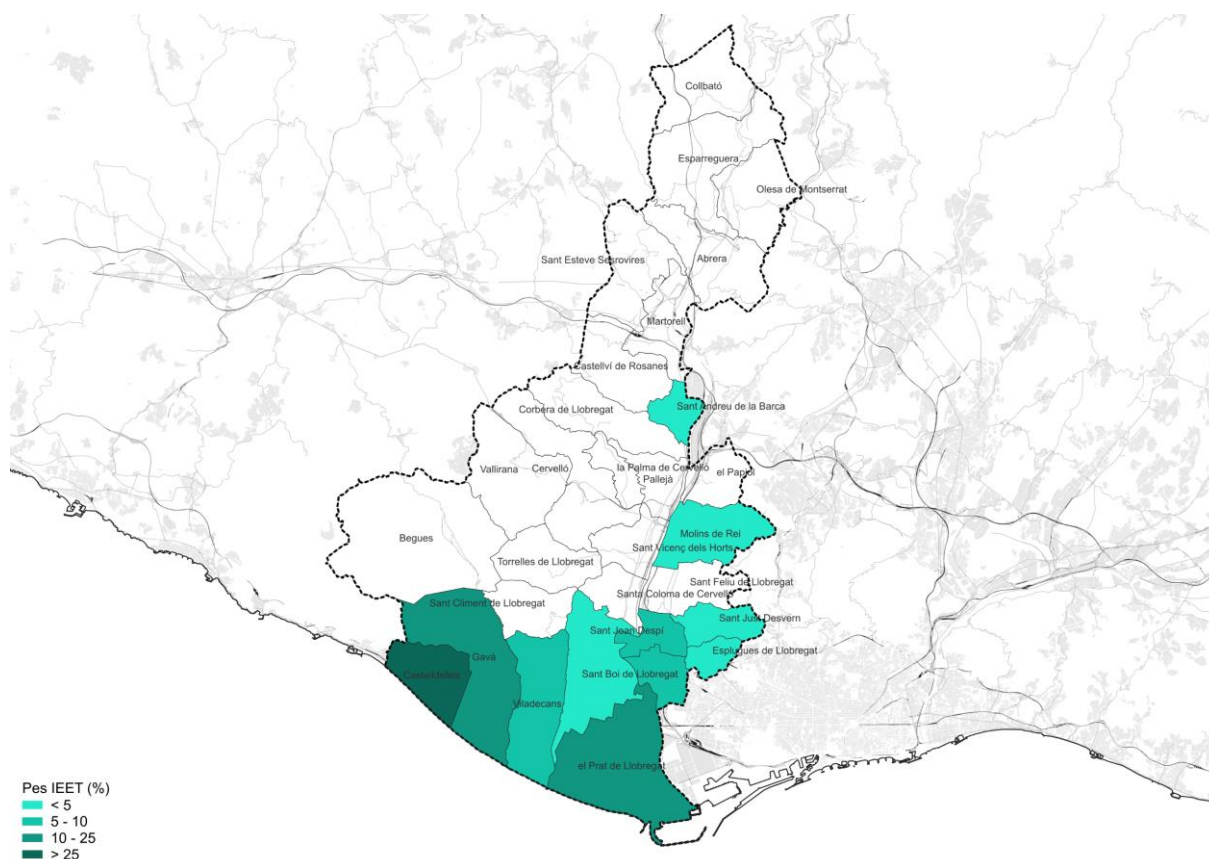
Gràfic 7.3: Evolució del VAB per sectors a la comarca. Font: Idescat.

²¹ Dades del Institut d'Estadística de Catalunya.

Mapa 7.4: Pes de l'Impost sobre les Estades en Establiments Turístics en els municipis a la comarca en 2021.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Observatori Comarcal del Baix Llobregat.

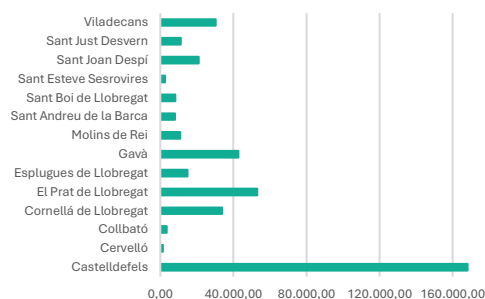
La comarca compta amb atractius turístics i paisatgístics. El principal atractiu paisatgístic és el Parc Natural de Montserrat, i els municipis més propers tenen un major pes de les activitats turístiques dins del sector.

No obstant això, és en els municipis metropolitans amb major accessibilitat a Barcelona on el pes de les activitats associades al turisme (establiments hotelers i de restauració) és més intensa.

Segons dades del Informe anual del sector turístic en 2021, l'hostaleria del Baix Llobregat suposa el 8% del total del PIB de l'hostaleria generat a Catalunya. A més és la novena comarca en captació d'Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (IEET).

Des del Consell Comarcal s'ha aprovat el **Pla Estratègic de Turisme** per impulsar un model de desenvolupament turístic sostenible per la comarca per als pròxims anys.

Gràfic 7.4: Distribució municipal de l'IEET a la comarca del Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Observatori Comarcal del Baix Llobregat.

Eix 8: Habitatge

AGENDA URBANA ESPANYOLA

Objectiu estratègic
8. Garantir l'accés a
l'habitatge.

Objectiu específic 8.1. Fomentar l'existència d'un parc
d'habitatge adequat a preu accessible.
Objectiu específic 8.2. Garantir l'accés a l'habitatge,
especialment dels col·lectius més vulnerables.

CONTRIBUCIÓ ALS OBJECTIUS DEL MARC GLOBAL

Agenda 2030 - ODS

ALINEAMENT ESTRATÈGIC DEL PAC 2020-2023 ALS OBJECTIUS DE L'AUE

Eix 1. Recuperació
social, territori
saludable i serveis a
les persones.
Comarca feminista.

1.14. Contribuir des del Consell Comarcal a fer realitat el
Dret a l'Habitatge.

CARTA DE SERVEIS

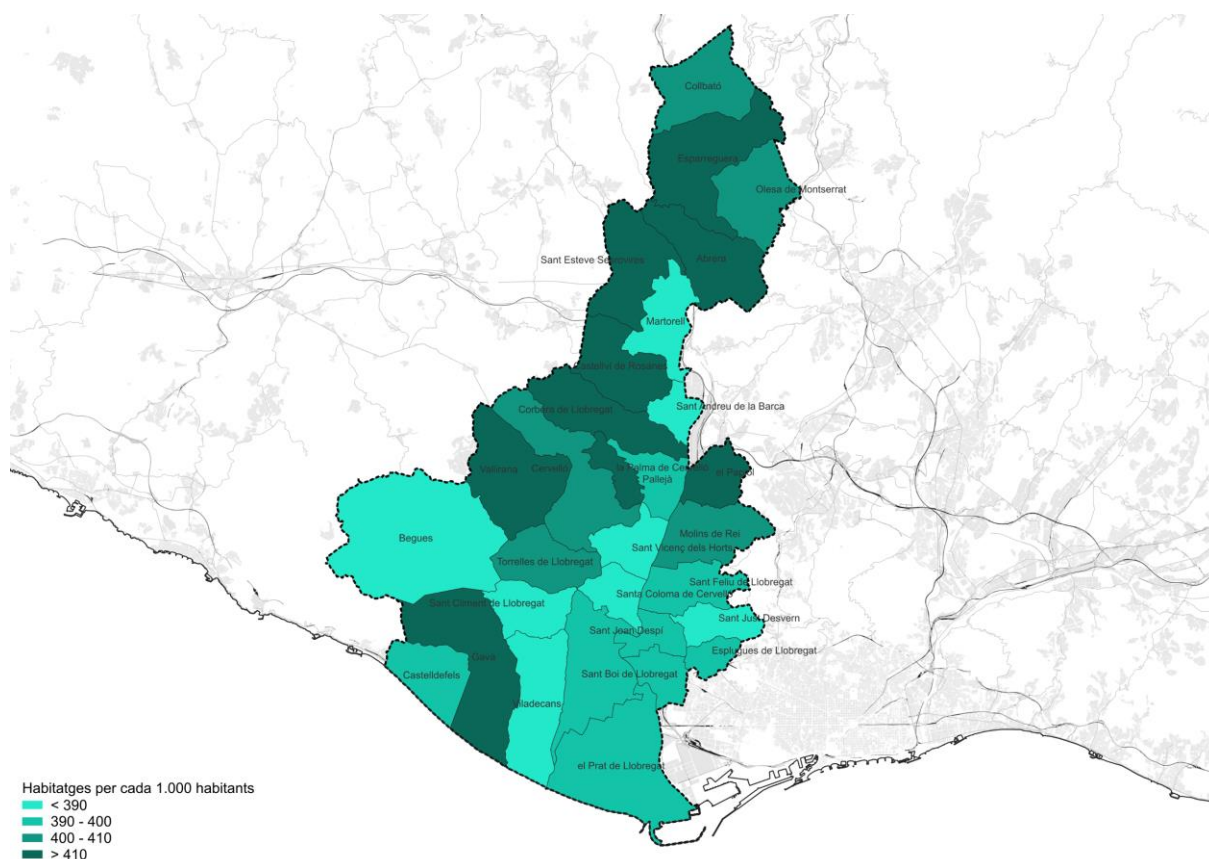
- Oficina Comarcal d'Habitatge. El Consell Comarcal del Baix Llobregat disposa des de l'any 1989 d'una Oficina Comarcal d'Habitatge que informa a la ciutadania dels ajuts de la Generalitat de Catalunya disponibles per a la rehabilitació i accés a l'habitatge i assessora en la prestació de les corresponents sol·licituds que es realitzen en el Consell Comarcal, entorn a la rehabilitació, ajust de lloguer, cèdules, registre sol·licitants HPO i mediació de deutes d'habitatge.

IDEES CLAU

- Les **característiques del parc d'habitatges són molt diferents** entre els municipis que conformen la comarca.
- La comarca compta amb un **parc d'habitatges antic distribuït de manera desigual** en el territori.
- Els municipis de muntanya concentren un major nombre de segones residències, la gran part d'elles posteriors a 1980.
- **13 municipis** de la comarca del Baix Llobregat **superen el 40% en la relació entre els ingressos mitjans i el preu mitjà de lloguer.**

Mapa 8.1. Nombre d'habitatges per cada 1.000 habitants en els municipis de la comarca en 2022.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Local d'Habitatge, Diputació de Barcelona.

Segons dades de l'últim Cens de Població i Habitatge del 2021, el Baix Llobregat compta amb 344.200 habitatges, la qual cosa equival a **409,48 habitatges per cada mil habitants**.

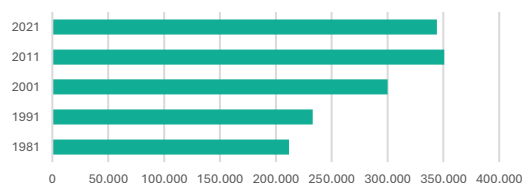
El 43% del parc d'habitatge es concentra en els municipis de més de 50.000 habitants i el 40,55% en municipis d'entre 20.000 i 50.000. Els municipis de menys de 20.000 habitants només concentra el 2,19%.

Si s'analitza el nombre d'habitatges per cada 1.000 habitants, destaquen els municipis de Castellví de Rosanes (446,02) i Esparreguera (432,34) per tenir els valors més alts. Precisament aquests municipis tenen un percentatge d'habitatges principals inferior al 80%. En aquest sentit, encara que el 89,8% dels habitatges de la comarca són principals²², hi ha una important desigualtat territorial ja que la diferència entre el municipi amb major percentatge d'habitatges principals (Viladecans)

i el menor (Abrera) és de 30,93 punts percentuals. Així, els municipis d'Abrera (65,92%), Begues (66,92%), Castelldefels (72,63%), Castellví de Rosanes (74,21%) i Cervelló (74,61%) concentren un nombre alt de segones residències.

Pel que fa a l'evolució del parc d'habitatges a la comarca, entre 1991 i 2011 es va produir un increment del 50,48%, passant de 233.180 habitatges a 350.889.

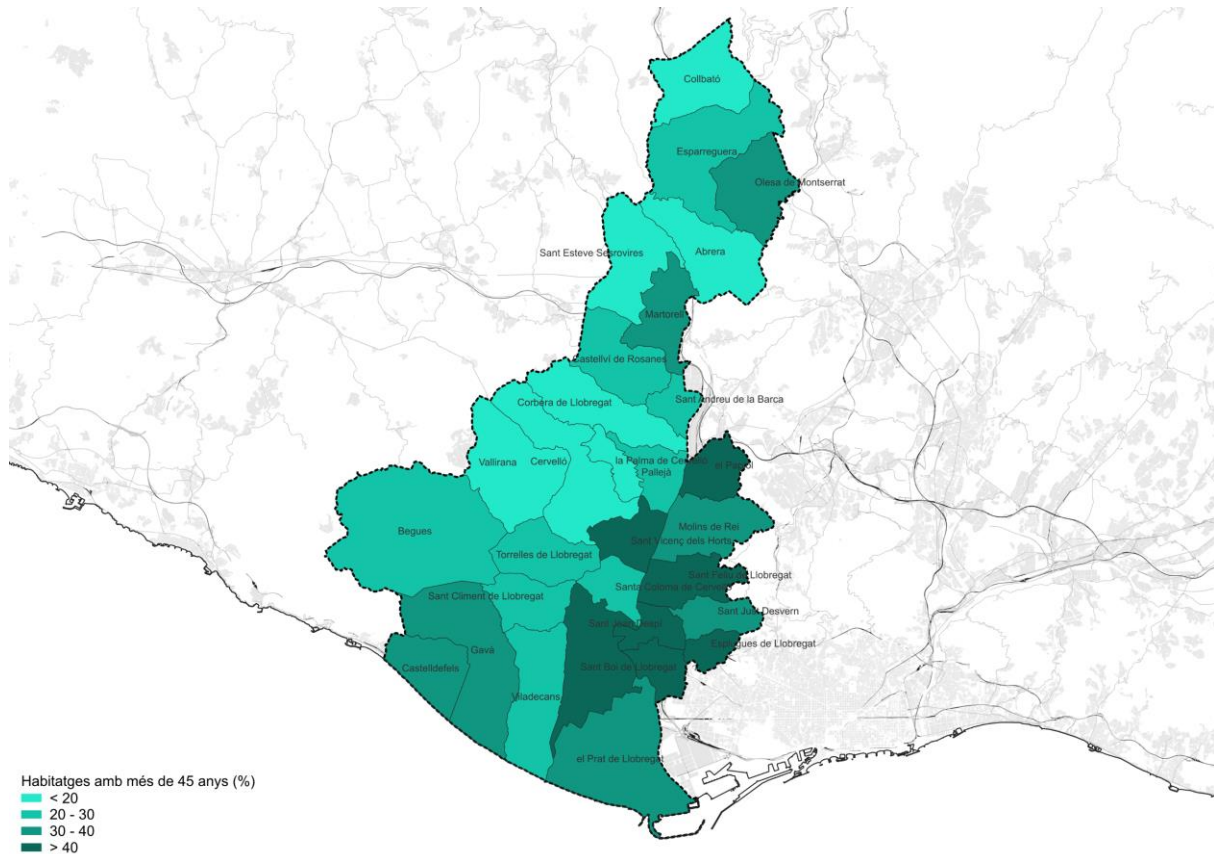
Gràfic 8.1: Evolució del nombre d'habitatges a la comarca. Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

²² Dades del Institut d'Estadística de Catalunya.

Mapa 8.2. Percentatge d'habitatges amb més de 45 anys en els municipis de la comarca en 2022.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Local d'Habitatge, Diputació de Barcelona.

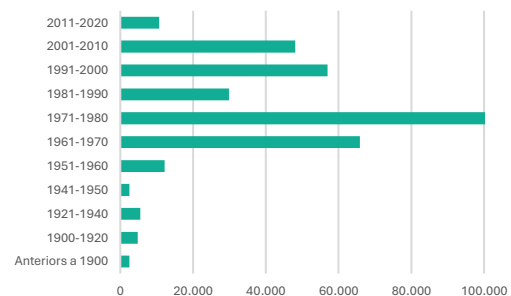

Pel que fa a l'edat de l'edificació, **el Baix Llobregat compta amb un parc d'habitatges relativament antic, en el qual el 57,08% és anterior a 1980**²³. El moment de major desenvolupament d'habitatges es va experimentar en la dècada dels seixanta (19,42%) i els setanta (29,25%), coincidint amb la construcció de polígons d'habitatges previs a l'aprovació del Pla General Metropolità el 1975.

Aquest parc d'habitatges antic està distribuït de manera desigual en el territori. Així, hi ha municipis amb un percentatge molt alt d'habitatges amb més de 45 anys, com és el cas de Cornellà de Llobregat (60,35%), Esplugues de Llobregat (46,24%), Sant Boi de Llobregat (43,21%) i Sant Feliu de Llobregat (42,97%), i que es localitzen en la primera corona de l'àrea metropolitana de Barcelona.

En contraposició, en aquells municipis amb un marcat caràcter de residències unifamiliars tenen un percentatge molt baix d'habitatges amb més de 45 anys. És el cas de Sant Esteve de Sesrovires (10,92%), Vallirana (11,54%), Abrera (16,99%) i la Palma de Cervelló (17,27%).

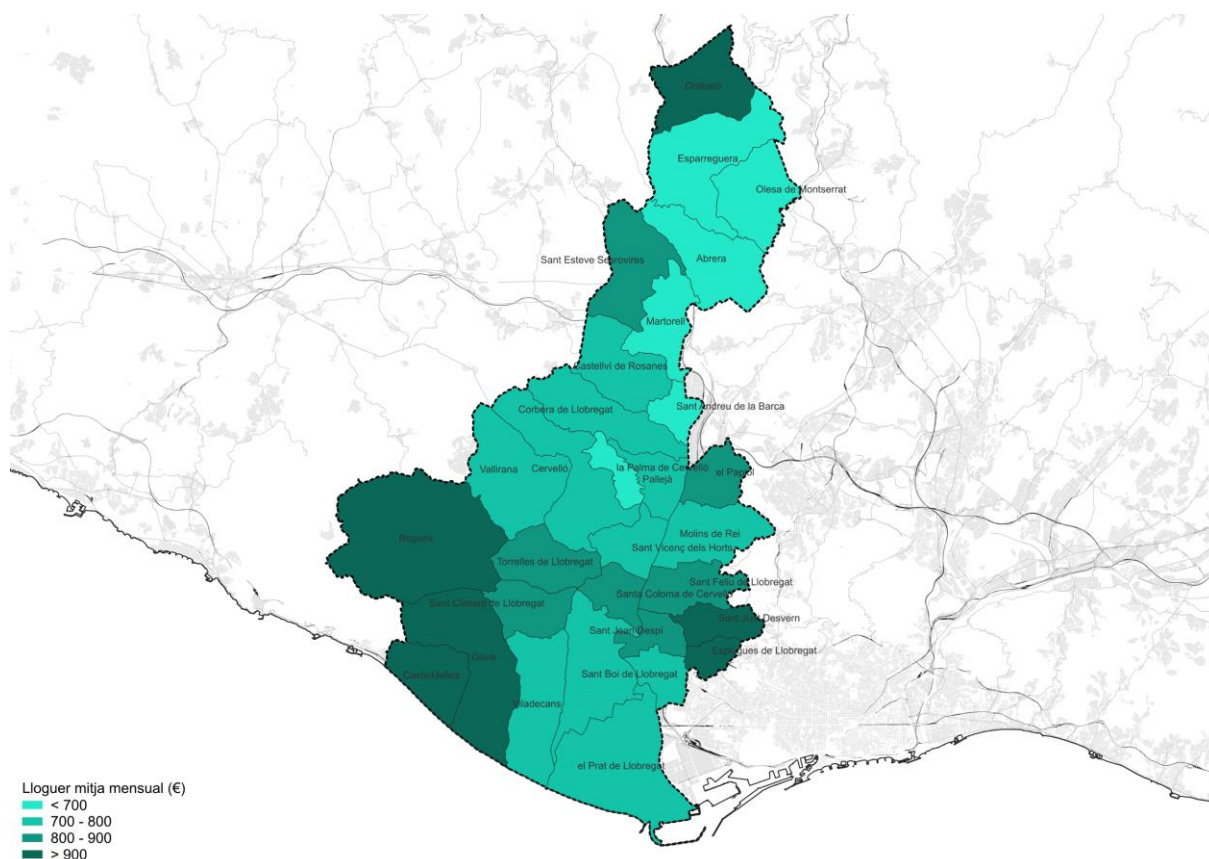
Gràfic 8.2: Distribució dels habitatges a la comarca segons l'any de construcció. Font: Idescat.

²³ Dades del Institut d'Estadística de Catalunya.

Mapa 8.3. Preu mitjà del lloguer al mes en els municipis de la comarca en 2022.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Local d'Habitatge, Diputació de Barcelona.

Segons dades de l'últim Cens de Població i Habitatge del 2021, **el 18,30% dels habitatges de la comarca del Baix Llobregat està en règim de lloguer.**

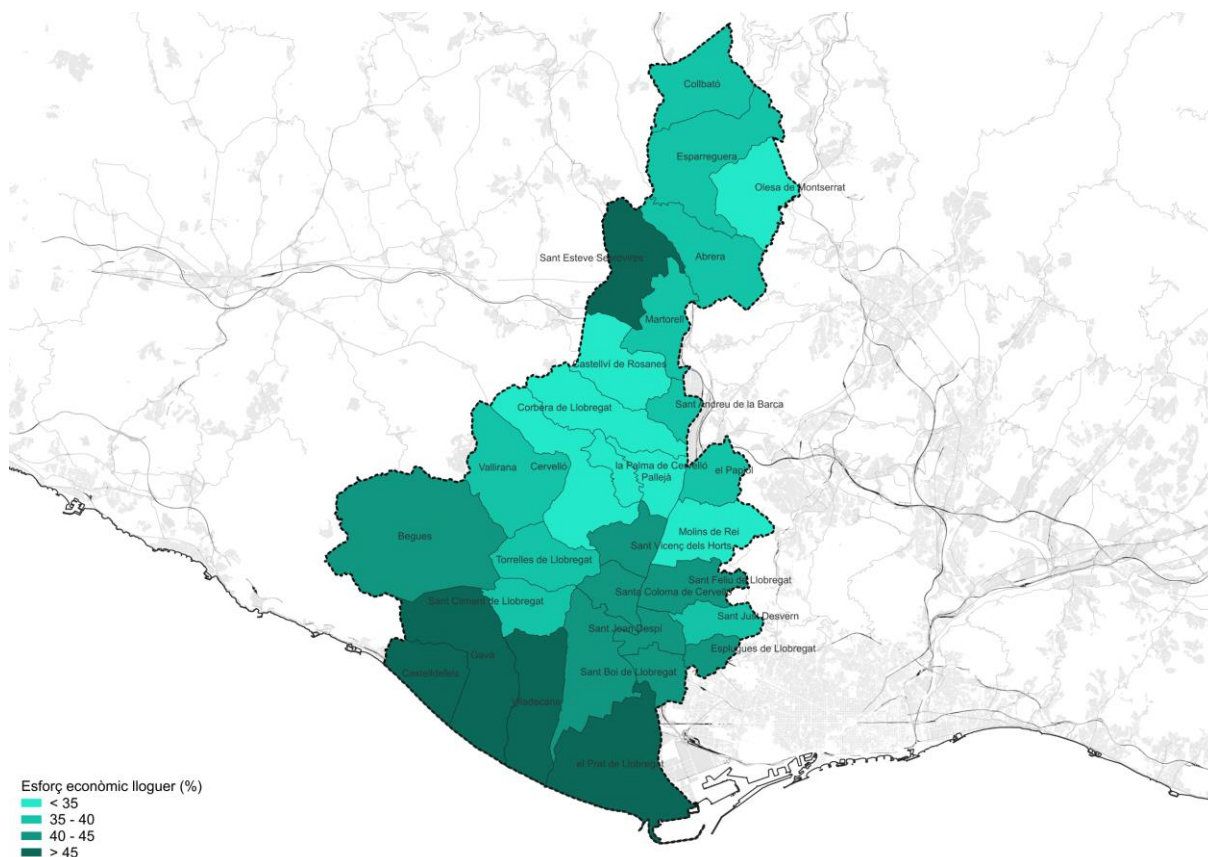
Aquesta mitjana és superada en els municipis de Castelltdefels (20,80%), la Palma de Cervelló (19,69%), el Papiol (19,52%), Sant Just Desvern (19,24%), Martorell (18,86%) i Molins de Rei (18,57%).

Pel que fa al preu mitjà del lloguer al mes en 2022²⁴, la diferència entre el municipi amb major preu (Sant Just Desvern) i el menor (Olesa de Montserrat) és de 590,26 euros.

²⁴ Dades de Observatori Local d'Habitatge, Diputació de Barcelona.

Mapa 8.4. Mitjana del preu anual del lloguer en relació amb la renda bruta familiar.

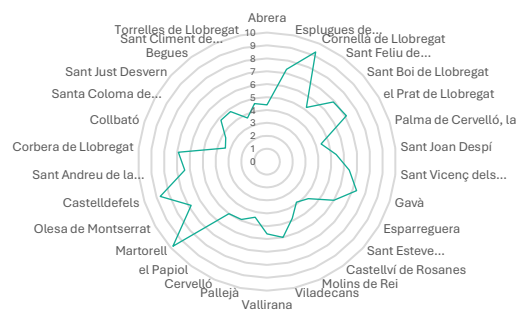
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Local d'Habitatge, Diputació de Barcelona.

La proporció del preu mitjà del lloguer sobre la mitjana de la renda per unitat de consum és una aproximació a la noció d'accés econòmic a l'habitatge a escala municipal.

Gràfic 8.4: Esforç econòmic per a fer front al lloguer en els municipis de la comarca. Font: Observatori Local d'Habitatge, Diputació de Barcelona, 2022.

L'any 2022, **13 municipis de la comarca del Baix Llobregat superen el 40% en la relació entre els ingressos mitjans i el preu mitjà de lloguer**²⁵ (Santa Coloma de Cervelló, Sant Feliu de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, Begues, Esplugues de Llobregat, Sant Joan Despi, Sant Boi de Llobregat, el Prat de Llobregat, Sant Esteve de Sesrovires, Viladecans, Gavà i Castelldefels).

²⁵ Dades de Observatori Local d'Habitatge, Diputació de Barcelona

Eix 9: Era digital

AGENDA URBANA ESPANYOLA

Objectiu estratègic
9. Liderar i fomentar
la innovació digital.

Objectiu específic 9.1. Afavorir la societat del coneixement i avançar cap al desenvolupament de les ciutats intel·ligents (Smart Cities).

Objectiu específic 9.2. Fomentar l'administració electrònica i reduir la bretxa digital.

CONTRIBUCIÓ ALS OBJECTIUS DEL MARC GLOBAL

Agenda 2030 - ODS

ALINEAMENT ESTRATÈGIC DEL PAC 2020-2023 ALS OBJECTIUS DE L'AUE

Eix 4 Reforçar i
facilitar l'accés als
serveis públics.

4.1. Transformació digital, millor accés i modernització dels serveis públics.

CARTA DE SERVEIS

- Observatori Comarcal del Baix Llobregat. Eina de suport a la presa de decisions a l'abast de tots els actors i de les institucions i organitzacions locals que, de manera continuada, aporta coneixement i proporciona informació analitzada i contrastada en matèria de desenvolupament local.
- Observatori de Gènere Metropolità. Eina que té com a objectiu construir una visió general entorn les dades i estadístiques sensibles al gènere, actuant com a suport en la consecució de la igualtat i en l'anàlisi dels motius de la persistència de desigualtats de gènere.
- Entitat de Registre del certificat digital idCAT.
- Promoció del canal electrònic en la relació amb les entitats i les empreses.

IDEES CLAU

- El Consell Comarcal aposta per una **administració digital i eficient**.
- Compromís amb la transparència i la publicació de dades obertes. Per això disposa de l'**Observatori Comarcal del Baix Llobregat** i l'**Observatori de Gènere Metropolità**.
- El Consell Comarcal del Baix Llobregat és membre de la **xarxa de Destinacions Turístiques Intel·ligents**.
- La comarca disposa d'una bona cobertura i accés a Internet.

Per a afrontar els reptes de desenvolupament territorial sostenible impulsats per l'Agenda urbana, les polítiques de digitalització poden contribuir a millorar els enfocaments i eines utilitzades fins a la data. Per a això cal una administració pública local digitalitzada, eficient, accessible i capaç de gestionar tots els actius de la ciutat, basada en el govern de dades.

En aquest sentit, el Consell Comarcal del Baix Llobregat aposta per una administració digital i eficient, participativa, electrònicament accessible i amb espais per a la cogovernança.

Des del punt de vista de la transparència i el bon govern, el Consell compta amb un **portal propi de transparència**²⁶ que conté informació institucional i organitzativa (informació institucional, organització política i retribucions, empleats públics i protecció de dades personals), gestió econòmica (pressupost, gestió econòmica i patrimoni), acció de govern i normativa (acció de govern y grups polítics, normativa, plans i programes, urbanisme i gestió documental i arxiu), contractes, convenis i subvencions (relació de contractes, informació de la contractació pública i convenis i subvencions) i participació.

En aquest sentit, les obligacions de transparència s'avaluen a través d'uns indicadors que reflecteixen la transparència de les eines i s'actualitzen setmanalment. Es detecta una manca d'actualització d'aquests indicadors.

Quant a la informació pública, el Consell té implementat canals per assegurar l'accés i reutilització d'aquesta per part de la ciutadania. Aquest dret es pot exercir telemàticament a través de la web mitjançant la identificació electrònica corresponent, o presencialment, al registre del Consell Comarcal del Baix Llobregat (Parc Torreblanca, ctra Nacional N-340 pk. 1249 de Sant Feliu de Llobregat).

A més, el Consell disposa d'un **catàleg de dades obertes**²⁷ compost per 46 conjunts de dades. Els conjunts de dades disponibles estan relacionats amb el sector públic, ja sigui

aspectes institucionals, gestió econòmica, contractació, etc.

En aquesta línia, el Consell Comarcal també disposa de l'**Observatori Comarcal del Baix Llobregat**²⁸, eina de suport a la presa de decisions a l'abast de tots els actors i de les institucions i organitzacions locals que, de manera continuada, aporta coneixement i proporciona informació analitzada i contrastada en matèria de desenvolupament local. L'observatori publica dades relacionats amb la població, economia i treball, turisme, igualtat, joventut i educació.

A més, en aquesta aposta per la publicació de dades, el Consell també disposa de l'**Observatori de Gènere Metropolità**²⁹, eina que té com a objectiu construir una visió general entorn les dades i estadístiques sensibles al gènere, actuant com a suport en la consecució de la igualtat i en l'anàlisi dels motius de la persistència de desigualtats de gènere.

Un altre dels aspectes clau relacionat amb la transparència, és la modernització de la gestió municipal en la interacció dels serveis públics amb la ciutadania, els professionals i empreses. En aquest sentit, el Consell Comarcal té habilitat un portal en línia que permet realitzar diferents tipus de tràmits.

Pel que fa al desenvolupament de territoris intel·ligents, el Consell Comarcal del Baix Llobregat és membre de la **xarxa de Destinacions Turístiques Intel·ligents**, una xarxa que es constitueix com punt de trobada i suport a les destinacions en el seu procés de transformació cap a un model de gestió intel·ligent, digital i un desenvolupament turístic més sostenible.

Les noves **tecnologies digitals** constitueixen un eix de desenvolupament de recent evolució, però ja fonamental en el pla econòmic com a social i es considera la seva major font de competitivitat, motor de transformació social i econòmica d'un territori. L'impacte d'aquestes tecnologies digitals abasta tots els àmbits que componen la societat, des de les administracions públiques, el teixit empresarial o l'educació fins a la pròpia ciutadania en el seu

²⁶ <https://www.seu-e.cat/ca/web/ccbaixllobregat/seu-electronica>

²⁷ <https://www.seu-e.cat/ca/web/ccbaixllobregat/dades-obertes>

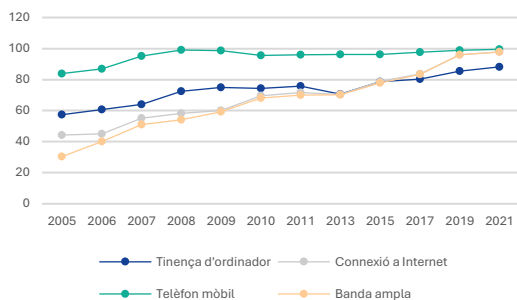
²⁸ <https://www.elbaixllobregat.cat/observatori>

²⁹ <https://www.elbaixllobregat.cat/observatori/igualtat/OGM>

conjunt, sense oblidar les seves implicacions participatives i polítiques.

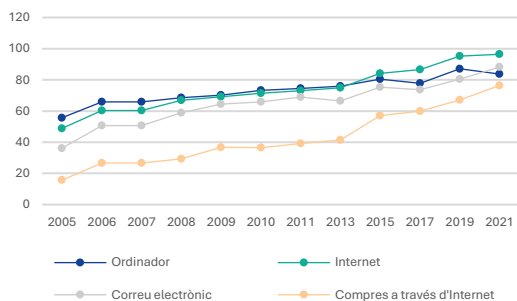
Segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya de 2021, el 97,8% de la població del Baix Llobregat té connexió a internet i el 88,2% un ordinador, xifres que mantenen una tendència creixent des del 2005.

Gràfic 9.1: Evolució d'equipaments TIC a les llars de la comarca. Font: Idescat.

A més, el 96,4% de la població de 15 anys i més va connectar-se a internet i el 83,7% va utilitzar l'ordinador, xifres que mantenen una tendència creixent des del 2005.

Gràfic 9.2: Evolució de l'ús d'ordinador i d'Internet a la comarca. Font: Idescat.

Eix 10: Instruments i governança

AGENDA URBANA ESPANYOLA

Objectiu estratègic
10. Millorar els
instruments
d'intervenció i la
governança.

Objectiu específic 10.1. Aconseguir un marc normatiu i de
planejament actualitzat, flexible i simplificat que millori
també la gestió.

Objectiu específic 10.2. Assegurar la participació ciutadana,
la transparència i afavorir la governança multinivell.

Objectiu específic 10.3. Impulsar la capacitat local i
millorar el finançament.

Objectiu específic 10.4. Dissenyar i posar en marxa
campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana,
així com d'intercanvi i difusió del coneixement.

CONTRIBUCIÓ ALS OBJECTIUS DEL MARC GLOBAL

Agenda 2030 - ODS

ALINEAMENT ESTRATÈGIC DEL PAC 2020-2023 ALS OBJECTIUS DE L'AUE

Eix 4 Reforçar i
facilitar l'accés als
serveis públics.

4.2. Garantir la transparència i la participació ciutadana.
4.3. Cap a una nova governança en xarxa entre institucions,
més cooperació amb els ajuntaments i una nova projecció
comarcal.

CARTA DE SERVEIS

- Oficina de projectes europeus del Baix Llobregat. L'oficina dona suport als 30 ajuntaments de la comarca en la identificació de necessitats i de fons europeus i/o internacional, així com la valoració, millora i preparació de projectes a presentar en convocatòries de finançament competitiu.
- Consell Consultiu de Gent Gran. Òrgan de consulta i de participació dels usuaris i usuàries i de les entitats cíviques i de serveis socials relacionades amb els temes de vellesa.
- Consell de Salut. Òrgan consultiu i de participació dels ajuntaments i entitats de la comarca en les polítiques de salut.

IDEES CLAU

- Compromís amb la **transparència i la qualitat en la comunicació pública**.
- El Consell Comarcal compta amb un Pla Antifrau.
- Foment de la **participació ciutadana** a través de quatre consells consultius.
- El Consell Comarcal té el **segell Infoparticipa** a la transparència i qualitat en la comunicació pública, distinció de referència que reconeix les bones pràctiques de la comunicació institucional.

El Consell Comarcal del Baix Llobregat³⁰, com a institució de govern local, impulsa polítiques d'àmbit territorial a escala comarcal, els beneficiaris de les quals són els 30 municipis de la comarca del Baix Llobregat. La corporació dona servei als Ajuntaments i a la ciutadania de la comarca.

El Consell Comarcal té com a principal funció ser una eina al servei del **reequilibri territorial i assegurar la prestació de serveis als municipis** que per les seves característiques no poden disposar-ne.

El model de governança compta amb una estructura organitzativa formada per 7 àrees, les competències de les quals es divideixen entre quatre partits polítics (PSC, ECP, JxCAT, ERC), cadascun d'ells responsable d'una o diverses àrees. A més, el Consell Comarcal compta amb una sèrie d'espais formals per a la presa de decisions, a través dels quals s'aborden les principals qüestions per a l'acció corporativa.

L'estructura organitzativa del Consell Comarcal per al mandat 2023-2027 està formada per **7 àrees**, a través de les quals es despleguen les polítiques públiques que des de el Consell es volen abordar per a aquesta legislatura³¹:

- Àrea de Presidència.
- Àrea d'Acció Social i Salut.
- Àrea d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència.
- Àrea de Desenvolupament Econòmic i Acompanyament Local.
- Àrea d'Educació i Cultura.
- Àrea d'Habitatge, Manteniment, Serveis Mobilitat i Mediambientals.
- Àrea d'Organització i Innovació.

Així mateix, el Consell va aprovar en 2023 el **Pla de Mesures Antifrau del Consell Comarcal del Baix Llobregat³²**, que guiarà l'acció de l'organització amb l'objectiu de garantir i declara que, en l'àmbit de la seva actuació, tots el fons vinculats a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència

(PRTR) gestionats pel Consell, s'utilitzaran de conformitat amb les normes aplicables, en particular amb la prevenció, detecció i correlació del frau i els conflictes d'interès.

Per a afavorir el debat entre ciutadania, entitats i govern, el Consell Comarcal del Baix Llobregat disposa del **Codi Ètic i de Bon Govern³³**, aprovat pel Ple en 2021. Amb l'aprovació del Codi Ètic, el Consell Comarcal es compromet a fomentar i facilitar l'assistència i representació de la ciutadania en espais i processos de participació, amb el compromís de compartir els resultats amb totes aquelles persones que n'han format part. Per a això el Consell disposa de quatre consells consultius:

- Consell Consultiu comarcal de la Gent Gran.
- Consell de les Dones.
- Consell de Salut.
- Consell Econòmic i Social.

A més, en els últims anys el Consell va impulsar diferents processos participatius: Pla Comarcal d'Adaptació al Canvi Climàtic (2022), Pla Estratègic per les Persones Grans del Baix Llobregat (2021), etc.

El Consell desplega diferents accions recollides en la pàgina web amb l'objectiu de donar a conèixer l'acció de govern d'una manera clara i comprensible.

Els ciutadans també disposen de **canals de contacte en els quals presentar queixes o suggeriments** que considerin oportunes en relació amb l'activitat administrativa del Consell Comarcal. Aquestes aportacions es poden realitzar telemàticament o presencialment, al registre del Consell Comarcal del Baix Llobregat (Parc Torreblanca, ctra Nacional N-340 pk. 1249 de Sant Feliu de Llobregat).

Durant el 2023, la bústia de queixes i suggeriments va registrar 14 expedientes, tots per via telemàtica a través del formulari de queixes, suggeriments i propostes. Dotze suggeriments van en relació amb el transport

³⁰ <https://www.elbaixllobregat.cat/consell-comarcal-del-baix-llobregat>

³¹ https://www.elbaixllobregat.cat/sites/default/files/Cartadeserveis_febrer2024.pdf

³²

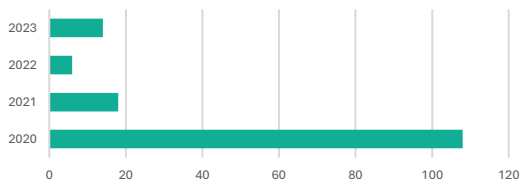
https://www.elbaixllobregat.cat/sites/default/files/arxiu/Pla_Antifrau_CCBL.pdf

³³ <https://www.elbaixllobregat.cat/codietic>

escolar i les altres dues en relació al Parc de Torreblanca.

Gràfic 10.1: Evolució de queixes i suggeriments.

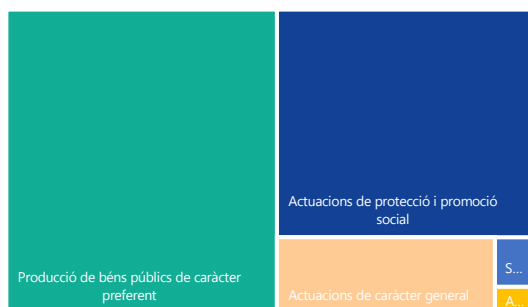
Font: Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Tots aquests esforços de comunicació han estat reconeguts pel grup de recerca Comunicació Sonora, Estratègia i Transparència (ComSET) de la Universitat de Barcelona amb el **segell Infoparticipa** a la transparència i qualitat en la comunicació pública, distinció de referència que reconeix les bones pràctiques de la comunicació institucional.

En relació al finançament, en el pressupost aprovat de 2024 el Consell Comarcal preveu una dotació de 36 milions d'euros. L'àrea amb més despeses és producció de béns públics de caràcter preferent, amb un 51,36%, seguit d'actuacions de protecció i promoció social, amb un 36,47%, i actuacions de caràcter general (10,35%).

Gràfic 10.2: Despeses per programa. Font: Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Anàlisi DAFO

Debilitats

- **D1.** Orografia i estructura morfològica complexa. Elements físics (riu Llobregat, A-2, B-23) que condicionen la connectivitat entre municipis de la comarca.
- **D2.** Titularitat privada dels boscos que dificulta la seva gestió i pot implicar una pèrdua de la biodiversitat i/o una deterioració del paisatge.
- **D3.** Municipis amb desenvolupament territorial dispers d'escassa densitat associat generalment a problemes de mobilitat i prestació de serveis.
- **D4.** Alta concentració de contaminació derivada de la indústria i el transport.
- **D5.** Entorns urbans poc resilients al canvi climàtic.
- **D6.** Equipaments i infraestructures locals poc eficients sobre les quals és necessari escometre actuacions per a millorar la seva eficiència energètica i incorporar energies renovables.
- **D7.** Alt índex d'explotació dels aquífers protegits de la comarca.
- **D8.** Increment de la generació de residus per habitant.
- **D9.** Patrons de mobilitat poc sostenible, amb un predomini del desplaçament en vehicle privat, especialment en els municipis que no pertanyen a l'àrea metropolitana de Barcelona.
- **D10.** Dèficit de transport públic en determinats municipis, manca i deficiències en determinades zones i falta d'infraestructures que facilitin la intermodalitat.
- **D11.** Dèficit d'infraestructures de mobilitat sostenible i falta de connexió de la xarxa de carrils bici entre municipis.
- **D12.** Els processos de dispersió demogràfica estan creant problemes de connectivitat i disfuncionalitat en l'ús de les xarxes de transport.
- **D13.** Absència d'una estratègia de mobilitat sostenible integrada entre els municipis de la comarca.
- **D14.** Elevada taxa d'envelliment, a conseqüència de la caiguda de la natalitat.
- **D15.** Concentració de vulnerabilitat urbana i exclusió social en determinats entorns, caracteritzats per un major percentatge de pobresa urbana i desocupació.
- **D16.** Diferència entre els municipis en la prestació de serveis en l'àrea de serveis socials.
- **D17.** Manca d'oferta turística en municipis amb importants recursos naturals i culturals.
- **D18.** Dificultats d'accés a l'habitatge a conseqüència de l'elevat preu, l'escassetat d'oferta o la insuficiència d'ajudes locals.
- **D19.** Escassetat d'habitatge social a preu assequible, amb un insuficient número d'habitatge subjectes a protecció pública.
- **D20.** Baixa eficiència energètica, deficient conservació i problemes d'accessibilitat al parc d'habitatge de determinats municipis.

- **D21.** Escassa incorporació de les TICS en la gestió urbana, especialment en algunes ciutats en les quals no s'ha avançats cap a Smart Cities.
- **D22.** Sistema normatiu complex i heterogeni en matèria urbanística, que dificulta l'aplicació dels diferents plans i la gestió urbanística local.
- **D23.** Estructura i capacitat dels municipis insuficient per a accedir a fonts de finançament.
- **D24.** Dèficit de cooperació entre administracions i "municipalisme".

Amenaces

- **A1.** Desenvolupament territorial més enfocat a l'expansió que a la regeneració urbana que pot implicar una deterioració del paisatge en entorns naturals i forestals.
- **A2.** Dèficit d'infraestructures i serveis urbans davant les noves realitats i demandes de la població.
- **A3.** Pressió de nous desenvolupaments urbanístics a causa de la proximitat de la comarca amb Barcelona que poden produir un desequilibri entre els espais naturals i residencials.
- **A4.** Contaminació atmosfèrica/mediambiental. Elevats nivells d'emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i de contaminació d'abast territorial.
- **A5.** Riscos naturals i efectes del canvi climàtic. Exposició als riscos naturals i problemes vinculats al canvi climàtic, com falta de disponibilitat d'aigua, augment del nivell de la mar i incendis forestals.
- **A6.** Problemes de salut i qualitat de vida vinculats a l'efecte del canvi climàtic o la contaminació atmosfèrica i dels riscos i efectes de l'activitat industrial, especialment en els col·lectius més vulnerables.
- **A7.** Alta dependència energètica exterior en un context d'escassa producció d'energies renovables.
- **A8.** Augment de la pressió sobre la salut humana, el medi ambient i sobre els recursos naturals per una excessiva generació de residus i un elevat consum de recursos.
- **A9.** Augment de la demanda d'aigua en un context de canvi climàtic i pressió sobre els recursos hídrics.
- **A10.** Augment de població en situació de pobresa energètica.
- **A11.** Efectes de mobilitat vinculats a un desenvolupament territorial dispersió d'escassa densitat, per noves expansions urbanes o urbanitzacions aïllades.
- **A12.** Increment dels nivells de contaminació atmosfèrica com a efecte del vehicle privat en detriment del transport públic.
- **A13.** Desigualtat econòmica i social entre els municipis, en el marc d'unes dinàmiques territorials que afecten la comarca en el seu conjunt.
- **A14.** Augment del pes de la quarta edat, que comportarà un augment significatiu de les demandes socials en un context d'important bretxa digital.
- **A15.** Desigualtat i bretxa de gènere, fenòmens que afecten de forma més intensa a determinats col·lectius o accentuen les diferències entre homes i dones.

- **A16.** El sector serveis com a sector productiu predominant, més susceptible de ser afectat per crisi.
- **A17.** Destrucció del teixit comercial local.
- **A18.** Insuficiència de mesures de suport a l'emprenedoria i a la implantació empresarial, a través d'estímul com les ajudes econòmiques o avantatges de finançament.
- **A19.** Efectes de la pressió immobiliària de Barcelona, que ha afectat especialment els municipis de la comarca, provocant un augment dels preus del lloguer i escassetat d'habitatge.
- **A20.** Dificultats per a accedir a l'habitatge de la població jove, la qual cosa dificulta l'emancipació i la formació de noves llars.
- **A21.** Inadequació del parc d'habitatge existent a persones majors, en el marc del fenomen de l'envelliment.
- **A22.** Falta d'interès del sector empresarial per adaptar les actuals àrees de negoci a les noves tecnologies, la qual cosa pot repercutir en la seva capacitat d'adaptació.
- **A23.** Augment del pes de la quarta edat, que es configurarà com un col·lectiu social amb especials dificultats per a l'accés a les noves tecnologies.
- **A24.** Falta de flexibilitat en els instruments de planificació, per a adaptar els plans a noves demandes o necessitats no previstes, que poden sorgir en els municipis.

Fortaleses

- **F1.** Riquesa en patrimoni natural i mediambiental inclòs en el Pla d'Espais d'Interès Natural, l'ús i la gestió de la qual és clau en la generació de processos sostenibles.
- **F2.** Riquesa del paisatge i de la biodiversitat amb una gran capacitat de servir de base per a la millora de la qualitat de vida de la ciutadania.
- **F3.** Riquesa agrícola i forestal de l'entorn, que contribueix al desenvolupament econòmic de la comarca i ofereix un element de vinculació entre l'urbà i el rural.
- **F4.** Experiència en iniciatives de gestió de zones agrícoles i forestals de la comarca (Parc Agrari del Baix Llobregat, els Muntanyes del Baix).
- **F5.** Abundant patrimoni cultural distribuït per tot el territori com a elements clau per a fomentar un activitat turística equilibrada a la comarca.
- **F6.** Riquesa del patrimoni urbà i arquitectònic amb un alt valor històric, artístic i cultural, que constitueixen actius de gran potencialitat i senyal d'identitat.
- **F7.** Polítiques públiques en matèria de mitigació del canvi climàtic (Pla de Resiliència al Canvi Climàtic) i de foment d'energies renovables (Pacte dels Alcaldies pel Clima i l'Energia).
- **F8.** Mesures per al control d'emissions contaminants (Pla d'Acció Supramunicipal per a la Millora de la Qualitat de l'Aire).
- **F9.** Experiència en iniciatives per a l'ús d'aigua regenerada: la comarca compta amb una Estació Depuradora d'Aigües Residuals.

- **F10.** La comarca disposa d'una Oficina Comarcal de Transició Energètica.
- **F11.** Capacitat tècnica i tecnològica per a la implantació d'energies renovables.
- **F12.** Desplegament de mesures per a la recuperació mediambiental de l'aqüífer i l'espai fluvial del Llobregat.
- **F13.** Iniciatives d'alguns municipis per a l'elaboració i aprovació de Plans de Mobilitat Urbana Sostenible.
- **F14.** Condicions favorables de clima i topografia per a l'impuls dels mitjans de transport tous: per als vianants i bicicleta.
- **F15.** Disminució de la taxa d'atur.
- **F16.** Existència de programes específics per a gent gran, com el Pla Estratègic per les persones grans del Baix Llobregat.
- **F17.** Actius culturals, patrimonials i paisatgístics com a elements claus per a fomentar i enriquir l'activitat turística, l'economia i l'ocupació.
- **F18.** Gran capacitat econòmica i de creació d'ocupació en la indústria, sector de gran presència a la comarca.
- **F19.** Importància de la indústria agroalimentària en el desenvolupament de la comarca.
- **F20.** Polítiques públiques en matèria de turisme sostenible (Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic del Baix Llobregat, horitzó 2033).
- **F21.** Segell Biosphere a la comarca que afavoreix l'activitat turística.
- **F22.** Existència d'un teixit industrial amb perfil adaptat a la innovació, per la proximitat a centres tecnològics i d'innovació.
- **F23.** El Consell Comarcal és membre de la xarxa de Destinacions Turístiques Intel·ligents
- **F24.** Consell compromès amb la transparència i la qualitat en la comunicació pública (segell Infoparticipa).

Oportunitats

- **O1.** Atractiu d'abast territorial dels béns culturals, com a elements clau en el desenvolupament de la comarca.
- **O2.** Patrimoni natural important que pot constituir la base sobre la qual desenvolupar actuacions i estratègies de desenvolupament urbà sostenible.
- **O3.** Impuls d'accions comunitàries per a un ús comú del territori i el manteniment dels boscos.
- **O4.** Presència de grans infraestructures i instal·lacions que poden aportar avantatges competitiu.
- **O5.** Àmplia xarxa de camins naturals i rurals, com a potencial de millora de l'entorn rural i del medi ambient, i la seva vinculació amb el mitjà urbà.
- **O6.** Presència d'importantes zones agrícoles a la muntanya que poden incorporar-se a la matriu agrícola comarcal i així potenciar els sistemes alimentaris territorialitzats.
- **O7.** Medi natural, paisatge i patrimoni com a base per a un turisme sostenible respectuós amb el medi ambient.

- **O8.** Programes d'ajudes i fons autonòmics, nacionals i europeus per a promoure un desenvolupament urbà equilibrat, sostenible i integrat.
- **O9.** Programes i fons de finançament per a la conservació del patrimoni arquitectònic.
- **O10.** Polítiques nacionals i europees relacionades amb l'adaptació mitigació al canvi climàtic.
- **O11.** Increment de la sensibilització ciutadana en matèria mediambiental i davant el repte del canvi climàtic i els seus efectes en els entorns urbans.
- **O12.** Transferència tecnològica per a l'adaptació dels cultius al canvi climàtic.
- **O13.** El desenvolupament de l'activitat de gestió de residus com a àmbit clau en la millora i conservació del medi ambient i la generació d'ocupació.
- **O14.** Desenvolupament tecnològic vinculat a la generació energètica a través de fons renovables.
- **O15.** Polítiques autonòmiques relacionades amb la promoció de les energies renovables: Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament dels Energies Renovables.
- **O16.** Elevat potencial de desenvolupament d'energies renovables, especialment la fotovoltaica.
- **O17.** Aposta per un creixement sostenible baixos els principis de l'economia circular.
- **O18.** Consciència i educar a la societat sobre la transició energètica.
- **O19.** Programes i fons autonòmics, nacionals i europeus que faciliten i promouen les infraestructures de mobilitat urbana sostenible.
- **O20.** Plans supramunicipals de transport sostenible, que millorin la connexió interurbana amb transport públic sostenible.
- **O21.** Conscienciar i educar a la societat sobre la mobilitat i el transport sostenible.
- **O22.** Renovació en 2028 de les concessions de sistemes de transport interurbans que depenen de l'administració autonòmica.
- **O23.** Multiculturalitat i diversitat en determinats municipis com un factor enriquidor, que permet el desenvolupament d'iniciatives vinculades sobre aquest tema i la integració social.
- **O24.** Desenvolupament de programes en l'àmbit social, amb finançament europeu, com a oportunitat per a millorar les condicions socioeconòmiques de la població urbana.
- **O25.** Iniciatives i programes orientats a atreure població jove.
- **O26.** Polítiques autonòmiques i nacionals en relació a la rehabilitació, regeneració i renovació urbana com a motor d'ocupació.
- **O27.** Estratègies de potenciació de la indústria agroalimentària i del sector logístic, per a diversificar i fomentar l'activitat econòmica amb recursos de l'entorn rural.
- **O28.** Estratègies de potencialització de la indústria.
- **O29.** Potencial turístic sense explotar, vinculat a determinats actius o recursos que requereixen d'actuacions de rehabilitació, reforma i posada en valor.

- **O30.** Programes i polítiques autonòmiques, nacionals i europees de foment de la rehabilitació, regeneració i renovació urbana.
- **O31.** Polítiques públiques i programes de promoció d'energies renovables i l'eficiència energètica en l'edificació i en els habitatges.
- **O32.** Reorientació del sector de la construcció cap a la rehabilitació edificatòria, caracteritzat per la seva major resistència a l'efecte de la crisi econòmica.
- **O33.** Actuacions de promoció d'habitatge protegit tant de nova construcció, com especialment, de rehabilitació per a satisfer la demanda d'habitatge.
- **O34.** Millora de l'eficiència en els serveis locals a través de l'Administració electrònica boja, amb una simplificació de tràmits administratius i reducció de costos.
- **O35.** Iniciatives per a l'ús de les TIC en l'activitat turística i afavorir la dinamització del turisme.
- **O36.** Important recorregut de millora en el nivell de digitalització que permetrà una millor gestió dels serveis.
- **O37.** Procurar una major imbricació entre les polítiques i línies d'actuació dels municipis que conformen la comarca.

Marc Estratègic

3. Marc Estratègic

3.1. Introducció

El Marc Estratègic es constitueix com la segona fase en l'elaboració del Pla d'Acció Comarcal del Consell Comarcal del Baix Llobregat. Per a això, s'ha realitzat un procés de formulació estratègica orientat a la identificació dels principals reptes que afronta la comarca en el seu context local i regional.

Per al seu desenvolupament, s'han tingut en compte tres fonts d'informació simultània: l'anàlisi de resultats del diagnòstic territorial, l'estudi dels diferents documents estratègics existents, i la visió experta dels principals agents institucionals. Es tracta, per tant, d'un exercici de reflexió fonamentalment qualitativa, que necessàriament passa per la participació dels diferents agents en la valoració de les conclusions del diagnòstic de la fase anterior.

El principal element estructurant d'aquest apartat prové de les disposicions i suggeriments emesos per l'Agenda Urbana Espanyola, metodologia i institució de referència en el projecte. Aquesta metodologia contempla la incorporació de continguts provinents de les Agendes i documents estratègics internacionals i europeus, així com el full de ruta que territoris, regions, ciutats i pobles han d'acollir-se per a assegurar el seu desenvolupament sostenible, igualitari, eficient, intel·ligent, competitiu i integral.

Per a la construcció del marc estratègic del PAC del Consell Comarcal del Baix Llobregat, es parteix dels 10 eixos estratègics plantejats de l'Agenda Urbana Espanyola que orienten les temàtiques més generals que han de ser tingudes en compte en la consideració de qualsevol territori i, a partir d'aquí, s'identifiquen els eixos estratègics i reptes que finalment derivaran en uns programes o projectes concrets que permetin el seu abordatge i materialització a curt, mitjà o llarg termini.

Taula 1: Objectius Estratègics de l'AUE. Font: Agenda Urbana Espanyola, 2019.

Eix estratègic	Objectiu estratègic	Objectiu específic
1. Territori, paisatge i biodiversitat	OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.	OE 1.1. Ordenar el sòl de manera compatible amb el seu entorn territorial.
		OE 1.2. Conservar i millorar el patrimoni natural i cultural, i protegir el paisatge.
		OE 1.3. Millorar les infraestructures verdes i blaves i vincular-les amb el context natural.
2. Model territorial	OE2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent.	OE 2.1. Definir un model urbà que fomenti la compacitat, l'equilibri urbà i la dotació de serveis bàsics.

		OE 2.2. Garantir la complexitat funcional i la diversitat d'usos. OE 2.3. Garantir la qualitat i l'accessibilitat universal dels espais públics. OE 2.4. Millorar el medi ambient urbà i reduir la contaminació. OE 2.5. Impulsar la regeneració urbana. OE 2.6. Millorar la qualitat i sostenibilitat dels edificis.
3. Canvi climàtic i resiliència	OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.	OE 3.1. Adaptar el model territorial i urbà a l'efecte del canvi climàtic i avançar en la seva prevenció. OE 3.2. Reduir les emissions de gasos efecte d'hivernacle. OE 3.3. Millorar la resiliència enfront del canvi climàtic.
4. Gestió sostenible dels recursos i economia circular	OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.	OE 4.1. Ser més eficients energèticament i estalviar energia. OE 4.2. Optimitzar i reduir el consum d'aigua. OE 4.3. Fomentar el cicle dels materials. OE 4.4. Reduir els residus i afavorir el seu reciclatge.
5. Mobilitat i transport	OE5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible.	OE 5.1. Afavorir la ciutat de proximitat. OE 5.2. Potenciar modes de transport sostenibles.
6. Cohesió social i igualtat d'oportunitats	OE6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat.	OE 6.1. Reduir el risc de pobresa i exclusió social en entorns urbans desfavorits. OE 6.2. Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i discapacitat.
7. Economia territorial	OE7. Impulsar i afavorir l'economia urbana.	OE 7.1. Buscar la productivitat local, la generació d'ocupació i la dinamització i diversificació de l'activitat econòmica. OE 7.2. Fomentar el turisme intel·ligent, sostenible i de qualitat i els sectors clau de l'economia local.

8. Habitatge	OE8. Garantir l'accés a l'habitatge	OE 8.1. Fomentar l'existència d'un parc d'habitatge adequat a preu accessible.
		OE 8.2. Garantir l'accés a l'habitatge, especialment dels col·lectius més vulnerables.
9. Era digital	OE9. Liderar i fomentar la innovació digital	OE 9.1. Afavorir la societat del coneixement i avançar cap al desenvolupament de les ciutats intel·ligents (Smart Cities).
		OE 9.2. Fomentar l'administració electrònica i reduir la bretxa digital.
10. Instruments i governança	OE10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança	OE 10.1. Aconseguir un marc normatiu i de planejament actualitzat, flexible i simplificat que millori també la gestió.
		OE 10.2. Assegurar la participació ciutadana, la transparència i afavorir la governança multinivell.
		OE 10.3. Impulsar la capacitat local i millorar el finançament.
		OE 10.4. Dissenyar i posar en marxa campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana, així com d'intercanvi i difusió del coneixement.

3.2. Eixos transversals

Sobre la base del diagnòstic i a l'estudi dels principals documents estratègics existents, s'han identificat cinc eixos estratègics, a causa del seu caràcter transversal i el seu alt impacte en el context de la comarca:

- 1. Patrimoni territorial.** Patrimoni territorial: natural i cultural.
- 2. Sostenibilitat.** Mitigació i adaptació al canvi climàtic.
- 3. Cohesió territorial.** Model territorial inclusiu: equipaments i serveis.
- 4. Dinamització social.** Territori cohesionat i saludable.
- 5. Governança i digitalització.** Governança i mesures i iniciatives del sector públic.

3.3. Reptes estratègics

El resultat del procés de formulació estratègica ha estat la identificació d'11 reptes per a la comarca que implicaran la mobilització de recursos a curt, mitjà i llarg termini. Aquests propòsits mantenen un alt grau de transversalitat i connexió entre si, sent susceptibles de revisió donat el seu caràcter viu davant el context canviant del Baix Llobregat.

La definició dels reptes propis del Baix Llobregat tracta d'oferir una aproximació detallada i específica a les qüestions socials, econòmiques, ambientals, polítiques, ciutadanes i productives que radiquen en la comarca i sobre les que es fa necessari intervenir, enfortint el nivell d'acció per part de tots els agents implicats:

- **R.1.1.** Posada en valor del patrimoni del Baix Llobregat.
- **R.1.2.** Productivitat del territori com a via per al seu manteniment.
- **R.2.1.** Millora de la capacitat adaptativa del sistema territorial enfront dels riscos del canvi climàtic.
- **R.2.2.** Transició energètica cap a un model més sostenible.
- **R.3.1.** Cobertura equilibrada dels serveis públics.
- **R.3.2.** Accessibilitat al territori prioritzant el transport públic i la mobilitat sostenible.
- **R.3.3.** Accés a l'habitatge i millora de les condicions generals dels entorns habitats.
- **R.4.1.** Garantir la cohesió i inclusió social.
- **R.4.2.** Model econòmic diversificat i sostenible.
- **R.5.1** Consolidar la digitalització.
- **R.5.2.** Govern multinivell i obert.

3.4. Alineació entre eixos, reptes i objectius de l'AUE

Cada repte s'alineja amb un dels eixos estratègics del PAC del Consell Comarcal del Baix Llobregat i, de la mateixa manera, s'alineja amb un objectiu estratègic de l'AUE. Finalment, serviran de base per a la construcció del Pla d'Acció Comarcal del Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Taula 2: Alineament dels eixos i reptes estratègics del PAC del Consell Comarcal del Baix Llobregat amb els objectius de l'AUE. Font: Elaboració pròpia.

Eixos estratègics PAC	Reptes estratègics PAC	Objectius estratègics AUE
1. Patrimoni territorial	R.1.1. Posada en valor del patrimoni del Baix Llobregat. R.1.2. Productivitat del territori com a via per al seu manteniment.	OE1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo. OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular. OE7. Impulsar i afavorir l'economia urbana.
2. Sostenibilitat	R.2.1. Millora de la capacitat adaptativa del sistema	

	territorial enfront dels riscos del canvi climàtic.	OE3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. OE4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.
	R.2.2. Transició energètica cap a un model més sostenible.	
3. Cohesió territorial	R.3.1. Cobertura equilibrada dels serveis públics.	OE2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent. OE5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible. OE6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat. OE8. Garantir l'accés a l'habitatge.
	R.3.2. Accessibilitat al territori prioritzant el transport públic i la mobilitat sostenible.	
	R.3.3. Accés a l'habitatge i millora de les condicions generals dels entorns habitats.	
4. Dinamització social	R.4.1. Garantir la cohesió i inclusió social.	OE6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat. OE7. Impulsar i afavorir l'economia urbana.
	R.4.2. Model econòmic diversificat i sostenible.	
5. Governança i digitalització	R.5.1. Consolidar la digitalització.	OE9. Liderar i fomentar la innovació digital. OE10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança.
	R.5.2. Govern multinivell i obert.	

Pla d'Acció

4. Pla d'Acció

4.1. Introducció

El present Pla d'Acció és el full de ruta integral elaborat i posada a disposició pel Consell Comarcal del Baix Llobregat per al pròxim període 2023-2027. Correspon a la tercera fase del procés d'elaboració d'aquest Pla d'Actuació Comarcal, seguint els documents previs de diagnòstic i marc estratègic.

Recull 22 línies d'actuació i 123 accions que serveixen de marc orientatiu per al desenvolupament de les polítiques, mesures i exercici d'aquesta Administració, en estreta vinculació amb els plans i estratègies sectorials existents, i atenent a abordar de forma integrada els desafiaments identificats en el territori. Les línies d'actuació es plantegen com les diferents branques cap a les quals el Consell Comarcal pot orientar-se per a abordar cada repte en concret, i les accions, les mesures i/o propostes específiques per al seu desenvolupament.

Segueix una estructura en format de fitxa, oferint una descripció detallada dels principis i finalitat de cada línia d'actuació en relació amb el repte que aborda, així com el conjunt d'actuacions i indicadors de seguiment i avaluació.

Per a la seva realització, s'ha comptat amb la participació dels principals agents locals: tècnics del Consell Comarcal i alcaldes i alcaldesses dels municipis, les quals han contribuït al procés de revisió i validació de tot el Pla d'Acció.

Es tracta per tant d'un Pla d'Acció participat i realista, amb alt impacte per al desenvolupament de les polítiques i actuacions de forma integrada, i que al seu torn ha servit com a palanca per a l'actuació conjunta i transversal entre els diferents agents públics.

4.2. Línies d'actuació

A continuació es detallen les línies d'actuació del Pla d'Acció:

Taula 3: Línies d'actuació associades a cada repte estratègic. Font: Elaboració pròpia.

1. Patrimoni territorial
1.1. Posada en valor del patrimoni del Baix Llobregat
1.1.1. Millora de la conservació, gestió i accés als actius naturals i culturals
1.1.2. Foment i difusió del patrimoni del Baix Llobregat
1.2. Productivitat del territori com a via per al seu manteniment
1.2.1. Desenvolupament territorial vinculat a l'aprofitament del sòl
1.2.2. Reforç estratègic per a l'impuls dels sistemes alimentaris territorialitzats
2. Sostenibilitat
2.1. Millora de la capacitat adaptativa del sistema territorial enfront dels riscos del canvi climàtic.
2.1.1. Prevenció i intervenció davant riscos naturals
2.2. Transició energètica cap a un model més sostenible

2.2.1. Consolidació d'una estructura energètica d'origen renovable
2.2.2. Desenvolupament de l'economia circular
3. Cohesió territorial
3.1. Cobertura equilibrada dels serveis públics
3.1.1. Mobilització de les polítiques per a garantir l'accés a serveis de salut de qualitat
3.2. Accessibilitat al territori prioritzant el transport públic i la mobilitat sostenible
3.2.1. Comarca de proximitat
3.2.2. Transició cap a la mobilitat sostenible
3.3. Accés a l'habitatge i millora de les condicions generals dels entorns habitats
3.3.1. Foment de l'accés a l'habitatge
4. Dinamització social
4.1. Garantir la cohesió i inclusió social
4.1.1. Promoció de l'envelliment actiu i saludable
4.1.2. Desplegament de recursos per al suport a la infància i a la joventut
4.1.3. Polítiques i recursos per a afavorir la igualtat
4.2. Model econòmic diversificat i sostenible
4.2.1. Polítiques actives d'ocupació i llocs de treball de qualitat
4.2.2. Reforç dels principals sectors productius de la comarca
4.2.3. Professionalització i formació
4.2.4. Impuls a l'economia col·laborativa
5. Governança i digitalització
5.1. Consolidar la digitalització
5.1.1 Millora de l'administració electrònica comarcal
5.1.2 Formació en competències digitals
5.2. Govern multinivell i obert
5.2.1 Reforç del model de governança participatiu i transparent
5.2.2 Reforç de la col·laboració i codependència entre agents

4.3. Alineació entre línies d'actuació i el Pacte de Legislatura

A més, les línies d'actuació del Pla d'Acció estan alineats amb el Pacte de Legislatura 2023-2024 del nou govern comarcal, el qual prioritza els següents eixos:

- Serveis de salut qualitat. La salut de les persones, el primer actiu a protegir.
- Enfortiment i preservació de l'activitat econòmica del Baix Llobregat. Facilitar l'activitat econòmica.
- Sortida de la crisi de forma inclusiva i atenció a les persones. Que cap col·lectiu quedi enrere.
- Foment de l'ocupació. Fomentar polítiques actives d'ocupació i llocs de treball que qualitat.
- Reforç dels principals sectors productius. Apuntalar els sectors tractors de l'economia comarcal.
- Professionalització i formació. Formar i retenir talent professional al Baix Llobregat.
- Educació, cultura i turisme. Posar en relleu actius turístics i culturals clau.

- Governança, mesures i iniciatives. Reforçament del paper del Consell Comarcal i el seu caràcter. La participació ciutadana.
- Transició ecològica i sostenibilitat mediambiental. Ciutats sostenibles i resilients.
- Infraestructures.

4.3. Fitxes

A continuació s'adjunten les fitxes de cada línia d'actuació, que recullen el conjunt d'actuacions per a la seva implementació:

1. Patrimoni territorial

Repte	R.1.1. Posada en valor del patrimoni del Baix Llobregat
Línia d'actuació	1.1.1. Millora de la conservació, gestió i accés als actius naturals i culturals

Aquesta línia d'actuació impulsa la conservació i l'aprofitament dels enclavaments patrimonials, tant naturals com culturals, amb alt valor històric-cultural i potencial turístic. Per a això cal reforçar la planificació estratègica i el seu impuls com una eina integrada que garanteixi la conservació i gestió dels actius naturals i culturals de la comarca de manera coordinada entre totes les administracions locals.

Accions	A.1. Treballar en una planificació estratègica integrada per al desenvolupament, potenciació i aprofitament del patrimoni natural i cultural del Baix Llobregat.
	A.2. Fomentar la col·laboració entre el Consell Comarcal i les administracions locals per a millorar la gestió del patrimoni.
	A.3. Renovar el contingut expositiu del Centre d'Interpretació de la Colònia Güell i continuar amb les obres de rehabilitació de la Cripta.
	A.4. Contribuir a la preservació dels espais naturals del Baix Llobregat.
	A.5. Protegir els valors naturals, paisatgístics i ambientals del Parc Agrari del Baix Llobregat i impulsar la millora de les seves infraestructures, també com a un espai productiu basat en una activitat agrícola en harmonia amb l'entorn natural.
	A.6. Continuar treballant a fer del riu Llobregat un espai natural viu i vertebrador del territori, posant l'accent a accions de regeneració de l'espai fluvial i les millores de la seva ribera i els seus accessos.

Indicadors	I-1.1.1/1 Nombre de plans per al desenvolupament, potenciació i aprofitament del patrimoni cultural.
	I-1.1.1/2 Nombre de convenis de col·laboració entre entitats públiques per a la gestió integrada i col·laborativa dels elements i infraestructures culturals.
	I-1.1.1/3 Nombre d'accions realitzades per a la regeneració de l'espai fluvial i les millores de la seva ribera i els seus accessos.

1. Patrimoni territorial

Repte	R.1.1. Posada en valor del patrimoni del Baix Llobregat
Línia d'actuació	1.1.2. Foment i difusió del patrimoni del Baix Llobregat

Aquesta línia d'actuació treballa en el foment i la difusió del patrimoni natural i cultural del Baix Llobregat, tant a nivell local com entre un públic més ampli. Es tracta de posar en valor els recursos de la comarca, impulsant la seva conservació, el seu coneixement i el seu gaudi. La conservació, difusió i revaloració del patrimoni és un recurs clau per al desenvolupament cultural, social i econòmic del Baix Llobregat.

Accions	A.7. Consolidar el paper de l'Arxiu Comarcal com a fons documental de referència de la comarca.
	A.8. Donar suport a la tasca feta pel Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, element de dinamització clau que promou el coneixement sobre la comarca en diferents disciplines.
	A.9. Continuar treballant per la recuperació de la memòria històrica de la comarca, potenciant la Xarxa de Memòria Històrica del Baix Llobregat.
	A.10. Continuar amb l'organització de les Jornades del Patrimoni del Baix Llobregat, activitat organitzada pel Consell Comarcal del Baix Llobregat en col·laboració amb el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i els ajuntaments de la comarca.
	A.11. Promoure actuacions educatives per a conscienciar a la ciutadania sobre el valor del patrimoni natural i cultural de la comarca.
	A.12. Elaborar guies de bones pràctiques per a la difusió i la conservació del patrimoni del Baix Llobregat.
	A.13. Promoure projectes d'educació ambiental a les escoles de la comarca.

Indicadors	I-1.1.2/1 Pressupost de les actuacions previstes per a la difusió i el coneixement del patrimoni cultural.
	I-1.1.2/2 Nombre d'accions educatives per a conscienciar a la ciutadania sobre el valor del patrimoni natural i cultural de la comarca.
	I-1.1.2/3 Nombre de projectes d'educació ambiental realitzats a les escoles de la comarca.

1. Patrimoni territorial

Repte	R.1.2. Productivitat del territori com a via per al seu manteniment
Línia d'actuació	1.2.1. Desenvolupament territorial vinculat a l'aprofitament del sòl

Aquesta línia d'actuació té com a objectiu planificar i gestionar l'ús del sòl de manera sostenible per a impulsar un desenvolupament equilibrat del territori. Es persegueix aconseguir un creixement econòmic, social i ambientalment responsable, aprofitant els recursos del sòl de manera eficient i respectuosa amb l'entorn. Per a això, es tracta d'aterrar nous models basats en la innovació per a augmentar la capacitat de resiliència del territori, des de l'aprofitament del sòl forestal com el de cultiu.

Accions	A.14. Impulsar el desenvolupament de les accions contingudes en el Pla Director de Muntanyes del Baix.
	A.15. Impulsar la gestió forestal sostenible mitjançant acords de custòdia del territori.
	A.16. Fer del bosc un actiu econòmic, aprofitant la fusta i la biomassa per a generar energia.
	A.17. Realitzar un estudi de les zones amb més potencial per a la recuperació agrícola i pel regadiu.
	A.18. Continuar el treball en la finca de Can Colomer, espai pioner de desenvolupament de sistemes de gestió agroforestal de bosc.

Indicadors	I-1.2.1/1 Nombre d'accions del Pla Director de Muntanyes del Baix realitzades.
	I-1.2.1/2 Pressupost destinat a projectes relacionats amb l'aprofitament de fusta i biomassa.
	I-1.2.1/3 Nombre d'accions destinades a la realització d'acords de custòdia del territori.

1. Patrimoni territorial

Repte	R.1.2. Productivitat del territori com a via per al seu manteniment
Línia d'actuació	1.2.2. Reforç estratègic per a l'impuls dels sistemes alimentaris territorialitzats

Aquesta línia d'actuació identifica el sector agrícola com a enclavament estratègic de desenvolupament de la comarca del Baix Llobregat i impulsa un sistema alimentari més saludable i sostenible, tant per a l'entorn com per a la ciutadania, reconnectant la producció agrícola i el consum local.

Accions	A.19. Donar suport a través del Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat a l'activitat agrícola de la comarca com sector motor i altament estratègic.
	A.20. Suport tècnic i transferència tecnològica a les explotacions agràries per a l'adaptació dels cultius al canvi climàtic.
	A.21. Treballar amb les entitats del territori l'impuls dels bancs de terres disponibles, i realitzar una campanya de captació de projectes d'emprenedoria agrícola, prioritzant els agricultors del territori.
	A.22. Encaixar una xarxa de productors i elaboradors agroalimentaris de les Muntanyes del Baix, dins la Xarxa de Productes de la Terra.
	A.23. Establir acords o convenis entre productors i/o associacions d'agricultors i menjadors escolars per incentivar el consum de proximitat i saludable.

Indicadors	I-1.2.2/1 Pressupost destinat per a donar suport a l'activitat agrícola de la comarca com sector motor i altament estratègic.
	I-1.2.2/2 Nombre de campanyes de captació de projectes d'emprenedoria agrícola.
	I-1.2.2/3 Número d'acords de col·laboració entre productors i/o associacions d'agricultors i menjadors escolars.

2. Sostenibilitat

Repte	R.2.1. Millora de la capacitat adaptativa del sistema territorial enfront dels riscos del canvi climàtic
Línia d'actuació	2.1.1. Prevenció i intervenció davant riscos naturals

Aquesta línia d'actuació té com a objectiu principal minimitzar els impactes negatius de fenòmens naturals intensificats o causats pel canvi climàtic, a través de la prevenció, mitigació i resposta eficaç davant aquests riscos. Es busca protegir tant la població com als ecosistemes i les infraestructures, fomentant la resiliència de la comarca davant els canvis ambientals.

Accions	A.24. Acompanyar els municipis de la comarca per tal d'accelerar els programes per la mitigació i l'adaptació climàtica.
	A.25. Implantar el Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat.
	A.26. Prioritzar mesures per fer front a la situació d'emergència climàtica.
	A.27. Implantar la pràctica de la silvopastura per tal de gestionar el sotabosc en les zones estratègiques per a la prevenció d'incendis.
	A.28. Continuar treballant en la recuperació de l'aquífer del delta.
	A.29. Estudiar la viabilitat de realitzar un Pla de Gestió Integrada de Recursos Hídrics del Baix Llobregat per afrontar la disponibilitat i qualitat de l'aigua. Impulsar l'avaluació del cicle de l'aigua per crear i/o millorar les infraestructures hídriques, hidràuliques i de sanejament necessàries per reduir el consum d'aigua, augmentar la reutilització i establir estratègies de resiliència justa a la sequera, tot fomentant una nova cultura de responsabilitat hídrica.
	A.30. Elaborar guies de bones pràctiques per a l'estalvi d'aigua.
	A.31. Suport tècnic per a la creació de refugis climàtics mitjançant la creació d'una Taula de Refugis Climàtics que serveixi com a espai de trobada per a compartir experiències entre municipis.

Indicadors	I-2.1.1/1 Pressupost destinat perquè els municipis implantin programes per la mitigació i l'adaptació climàtica.
	I-2.1.1/2 Nombre d'accions del Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat realitzades.
	I-2.1.1/3 Pressupost destinat a la pràctica de la silvopastura.

	I-2.1.1/4 Nombre de guies de bones pràctiques per a l'estalvi d'aigua publicades.
	I-2.1.1/5 Creació d'una Taula de Refugis Climàtics.

2. Sostenibilitat

Repte	R.2.2. Transició energètica cap a un model més sostenible
Línia d'actuació	2.2.1. Consolidació d'una estructura energètica d'origen renovable

Està línia d'actuació persegueix promoure un sistema energètic sostenible, eficient i basat en fonts d'energia renovable per a reduir la dependència dels combustibles fòssils i minimitzar l'impacte ambiental del consum energètic. Això implica transformar el model energètic de la comarca cap a un més net i resilient.

Accions	A.32. Prioritzar mesures per la transició ecològica de l'economia i la transició energètica i renovable.
	A.33. Acompanyar als municipis en l'aposta per un nou model energètic sostenible.
	A.34. Potenciar el treball que es realitza des de l'Oficina Comarcal de Transició Energètica.
	A.35. Impulsar programes de formació al funcionariat dels municipis sobre el Pla Territorial Sectorial de les Energies Renovables de Catalunya (PLATER).
	A.36. Reforçar l'assessorament per a la instal·lació d'energies renovables.
	A.37. Impulsar la nova Eina Digital de Gestió Energètica per donar suport als ajuntaments de la comarca, amb l'objectiu de facilitar la transició energètica i promoure energies renovables.
	A.38. Impulsar programes per a reduir la petjada de carboni de les empreses.
	A.39. Treballar per la fiscalitat verda al Baix Llobregat per a promoure pràctiques sostenibles i respectuoses amb el medi ambient.
	A.40. Treballar per a reduir la dependència energètica de la comarca impulsant mesures com l'ús de biomassa forestal de proximitat com a font d'energia.

Indicadors	I-2.2.1/1 Pressupost destinat a l'Oficina Comarcal de Transició Energètica.
	I-2.2.1/2 Nombre de programes de formació al funcionariat dels municipis sobre el Pla Territorial Sectorial de les Energies Renovables de Catalunya.
	I-2.2.1/3 Pressupost destinat a la nova Eina Digital de Gestió Energètica.

2. Sostenibilitat

Repte	R.2.2. Transició energètica cap a un model més sostenible
Línia d'actuació	2.2.2. Desenvolupament de l'economia circular

La línia d'actuació té com a objectiu promoure un model econòmic més sostenible, en el qual els recursos s'utilitzin de manera eficient, es minimitzi la generació de residus i es maximitzi el valor dels productes i materials al llarg del seu cicle de vida. L'economia circular cerca tancar el cicle dels materials, afavorint la reutilització, el reciclatge i la reducció del consum de matèries primeres.

Accions	A.41. Promocionar l'intercanvi de bones pràctiques en la reutilització d'aigua regenerada als municipis.
	A.42. Proposar una política comuna de gestió de residus i treballar conjuntament en la recerca de millors sistemes de recollida.
	A.43. Impulsar accions educatives per a sensibilitzar i canviar hàbits sobre el reciclatge.
	A.44. Promocionar l'economia circular en les empreses oferint suport tècnic perquè adoptin pràctiques de reutilització i reciclatge.

Indicadors	I-2.2.2/1 Pressupost invertit en la millora de la gestió de residus i dels sistemes de recollida
	I-2.2.2/2 Nombre d'accions educatives per a la sensibilització sobre el reciclatge
	I-2.2.2/3 Pressupost destinat a la promoció de l'economia circular en les empreses.

3. Cohesió territorial

Repte	R.3.1. Cobertura equilibrada dels serveis públics
Línia d'actuació	3.1.1. Mobilització de les polítiques per a garantir l'accés a serveis de salut de qualitat

Aquesta línia d'actuació té com a objectiu assegurar que la ciutadania, sense importar la seva situació econòmica, geogràfica o social, tingui accés equitatiu a serveis de salut d'alta qualitat. Això implica la creació, millora i enfortiment de polítiques i estratègies que eliminin les barreres a l'accés i millorin l'eficàcia del sistema sanitari.

Accions	A.45. Treballar per una sanitat pública adequada a les necessitats i demandes actuals, vetllant per la disponibilitat i un fàcil accés a aquesta.
	A.46. Exigir el reforç del sistema sanitari i l'assistència primària en els municipis de la comarca.
	A.47. Potenciar el Servei de Control de Mosquits del Baix Llobregat com a eina de desenvolupament comarcal.
	A.48. Establir un mecanisme de trobada entre el Consell Comarcal i CatSalut per realitzar un seguiment de les accions previstes al Pla Estratègic Sanitari del Baix Llobregat.
	A.49. Cooperar amb els ajuntaments i el departament de Salut de la Generalitat per a promoure a la comarca estils de vida saludables, com per exemple campanyes de sensibilització.

Indicadors	I-3.1.1/1 Pressupost destinat al Servei de Control de Mosquits del Baix Llobregat.
	I-3.1.1/2 Pressupost destinat a la creació d'un mecanisme de trobada entre el Consell Comarcal i CatSalut.
	I-3.1.1/3 Nombre de campanyes de sensibilització per a la promoció d'estils de vida saludables.

3. Cohesió territorial

Repte	R.3.2. Accessibilitat al territori prioritzant el transport públic i la mobilitat sostenible
Línia d'actuació	3.2.1. Comarca de proximitat

Aquesta línia d'actuació tracta d'impulsar un model de proximitat territorial sobre tota la comarca, afavorint un escurçament de les distàncies a través de l'ordenació del territori i la millora de la connectivitat entre àrees. La finalitat última és aconseguir un model territorial més amable per a les persones i resilient des del punt de vista climàtic.

Accions	A.50. Treballar per un transport públic i una mobilitat eficient en tota la comarca, sol·licitant a les administracions competents a continuar fent esforços a fi d'incrementar la freqüència de pas dels transports públics.
	A.51. Vetllar per l'acompliment de les actuacions per part de l'Estat i la Generalitat, de les infraestructures pendents a la nostra comarca.
	A.52. Millorar la mobilitat laboral: foment de la redacció de Plans de Desplaçament d'Empresa.
	A.53. Desenvolupar un estudi sobre les necessitats de mobilitat dels municipis de la comarca i elaborar un Pla Estratègic de Mobilitat del Baix Llobregat, en col·laboració amb els municipis i altres administracions, per al foment d'una mobilitat sostenible.
	A.54. Continuar impulsant la realització del Fòrum Comarcal de la Mobilitat del Baix Llobregat com espai de trobada i de bones pràctiques al territori.
	A.55. Treballar amb les administracions competents per garantir el desplegament d'un model de transport adaptat que sigui equitatiu i accessible a nivell territorial i que doni resposta a les necessitats dels ciutadans i les ciutadanes amb mobilitat reduïda o necessitats d'acompanyament.
	A.56. Potenciar els camins i senders naturals com a vies de comunicació entre poblacions de la comarca i donar suport al reforç i uniformitat de la senyalització.

Indicadors	I-3.2.1/1 Nombre d'accions destinades a l'elaboració d'un Pla Estratègic de Mobilitat del Baix Llobregat.
	I-3.2.1/2 Pressupost destinat a la potenciació de camins i senders naturals.

3. Cohesió territorial

Repte	R.3.2. Accessibilitat al territori prioritzant el transport públic i la mobilitat sostenible
Línia d'actuació	3.2.2. Transició cap a la mobilitat sostenible

Aquesta línia d'actuació té com a objectiu transformar els sistemes de transport actuals per a fer-los més respectuosos amb el medi ambient, accessibles i eficients, contribuint a la reducció d'emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i a la millora de la qualitat de vida de les persones residents de la comarca.

Accions	A.57. Impulsar una estratègia comarcal, d'acord amb altres institucions, de foment d'una mobilitat sostenible dels polígons i zones industrials del Baix Llobregat.
	A.58. Impulsar la creació de bicivies connectades entre els municipis i reivindicar una potent xarxa de carrils bici, a fi d'afavorir la mobilitat sostenible i saludable.

Indicadors	I-3.2.2/1 Nombre de Plans de Desplaçament d'Empresa aprovats.
	I-3.2.2/2 Nombre de bicivies executats.

3. Cohesió territorial

Repte	R.3.3. Accés a l'habitatge i millora de les condicions generals dels entorns habitats
Línia d'actuació	3.3.1. Foment de l'accés a l'habitatge

Aquesta línia d'actuació busca garantir l'accés a l'habitatge, especialment per als grups més vulnerables, promovent polítiques que incrementin l'oferta d'habitatges assequibles, regulin el mercat i millorin les condicions residencials. Per a això cal ampliar el parc públic d'habitatge, ja sigui construint noves edificacions com rehabilitant els edificis que ja formen part d'aquest parc, per a millorar l'accessibilitat i eficiència energètica d'aquests.

Accions	A.59. Treballar des del Consell Comarcal a fer realitat el dret a un habitatge digne.
	A.60. Treballar en xarxa amb la Generalitat, AMB i municipis per desenvolupar a la comarca noves solucions habitacionals adaptades a les necessitats de la ciutadania amb especial atenció als i les joves i als diferents models familiars.
	A.61. Incentivar la rehabilitació així com noves modalitats d'accés a l'habitatge com l'habitatge cooperatiu.
	A.62. Cooperar amb els ajuntaments per consolidar l'acompanyament del Consell Comarcal als mateixos, especialment en matèria de serveis socials municipals per a prevenir i actuar en casos de desnonaments en casos de vulnerabilitat.

Indicadors	I-3.3.1/1 Pressupost destinat a l'ampliació i millora del parc públic.
	I-3.3.1/2 Nombre d'accions realitzades per a impulsar nous models d'accés a habitatge.
	I-3.3.1/3 Pressupost destinat als serveis socials per a prevenir i actuar en casos de desnonaments en casos de vulnerabilitat.

4. Dinamització social

Repte	R.4.1. Garantir la cohesió i inclusió social
Línia d'actuació	4.1.1. Promoció de l'envelliment actiu i saludable

Aquesta línia d'actuació té com a objectiu millorar la qualitat de vida de les persones majors, fomentant la seva participació activa en la societat, la seva autonomia i el seu benestar físic, mental i social. Aquesta actuació busca garantir que les persones envelleixin de manera saludable, prevenint malalties, afavorint la inclusió social i promovent estils de vida que els permetin mantenir-se actius i independents el major temps possible.

Accions	A.63. Treballar, conjuntament amb l'Administració competent, el desenvolupament d'un nou model de residències i centres de col·lectius vulnerables.
	A.64. Consolidar el Servei Especialitzat d'Atenció a les Persones com a resposta a situacions de vulnerabilitat de la gent gran.
	A.65. Impulsar el desenvolupament de les accions contingudes en el Pla Estratègic per a les Persones Grans del Baix Llobregat.
	A.66. Dinamitzar el Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat com a espai de debat i de participació de referència per als municipis de la comarca, amb espai de treball, deliberació i reivindicació per a la millora de la qualitat de vida de les persones grans.
	A.67. Juntament amb els municipis, desenvolupar línies comunes comarcals de polítiques de gent gran per potenciar una mobilitat i un urbanisme que contempli les necessitats d'aquest col·lectiu.

Indicadors	I-4.1.1/1 Pressupost destinat en actuacions per a la promoció de l'envelliment actiu i la solitud no desitjada.
	I-4.1.1/2 Nombre d'accions contingudes en el Pla Estratègic per a les Persones Grans del Baix Llobregat executades.

4. Dinamització social

Repte	R.4.1. Garantir la cohesió i inclusió social
Línia d'actuació	4.1.2. Desplegament de recursos per al suport a la infància i a la joventut

Aquesta línia d'actuació persegueix garantir el benestar, desenvolupament integral i la protecció dels drets dels nens, nenes i adolescents, així com promoure la seva participació activa en la societat. Per a això es promou un entorn favorable que els permeti créixer i desenvolupar-se plenament, assegurant el seu accés a recursos, serveis i oportunitats.

Accions	A.68. Actuar contra la pobresa infantil, i el creixement de les desigualtats educatives i de salut, a curt termini.
	A.69. Protegir a través dels SEAIA la infància i l'adolescència de qualsevol classe de risc o violència.
	A.70. Consolidar el SEAIA mitjançant un suport tècnic proper, supervisió, sessions formatives i espais compartits entre els diferents perfils professional que el componen.
	A.71. Desplegar una estratègia comarcal per a reduir l'abandó escolar prematur.
	A.72. Vetllar per tal que la Generalitat de Catalunya dediqui els recursos suficients per millorar el transport escolar i garantir el servei de menjador, al mateix temps que obrim un debat amb la Generalitat i els municipis per abordar la possibilitat d'obrir espais de menjador a la secundària per garantir l'atenció als col·lectius més vulnerables.
	A.73. Promoure els programes d'esport escolar des del punt de vista de la salut, a través del suport al Consell Esportiu del Baix Llobregat.
	A.74. Reforç en el seguiment dels Plans Locals de Joventut dels municipis.

Indicadors	I-4.1.2/1 Pressupost destinat al SEAIA per a consolidar el servei.
	I-4.1.2/2 Nombre de programes d'esport escolar impulsats a través del Consell Esportiu del Baix Llobregat.
	I-4.1.2/3 Pressupost destinat al seguiment dels Plans Locals de Joventut dels municipis.

4. Dinamització social

Repte	R.4.1. Garantir la cohesió i inclusió social
Línia d'actuació	4.1.3. Polítiques i recursos per a afavorir la igualtat

Aquesta línia d'actuació persegueix promoure un entorn social i econòmic en el qual totes les persones, independentment del seu gènere, origen ètnic, situació socioeconòmica, orientació sexual, edat, discapacitat o altres característiques, tinguin igualtat d'oportunitats i drets. Per tant, aquesta actuació busca eliminar les barreres i discriminacions que impedeixen l'accés equitatiu a recursos i oportunitats.

Accions	A.75. Dissenyar polítiques públiques amb perspectiva de gènere, i accions destinades a aconseguir la igualtat efectiva entre dones i homes, reduint la bretxa salarial i l'erradicació de la violència masclista.
	A.76. Crear línies estables de cooperació i treball conjunt entre els Serveis Socials Bàsics i les entitats socials del territori i reforçar la coordinació dels i les professionals de l'Àrea Bàsica.
	A.77. Treballar amb tot el territori per a garantir els drets de les persones LGTBI+ posant en valor el caràcter estratègic del Servei d'Atenció Integral del Consell Comarcal.

Indicadors	I-4.1.3/1 Nombre de polítiques públiques amb perspectiva de gènere.
	I-4.1.3/2 Pressupost destinat a l'Àrea Bàsica de Serveis Socials.

4. Dinamització social

Repte	R.4.2. Model econòmic diversificat i sostenible
Línia d'actuació	4.2.1. Polítiques actives d'ocupació i llocs de treball de qualitat

Aquesta línia d'actuació té com a objectiu fomentar l'ocupació sostenible i de qualitat, així com millorar les condicions laborals dels treballadors del Baix Llobregat, garantint que totes les persones tinguin accés a oportunitats laborals que no sols els permetin guanyar-se la vida, sinó que també promoguin el seu benestar i desenvolupament professional.

Accions	A.78. Promoure polítiques que contribueixin a enfortir les empreses, el comerç i les persones autònomes, a mantenir els llocs de treball i crear-ne de nous.
	A.79. Fer un seguiment dels col·lectius més vulnerables en el mercat de treball.
	A.80. Proposar l'adaptació de les prioritats i les polítiques públiques d'ocupació a la nova realitat del mercat de treball.
	A.81. Impulsar i enfortir programes adaptats a la nova realitat, amb un major grau de personalització i flexibilització d'acord amb la singularitat de la comarca mitjançant eines de concertació.
	A.82. Fomentar noves metodologies d'orientació professional entre persones desocupades, entitats i empreses.
	A.83. Donar suport al comerç de proximitat i les associacions de comerciants com a pol d'activitat generadora i d'autoocupació mitjançant, per exemple, l'impuls de campanyes de comunicació.
	A.84. Estudiar la viabilitat de crear un servei comarcal d'assessorament al comerç de proximitat, persones autònomes i petites empreses.
	A.85. Promoure ocupació de qualitat i formació en l'àmbit d'economia de cures i l'atenció a les persones.

Indicadors	I-4.2.1/1 Pressupost destinat a polítiques que promoguin l'ocupació i llocs de treball de qualitat.
	I-4.2.1/2 Nombre de campanyes de comunicació destinats a donar suport al comerç de proximitat i les associacions de comerciants.

4. Dinamització social

Repte	R.4.2. Model econòmic diversificat i sostenible
Línia d'actuació	4.2.2. Reforç dels principals sectors productius de la comarca

Aquesta línia d'actuació persegueix enfortir l'economia comarcal i promoure un desenvolupament sostenible a través de la consolidació i millora dels sectors productius clau del Baix Llobregat. Es tracta de posar en relleu la potència de la indústria, potenciar el creixement econòmic, millorar la competitivitat i crear ocupació de qualitat, al mateix temps que s'atenen les necessitats específiques de la comarca.

Accions	A.86. Fomentar polítiques públiques de suport a la problemàtica del sector de l'automoció de la comarca. Reforçar a través del Pacte per la Indústria, tot el sector productiu del Baix Llobregat.
	A.87. Apostar per unes indústries 4.0 interdependents, circulars, connectades a les cadenes de distribució globals però resilients i adaptables a noves àrees i oportunitats.
	A.88. Promoure la integració de la recerca i el desenvolupament en les polítiques públiques d'innovació.
	A.89. Crear en l'edifici 4 del recinte del Consell Comarcal un Centre de Transferència de Tecnologia per empreses de l'ecosistema industrial.
	A.90. Treballar conjuntament amb el Parc Mediterrani de la Tecnologia, exemple de col·laboració a la comarca entre empresa i universitat, sense oblidar-nos d'un instrument com INNOBAIX.
	A.91. Desplegar el Pla Estratègic de Turisme a través del seu Consorci.
	A.92. Impulsar l'oferta turística i esportiva com a pilar econòmic comarcal mitjançant el disseny i promoció d'un producte turístic de turisme blau.
	A.93. Desenvolupar campanyes de promoció turística de la comarca a través de les plataformes de comunicació del Consorci de Turisme, per impactar en diferents temporades i segments de mercats potencials, amb l'objectiu d'impulsar un model turístic sostenible i equilibrat.
	A.94. Impulsar el sector de la cultura per reforçar la seva recuperació econòmica, reconeixent-lo com a sector estratègic al Baix Llobregat.
	A.95. Promoure la col·laboració entre les administracions públiques locals i les empreses del sector cultural.

Indicadors	I-4.2.2/1 Nombre d'actuacions realitzades per a donar suport al sector de l'automoció.
-------------------	---

	I-4.2.2/2 Pressupost destinat a la creació del Centre de Transferència de Tecnologia.
	I-4.2.2/3 Nombre d'actuacions del Pla Estratègic de Turisme executades.
	I-4.2.2/4 Nombre de campanyes de promoció turística impulsades a través de les plataformes de comunicació del Consorci de Turisme.
	I-4.2.2/5 Nombre de convenis de col·laboració entre les administracions públiques locals i les empreses del sector cultural.

4. Dinamització social

Repte	R.4.2. Model econòmic diversificat i sostenible
Línia d'actuació	4.2.3. Professionalització i formació

Aquesta línia d'actuació té com a objectiu millorar les competències i habilitats de les persones treballadores de la comarca a través de la capacitat i el desenvolupament professional continu. Aquesta actuació busca preparar als treballadors per als desafiaments del mercat laboral, garantir la seva ocupabilitat i fomentar una cultura d'aprenentatge permanent.

Accions	A.96. Incidir en la transformació del model educatiu de la Formació Professional cap a un model integrat.
	A.97. Impulsar la Formació Professional i treballar amb les diferents administracions per aconseguir disposar d'una oferta diversificada i equilibrada a nivell territorial i un model de mobilitat en transport públic que garanteixi l'accessibilitat de la ciutadania als diferents centres.
	A.98. Impulsar la Formació Professional dual, ampliant-la a altres famílies professionals.
	A.99. Re impulsar el Consell de la Formació Professional del Baix Llobregat.

Indicadors	I-4.2.3/1 Nombre d'accions per a l'impuls dels Centres de Formació Professional i la Formació Professional dual.
-------------------	---

4. Dinamització social

Repte	R.4.2. Model econòmic diversificat i sostenible
Línia d'actuació	4.2.4. Impuls a l'economia col·laborativa

Aquesta línia d'actuació promou un model econòmic basat en la col·laboració, l'intercanvi i la participació comunitària, aprofitant els recursos disponibles de manera més eficient i sostenible. Aquesta actuació busca fomentar la creació de xarxes i plataformes que facilitin la cooperació entre individus i organitzacions del Baix Llobregat, així com l'ús compartit de béns i serveis.

Accions	A.100. Consolidar programes d'economia social com l'Ateneu Cooperatiu, espai de trobada, aprenentatge i reflexió col·lectiva, cooperació i transformació social per impulsar l'economia social del Baix Llobregat.
	A.101. Facilitar que el teixit productiu, mitjançant l'impuls a la innovació, la digitalització i la reducció de les desigualtats socials, de gènere i intergeneracionals, integri principis d'economia social.
	A.102. Establir col·laboracions amb el tercer sector per l'impuls de l'economia social.

Indicadors	I-4.2.4/1 Pressupost destinat a consolidar programes d'economia social.
	I-4.2.4/2 Nombre de col·laboracions amb el tercer sector.

5. Governança i digitalització

Repte	R.5.1. Consolidar la digitalització
Línia d'actuació	5.1.1. Millora de l'administració electrònica comarcal

Entre les predisposicions a aconseguir un territori digital es troba la intervenció directa sobre l'administració electrònica comarcal. Es tracta d'una línia d'actuació que abasta les millores tant en el funcionament intern com els itineraris d'accessibilitat per a la ciutadania, amb l'objectiu d'oferir un servei més accessible, eficient i pràctic per a totes les persones del conjunt territorial.

Accions	A.103. Desenvolupar sistemes més àgils per als processos administratius, especialment per a la contractació pública.
	A.104. Continuar amb les millores en les infraestructures de comunicació i accés a la informació.
	A.105. Facilitar l'accés digital a la ciutadania a través de formularis senzills i guies d'accés.
	A.106. Continuar treballant en la millora de l'eina PIGAIM, aplicatiu de gestió d'ajuts individuals de menjador escolar amb la signatura remota i ampliar el nombre de Consells Comarcals als que els hi donem servei.

Indicadors	I-5.1.1/1 Pressupost destinat a millorar l'administració comarcal.
	I-5.1.1/2 Nombre de Consells Comarcals als quals se'ls dona servei amb l'eina PIGAIM.

5. Governança i digitalització

Repte	R.5.1. Consolidar la digitalització
Línia d'actuació	5.1.2. Formació en competències digitals

Des d'aquesta línia d'actuació es tracta de donar suport a les intervencions per a millorar l'alfabetització i l'acompanyament en l'adquisició d'habilitats tecnològiques i digitals. La finalitat és disminuir la bretxa digital entre totes les persones, i que, de manera complementària, l'entorn digital no sigui un obstacle en la superació de la bretxa socioeconòmica i d'edat.

Accions	A.107. Impulsar formació digital al funcionariat de les administracions locals.
	A.108. Impulsar programes per a l'alfabetització digital i el reforç a l'acompanyament digital a persones en risc d'exclusió.

Indicadors	I-5.1.2/1 Pressupost destinat a la formació digital al funcionariat de les administracions locals.
	I-5.1.2/2 Nombre de programes per a l'alfabetització digital a persones en risc d'exclusió.

5. Governança i digitalització

Repte	R.5.2. Govern multinivell i obert
Línia d'actuació	5.2.1. Reforç del model de governança participatiu i transparent

La transparència, la participació ciutadana, la simplificació administrativa i l'atenció constitueixen els principals eixos per a la millora de la governança en el Consell Comarcal i les administracions locals. Aquesta línia d'actuació impulsa els mecanismes existents i cerca noves fórmules a llarg termini per a aconseguir assentar un marc de governança participatiu estable i durador, apostant per una millora de les relacions entre els diferents agents, la fluïdesa de la comunicació i el flux de la informació, i el diàleg continuat.

Accions	A.109. Continuar impulsant la participació ciutadana per la cohesió social, la igualtat d'oportunitats i el bon govern.
	A.110. Potenciar la Taula d'Inclusivitat creada al mandat 2019-2023.
	A.111. Potenciar el Consell Econòmic i Social i els seus òrgans dependents, com a espais de debat i d'impuls de les polítiques econòmiques i socials de la comarca.
	A.112. Potenciar el Consell de Salut del Baix Llobregat, òrgan de participació que reuneix agents vinculats amb el món sanitari amb l'objectiu de recollir propostes quant a la planificació, la gestió i l'avaluació dels serveis de salut.
	A.113. Impulsar el paper del Consell de les Dones del Baix Llobregat com a espai de debat per al desenvolupament de polítiques d'igualtat.
	A.114. Revisar i millorar els canals de comunicació i el flux de la informació amb la ciutadania.
	A.115. Desenvolupar un Pla de Comunicació del Consell Comarcal del Baix Llobregat que permeti ampliar la capacitat informativa de les capacitats, serveis i activitats del Consell.
	A.116. Consolidar i difondre el treball de dada realitzat per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat.

Indicadors	I-5.2.1/1 Pressupost destinat a potenciar els òrgans de participació.
	I-5.2.1/2 Nombre d'accions destinades a difondre el treball de dada realitzada per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat.

5. Governança i digitalització

Repte	R.5.2. Govern multinivell i obert
Línia d'actuació	5.2.2. Reforç de la col·laboració i co-dependència entre agents

La solidesa territorial en qualsevol dels seus nivells passa pel reforç de les sinergies, la coordinació i la governança entre les diferents administracions que actuen sobre la comarca. Aquesta línia d'actuació dona impuls, per tant, a les actuacions i mesures polítiques per a garantir una correcta coordinació i cooperació entre les diferents administracions.

Accions	A.117. Actuació concertada amb totes les administracions i treball coordinat amb els agents socials i econòmics i els grups polítics amb representació comarcal.
	A.118. Reforçar els canals físics i digitals de comunicació bidireccional i cerca de nous que millorin la relació entre el Consell i els municipis.
	A.119. Treballar per una nova Llei de Governos Locals.
	A.120. Reclamar l'augment del Fons de Cooperació pel Consell Comarcal, en línia amb els serveis que presta el Baix Llobregat.
	A.121. Continuar treballant pel finançament, per part de la Generalitat, del cost real de les competències transferides al Consell Comarcal.
	A.122. Desenvolupar un projecte pilot d'Agenda Urbana Comarcal.
	A.123. Impulsar la col·laboració amb els ajuntaments, per a la constitució de borses comarcals d'agents de policia local, educadors/es socials, treballadors/es socials, i altres perfils que els ajuntaments considerin necessaris.

Indicadors	I-5.2.2/1 Nombre d'accions destinades a reforçar la col·laboració entre agents.
-------------------	--

Sistema de seguiment i avaluació

5. Sistema de seguiment i avaluació

5.1. Sistema de seguiment

Per a garantir el seguiment i avaluació del Pla d'Actuació Comarcal del Consell Comarcal del Baix Llobregat s'ha ideat un sistema de governança amb una estructura pròpia, que serà liderat pel Gabinet de Presidència i Gerència, en tant agent referent per a la implementació d'actuacions, mesures i estratègies alineades amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible d'escala global.

- Unitat operativa: Encarregada de la planificació, seguiment dels indicadors i actualització del Pla d'Acció.
- Comissió estratègica: Encarregada de gestionar els acords per al lideratge i visió estratègica, aportar propostes de millora, actualització i mesures correctores.
- Entitats locals: Canalització i transmissió de propostes de millora per part de les entitats locals.

5.2. Sistema d'avaluació

El seguiment i l'avaluació del progrés del Pla d'Actuació Comarcal es garantirà per mitjà de la revisió periòdica del sistema d'indicadors previstos a tal fi. Cada conjunt d'indicadors donarà compte del progrés de cada línia d'actuació en concret.

Es proposa una revisió anual: en els anys 2024 (punt de partida), 2025, 2026 i 2027 (període final). Es recomana que, per al seu correcte seguiment, durant tots els anys avaluats se segueixi la mateixa unitat de mesura prevista, així com que sigui el mateix agent la persona avaluadora.

Per a la seva correcta avaluació, es proposen tres tipus d'unitats de mesura.

Indicadors quantitatius:

- (Núm.): Correspon al nombre total d'actuacions que el Consell Comarcal del Baix Llobregat ha posat en marxa, aprovat o executat, per cada període avaluat. Per exemple: nombre de plans aprovats, nombre de mesures executades, etc.
- (€): Correspon a la quantitat total en euros que Consell Comarcal del Baix Llobregat ha destinat a actuacions especificades per cada període avaluat. Per exemple: pressupost destinat a actuacions, pressupost de les actuacions previstes, etc.

Indicadors qualitius:

- (Sí/no): Fa referència al compliment o no de l'actuació proposada per cada període avaluat. Per exemple: aprovació de plans estratègics o execució de mesures.

A continuació es detallen els indicadors per cada línia d'actuació:

Taula 4: Indicadors de seguiment del Pla d'Acció. Font: Elaboració pròpia.

Línies d'actuació	Codi	Indicador	Unitat
1.1.1. Millora de la conservació, gestió i accés als actius naturals i culturals.	I-1.1.1/1	Nombre de plans per al desenvolupament, potenciació i aprofitament del patrimoni cultural.	Núm.
	I-1.1.1/2	Nombre de convenis de col·laboració entre entitats públiques per a la gestió integrada i col·laborativa dels elements i infraestructures culturals.	Núm.
	I-1.1.1/3	Nombre d'accions realitzades per a la regeneració de l'espai fluvial i les millores de la seva ribera i els seus accessos.	Núm.
1.1.2. Foment i difusió del patrimoni del Baix Llobregat.	I-1.1.2/1	Pressupost de les actuacions previstes per a la difusió i el coneixement del patrimoni cultural.	€
	I-1.1.2/2	Nombre d'accions educatives per a conscienciar a la ciutadania sobre el valor del patrimoni natural i cultural de la comarca.	Núm.
	I-1.1.2/3	Nombre de projectes d'educació ambiental realitzats a les escoles de la comarca.	Núm.
1.2.1. Desenvolupament territorial vinculat a l'aprofitament del sòl.	I-1.2.1/1	Nombre d'accions del Pla Director de Muntanyes del Baix realitzades.	Núm.
	I-1.2.1/2	Pressupost destinat a projectes relacionats amb l'aprofitament de fusta i biomassa.	€
	I-1.2.1/3	Nombre d'accions destinades a la realització d'acords de custòdia del territori.	Núm.
1.2.2. Reforç estratègic per a l'impuls dels sistemes alimentaris territorialitzats.	I-1.2.2/1	Pressupost destinat per a donar suport a l'activitat agrícola de la comarca.	€
	I-1.2.2/2	Nombre de campanyes de captació de projectes d'emprenedoria agrícola.	Núm.
	I-1.2.2/3	Nombre d'acords de col·laboració entre productors i/o associacions d'agricultors i menjadors escolars.	Núm.
2.1.1. Prevenció i intervenció davant riscos naturals.	I-2.1.1/1	Pressupost destinat perquè els municipis implantin programes per la mitigació i l'adaptació climàtica.	€
	I-2.1.1/2	Nombre d'accions del Pla de Resiliència al Canvi Climàtic del Baix Llobregat realitzades.	Núm.
	I-2.1.1/3	Pressupost destinat a la pràctica de la silvopastura.	€
	I-2.1.1/4	Nombre de guies de bones pràctiques per a l'estalvi d'aigua publicades.	Núm.
	I-2.1.1/5	Creació d'una Taula de Refugis Climàtics.	Si/no
2.2.1. Consolidació d'una estructura energètica d'origen renovable.	I-2.2.1/1	Pressupost destinat a l'Oficina Comarcal de Transició Energètica.	€
	I-2.2.1/2	Nombre de programes de formació al funcionariat dels municipis sobre el Pla Territorial Sectorial de les Energies Renovables de Catalunya.	Núm.
	I-2.2.1/3	Pressupost destinat a la nova Eina Digital de Gestió Energètica.	€
2.2.2. Desenvolupament	I-2.2.2/1	Pressupost invertit en la millora de la gestió de residus i dels sistemes de recollida.	€

de l'economia circular.	I-2.2.2/2	Nombre d'accions educatives per a la sensibilització sobre el reciclatge.	Núm.
	I-2.2.2/3	Pressupost destinat a la promoció de l'economia circular en les empreses.	€
3.1.1. Mobilització de les polítiques per a garantir l'accés a serveis de salut de qualitat.	I-3.1.1/1	Pressupost destinat al Servei de Control de Mosquits del Baix Llobregat.	€
	I-3.1.1/2	Pressupost destinat a la creació d'un mecanisme de trobada entre el Consell Comarcal i CatSalut.	€
	I-3.1.1/3	Nombre de campanyes de sensibilització per a la promoció d'estils de vida saludables.	Núm.
3.2.1. Comarca de proximitat.	I-3.2.1/1	Nombre d'accions destinades a l'elaboració d'un Pla Estratègic de Mobilitat del Baix Llobregat.	Núm.
	I-3.2.1/2	Pressupost destinat a la potenciació de camins i senders naturals.	€
3.2.2. Transició cap la mobilitat sostenible.	I-3.2.2/1	Nombre de Plans de Desplaçament d'Empresa aprovats.	Núm.
	I-3.2.2/2	Pressupost destinat a l'execució de bicivies.	€
3.3.1. Foment de l'accés a l'habitatge.	I-3.3.1/1	Pressupost destinat a l'ampliació i millora del parc públic.	€
	I-3.3.1/2	Nombre d'accions realitzades per a impulsar nous models d'accés a habitatge.	Núm.
	I-3.3.1/3	Pressupost destinat als serveis socials per a prevenir i actuar en casos de desnonaments en casos de vulnerabilitat.	€
4.1.1. Promoció de l'envelliment actiu i saludable.	I-4.1.1/1	Pressupost destinat en actuacions per a la promoció de l'envelliment actiu i la solitud no desitjada.	€
	I-4.1.1/2	Nombre d'accions contingudes en el Pla Estratègic per a les Persones Grans del Baix Llobregat executades.	Núm.
4.1.2. Desplegament de recursos per al suport a la infància i a la joventut.	I-4.1.2/1	Pressupost destinat al SEAIA per a consolidar el servei.	€
	I-4.1.2/2	Nombre de programes d'esport escolar impulsats a través del Consell Esportiu del Baix Llobregat.	Núm.
	I-4.1.2/3	Pressupost destinat al seguiment dels Plans Locals de Joventut dels municipis.	€
4.1.3. Polítiques i recursos per a afavorir la igualtat.	I-4.1.3/1	Nombre de polítiques públiques amb perspectiva de gènere.	Núm.
	I-4.1.3/2	Pressupost destinat a l'Àrea Bàsica de Serveis Socials.	€
4.2.1. Polítiques actives d'ocupació i llocs de treball de qualitat.	I-4.2.1/1	Pressupost destinat a polítiques que promoguin l'ocupació i llocs de treball de qualitat.	€
	I-4.2.1/2	Nombre de campanyes de comunicació destinats a donar suport al comerç de proximitat i les associacions de comerciants.	Núm.
4.2.2. Reforç dels principals sectors productius de la comarca.	I-4.2.2/1	Nombre d'actuacions realitzades per a donar suport al sector de l'automoció.	Núm.

4.2.2. Reforç dels principals sectors productius de la comarca.	I-4.2.2/2	Pressupost destinat a la creació del Centre de Transferència de Tecnologia.	€
	I-4.2.2/3	Nombre d'actuacions del Pla Estratègic de Turisme executades.	Núm.
	I-4.2.2/4	Nombre de campanyes de promoció turística impulsades a través de les plataformes de comunicació del Consorci de Turisme.	Núm.
	I-4.2.2/5	Nombre de convenis de col·laboració entre les administracions públiques locals i les empreses del sector cultural.	Núm.
4.2.3. Professionalització i formació.	I-4.2.3/1	Nombre d'accions per a l'impuls dels Centres de Formació Professional i la Formació Professional dual.	Núm.
4.2.4. Impuls a l'economia col·laborativa.	I-4.2.4/1	Pressupost destinat a consolidar programes d'economia social.	€
	I-4.2.4/2	Nombre de col·laboracions amb el tercer sector.	Núm.
5.1.1. Millora de l'administració electrònica comarcal.	I-5.1.1/1	Pressupost destinat a millorar l'administració comarcal.	€
	I-5.1.1/2	Nombre de Consells Comarcals als quals se'ls dona servei amb l'eina PIGAIM.	Núm.
5.1.2. Formació en competències digitals.	I-5.1.2/1	Pressupost destinat a la formació digital al funcionariat de les administracions locals.	€
	I-5.1.2/2	Nombre de programes per a l'alfabetització digital a persones en risc d'exclusió.	Núm.
5.2.1. Reforç del model de governança participatiu i transparent.	I-5.2.1/1	Pressupost destinat a potenciar els òrgans de participació.	€
	I-5.2.1/2	Nombre d'accions destinades a difondre el treball de dada realitzat per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat.	Núm.
5.2.2. Reforç de la col·laboració i co-dependència entre agents.	I-5.2.2/1	Nombre d'accions destinades a reforçar la col·laboració entre agents.	Núm.

Annex

Annex

Participació

La implicació dels grups tècnics i polítics, tant a nivell comarcal com municipal, en l'elaboració del Pla d'Actuació Comarcal del Consell Comarcal del Baix Llobregat ha estat una condició clau per a construir una estratègia de comarca consensuada i legitimada, que tingui en compte la percepció de la ciutadania sobre la situació de la comarca i els reptes que té per davant.

Per això, durant la creació del Pla d'Actuació Comarcal, s'han impulsat diferents accions a nivell intern i extern, per a guiar la participació i la comunicació durant tot el procés, les quals s'expliquen a continuació:

- Taller de participació amb personal tècnic del Consell Comarcal: Es van contrastar els resultats del diagnòstic territorial de la comarca, sobre la base dels eixos de l'Agenda Urbana Espanyola, i es van recollir problemàtiques i oportunitats per a la comarca, així com propostes de projectes i accions a impulsar des del Consell.
- Sessió de contrast amb consellers i conselleres: Es van contrastar les problemàtiques i oportunitats per a la comarca, sobre la base dels eixos de l'Agenda Urbana Espanyola, i es van identificar els reptes als quals s'enfronta la comarca.
- Qüestionari als municipis: Es va presentar un qüestionari dirigit als equips tècnics dels municipis de la comarca del Baix Llobregat, amb la finalitat de recaptar informació de tipus qualitatiu sobre els principals reptes/oportunitats, així com polítiques o projectes que es puguin promoure des del Consell Comarcal.

Resultats de la sessió de contrast amb consellers i conselleres

A continuació s'adjunten els resultats de les sessions de participació amb consellers i conselleres, realitzades el divendres 5 i dilluns 8 de juliol.

Taula 5: Valoració de les dificultats que s'han identificat a la comarca. Font: Elaboració pròpia.

EIX	OE									
			Pregunta			Respostes				
			En quina mesura s'ajusten les següents DIFICULTATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de TERRITORI, PAISATGE I BIODIVERSITAT?		21					
			Opcions		Mitjana ponderada	1	2	3	4	5
1	Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo		Orografia i estructura morfològica complexa. Elements físics que condicionen la connectivitat entre municipis de la comarca.	3,43		1	4	6	5	5
			Titularitat privada dels boscos que dificulta la seva gestió i pot implicar una pèrdua de la biodiversitat i/o una deterioració del paisatge.	3,10		3	5	3	7	3
			Desenvolupament territorial més enfocat a l'expansió que a la regeneració urbana que pot implicar una deterioració del paisatge en entorns naturals.	3,86		2	0	4	8	7

		Pregunta	Respostes					
		En quina mesura s'ajusten les següents DIFICULTATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de GESTIÓ SOSTENIBLE DE RECURSOS?	19					
4	Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular	Opcions	Mitjana ponderada	1	2	3	4	5
		Equipaments i infraestructures locals poc eficients sobre les quals és necessari escometre actuacions per a millorar la seva eficiència energètica.	3,84	2	1	3	5	8
		Augment de la pressió sobre la salut humana, el medi ambient i els recursos naturals per una excessiva generació de residus i un alt consum de recursos.	3,79	2	1	2	8	6
		Alta dependència energètica exterior en un context d'escassa producció d'energies renovables.	3,84	1	0	7	4	7
		Augment de la demanda d'aigua en un context de canvi climàtic i pressió sobre els recursos hídrics.	4,00	2	0	3	5	9
		Augment de població en situació de pobresa energètica.	4,32	1	0	1	7	10
		Pregunta	Respostes					
		En quina mesura s'ajusten les següents DIFICULTATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de MOBILITAT SOSTENIBLE?	21					
5	Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible	Opcions	Mitjana ponderada	1	2	3	4	5
		Patrons de mobilitat poc sostenible, amb un predomini del desplaçament en vehicle privat, especialment en els municipis que no pertanyen a l'AMB.	4,24	2	0	1	6	12
		Dèficit de transport públic en determinats municipis, manca en determinades zones i falta d'infraestructures que facilitin la intermodalitat.	4,57	0	0	1	7	13
		Dèficit d'infraestructures de mobilitat sostenible i falta de connexió de la xarxa de carrils bici entre municipis.	3,90	1	0	4	6	9
		Absència d'una estratègia de mobilitat sostenible integrada entre els municipis de la comarca	4,33	1	0	2	6	12
		Els processos de dispersió demogràfica estan creant problemes de connectivitat i disfuncionalitat en l'ús de les xarxes de transport.	4,05	0	1	5	7	8
		Pregunta	Respostes					
		En quina mesura s'ajusten les següents DIFICULTATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de COHESIÓ SOCIAL?	21					
6	Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat	Opcions	Mitjana ponderada	1	2	3	4	5
		Elevada taxa d'envelliment, a conseqüència de la caiguda de la natalitat.	4,52	0	1	1	5	14
		Concentració de vulnerabilitat urbana i exclusió social en determinats entorns caracteritzats per un major percentatge de pobresa urbana i desocupació.	4,00	1	0	4	9	7
		Diferència entre els municipis en la prestació de serveis en l'àrea de serveis socials.	4,05	1	1	3	7	9
		Desigualtat econòmica i social entre els municipis, en el marc d'unes dinàmiques territorials que afecten la comarca en el seu conjunt.	3,95	1	2	3	6	9
		Desigualtat i bretxa de gènere, fenòmens que afecten de forma més intensa a determinats col·lectius o accentuen les diferències entre homes i dones.	3,71	2	1	2	12	4
		Pregunta	Respostes					
		En quina mesura s'ajusten les següents DIFICULTATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de ECONOMIA URBANA?	21					
7	Impulsar i afavorir l'economia urbana	Opcions	Mitjana ponderada	1	2	3	4	5
		Efectes d'una activitat econòmica industrial molt especialitzada en l'automoció.	3,29	3	2	6	6	4
		Falta d'oferta turística en municipis amb importants recursos naturals i culturals.	3,43	2	3	3	10	3
		El sector serveis com a sector productiu predominant, més susceptible de ser afectat per crisi.	3,71	1	2	5	7	6
		Destrucció del teixit comercial local.	4,29	1	1	2	4	13

		Insuficiència de mesures de suport a l'emprenedoria i a la implantació empresarial, a través d'ajudes econòmiques o avantatges de finançament.	4,76	0	2	3	7	9
8	Garantir l'accés a l'habitatge	Pregunta	Respostes					
		En quina mesura s'ajusten les següents DIFICULTATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de HABITATGE?	21					
		Opcions	Mitjana ponderada	1	2	3	4	5
		Dificultats d'accés a l'habitatge a conseqüència de l'elevat preu, l'escassetat d'oferta o la insuficiència d'ajudes locals.	5,00	0	0	0	0	21
		Escassetat d'habitatge social a preu assequible, amb un insuficient número d'habitatge subjectes a protecció pública.	4,86	0	0	0	3	18
		Baixa eficiència energètica, deficient conservació i problemes d'accessibilitat al parc d'habitatge de determinats municipis.	3,38	1	5	4	7	4
9	Liderar i fomentar la innovació digital	Inadequació del parc d'habitatge existent a persones majors, en el marc del fenomen de l'envelliment.	3,76	1	3	3	7	7
		Pregunta	Respostes					
		En quina mesura s'ajusten les següents DIFICULTATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de DIGITALITZACIÓ?	21					
		Opcions	Mitjana ponderada	1	2	3	4	5
		Escassa incorporació de les TICS en la gestió urbana, especialment en algunes ciutats en les quals no s'ha avançats cap a Smart Cities.	3,19	1	4	6	10	0
		Falta d'interès del sector empresarial per adaptar les actuals àrees de negoci a les noves tecnologies, la qual cosa pot repercutir en la seva capacitat.	2,62	3	6	9	2	1
10	Millorar els instruments d'intervenció i la governança	Augment del pes de la quarta edat, que es configurarà com un col·lectiu social amb especials dificultats per a l'accés a les noves tecnologies.	3,67	2	2	3	8	6
		Falta de serveis d'administració electrònica, que incideix en el model de governança local, en la participació ciutadana i en el seu apoderament.	3,10	2	5	7	3	4
		Pregunta	Respostes					
		En quina mesura s'ajusten les següents DIFICULTATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de INSTRUMENTS I GOVERNANÇA?	7					
		Opcions	Mitjana ponderada	1	2	3	4	5
		Sistema normatiu complex i heterogeni en matèria urbanística, que dificulta l'aplicació dels diferents plans i la gestió urbanística local.	4,57	0	0	0	3	4
		Estructura i capacitat dels municipis insuficient per a accedir a fonts de finançament.	3,86	1	0	1	2	3
		Dèficit de cooperació entre administracions i "municipalisme".	4,86	0	0	0	1	6
		Planificació territorial insuficient/deficient, amb absència de coordinació entre instruments de caràcter supramunicipal i instruments locals.	3,57	1	1	1	1	3

Taula 6: Valoració de les oportunitats que s'han identificat a la comarca. Font: Elaboració pròpia.

EIX	OE							
1	Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo	Pregunta	Respostes					
		En quina mesura s'ajusten les següents OPORTUNITATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de TERRITORI, PAISATGE I BIODIVERSITAT?	21					
		Opcions	Mitjana ponderada	1	2	3	4	5
		Riquesa del paisatge i de la biodiversitat amb una gran capacitat de servir de base per a la millora de la qualitat de vida de la ciutadania.	3,95	2	0	2	10	7
		Riquesa agrícola i forestal, que contribueix al desenvolupament econòmic de la comarca i ofereix un element de vinculació entre l'urbà i el rural.	3,76	1	1	5	9	5
		Abundant patrimoni cultural distribuït per tot el territori com a elements clau per a fomentar un activitat turística equilibrada a la comarca.	4,19	1	1	3	4	12
		Àmplia xarxa de camins naturals i rurals, com a potencial de millora de l'entorn rural i del medi ambient, i la seva vinculació amb el mitjà urbà.	3,95	1	0	3	12	5
		Zones agrícoles a la muntanya que poden incorporar-se a la matriu agrícola comarcal i així potenciar els sistemes alimentaris territorialitzats.	3,62	1	2	7	5	6

4	Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular	Pregunta	Respostes	
		En quina mesura s'ajusten les següents OPORTUNITATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de GESTIÓ SOSTENIBLE DE RECURSOS?	21	
		Opcions	Mitjana ponderada 1 2 3 4 5	
		Experiència en iniciatives per a l'ús d'aigua regenerada: la comarca compta amb una Estació Depuradora d'Aigües Residuals.	3,43 3 1 4 5 7	
		Desplegament de mesures per a la recuperació mediambiental de l'aquífer i l'espai fluvial del Llobregat.	3,52 3 1 2 7 7	
		El desenvolupament de l'activitat de gestió de residus com a àmbit clau en la millora i conservació del medi ambient i la generació d'ocupació.	3,52 4 1 1 5 9	
5	Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible	Desenvolupament tecnològic vinculat a la generació energètica a través de fonts renovables.	3,48 3 0 5 5 7	
		Polítiques autonòmiques relacionades amb la promoció de les energies renovables: PLATER.	3,19 4 1 3 8 4	
		Pregunta	Respostes	
		En quina mesura s'ajusten les següents OPORTUNITATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de MOBILITAT SOSTENIBLE?	21	
		Opcions	Mitjana ponderada 1 2 3 4 5	
		Condicions favorables de clima i topografia per a l'impuls dels mitjans de transport tous: per als vianants i bicicleta.	3,33 1 3 6 10 1	
6	Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat	Programes i fons autonòmics, nacionals i europeus que faciliten i promouen les infraestructures de mobilitat urbana sostenible.	3,38 3 0 8 6 4	
		Plans supramunicipals de transport sostenible, que millorin la connexió interurbana amb transport públic sostenible.	3,81 3 0 4 5 9	
		Conscienciar i educar a la societat sobre la mobilitat i el transport sostenible.	3,67 3 1 3 7 7	
		Renovació en 2028 de les concessions de sistemes de transport interurbans que depenen de l'administració autonòmica.	4,05 1 1 5 3 11	
		Pregunta	Respostes	
		En quina mesura s'ajusten les següents OPORTUNITATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de COHESIÓ SOCIAL?	21	
7	Impulsar i afavorir l'economia urbana	Opcions	Mitjana ponderada 1 2 3 4 5	
		Existència de programes específics per a persones majors, com el Pla Estratègic per als personis grans del Baix Llobregat.	3,67 2 1 5 7 6	
		Multiculturalitat i diversitat en determinats municipis com un factor enriquidor, que permet el desenvolupament d'iniciatives d'integració social.	3,67 3 1 2 9 6	
		Desenvolupament de programes en l'àmbit social, amb finançament europeu, com a oportunitat per a millorar les condicions socioeconòmiques de la població.	3,10 3 3 7 5 3	
		Iniciatives i programes orientats a atreure població jove.	3,86 0 3 3 9 6	
		Preguntes	Respostes	
8	Garantir l'accés a l'habitatge	En quina mesura s'ajusten les següents OPORTUNITATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de ECONOMIA URBANA?	21	
		Opcions	Mitjana ponderada 1 2 3 4 5	
		Actius culturals, patrimonials i paisatgístics com a elements claus per a fomentar i enriquir l'activitat turística, l'economia i l'ocupació.	4,00 1 1 2 10 7	
		Gran capacitat econòmica i de creació d'ocupació en la indústria, sector de gran presència a la comarca.	3,57 3 1 2 11 4	
		Importància de la indústria agroalimentària en el desenvolupament de la comarca.	3,29 1 6 4 6 4	
		Polítiques autonòmiques i nacionals en relació a la rehabilitació, regeneració i renovació urbana com a motor d'ocupació.	3,67 2 1 5 7 6	

		Programes i polítiques autonòmiques, nacionals i europees de foment de la rehabilitació, regeneració i renovació urbana.	3,76	1	2	5	6	7
		Polítiques públiques i programes de promoció d'energies renovables i l'eficiència energètica en l'edificació i en els habitatges.	3,52	1	2	8	5	5
		Reorientació del sector de la construcció cap a la rehabilitació edificatòria, caracteritzat per la seva major resistència a l'efecte de la crisi econòmica.	4,05	0	0	6	8	7
		Actuacions de promoció d'habitatge protegit tant de nova construcció, com especialment, de rehabilitació per a satisfer la demanda d'habitatge.	4,52	0	0	1	8	12
		Pregunta	Respostes					
		En quina mesura s'ajusten les següents OPORTUNITATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de DIGITALITZACIÓ?	21					
		Opcions	Mitjana ponderada	1	2	3	4	5
9	Liderar i fomentar la innovació digital	Existència d'un teixit industrial amb perfil adaptat a la innovació, per la proximitat a centres tecnològics i d'innovació.	3,67	1	2	4	10	4
		Millora de l'eficiència en els serveis locals a través de l'Administració electrònica, amb una simplificació de tràmits administratius.	3,71	1	2	5	7	6
		Iniciatives per a l'ús de les TIC en l'activitat turística i afavorir la dinamització del turisme.	2,81	4	0	13	4	0
		Important recorregut de millora en el nivell de digitalització que permetrà una millor gestió dels serveis.	3,43	2	1	8	6	4
		Pregunta	Respostes					
		En quina mesura s'ajusten les següents OPORTUNITATS a la realitat de la comarca del Baix Llobregat en matèria de INSTRUMENTS I GOVERNANÇA?	5					
		Opcions	Mitjana ponderada	1	2	3	4	5
10	Millorar els instruments d'intervenció i la governança	Procurar una major imbricació entre les polítiques i línies d'actuació dels municipis que conformen la comarca.	4,00	0	0	1	3	1
		Millora de l'eficiència en els serveis locals a través de la e-administració: simplificació de tràmits administratius i reducció de costos.	4,00	0	0	1	3	1
		Iniciatives per a integració de les TIC en la gestió turística per a millorar la planificació.	3,60	0	0	2	3	0

Taula 7: Identificació dels reptes de la comarca. Font: Elaboració pròpia.

EIX	OE	Pregunta	Respostes
		REPTES: indica tres paraules clau	
		Respostes més populars	Repeticions
1	Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo	Sostenibilitat	7
		Cohesió social / territorial	3
		Canvi climàtic	2
		Gestió forestal	2
		Patrimoni	2
		Pregunta	Respostes
		REPTES: indica tres paraules clau	
		Respostes més populars	Repeticions
4	Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular	Reciclatge	6
		Economia circular	3
		Innovació	3
		Transició energètica	2
		Reutilització	2
		Pregunta	Respostes
		REPTES: indica tres paraules clau	
		Respostes més populars	Repeticions
5	Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible	Connectivitat	13
		Accessibilitat	5
		Equitat territorial	3
		Sostenibilitat	3
		Infraestructures	2
6		Pregunta	Respostes

	Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat	REPTES: indica tres paraules clau		
		Respostes més populars	Repeticions	
		Habitatge	5	
		Cohesió	4	
		Diversitat	4	
7	Impulsar i afavorir l'economia urbana	Integració	3	
		Preguntes	Respostes	
		REPTES: indica tres paraules clau		
		Respostes més populars	Repeticions	
		Comerç local	5	
8	Garantir l'accés a l'habitatge	Proximitat	4	
		Modernització	3	
		Pregunta	Respostes	
		REPTES: indica tres paraules clau		
		Respostes més populars	Repeticions	
9	Liderar i fomentar la innovació digital	Lloguer social	5	
		Regulació	4	
		Rehabilitació	3	
		Pregunta	Respostes	
		REPTES: indica tres paraules clau		
10	Millorar els instruments d'intervenció i la governança	Respostes més populars	Repeticions	
		Formació	6	
		Bretxa digital	3	
		Digitalització	2	
		Innovació	2	
		Pregunta	Respostes	
		REPTES: indica tres paraules clau		
		Respostes més populars	Repeticions	
		Cooperació	1	
		Desburocratització	1	
		Participació popular	1	

Resultats dels qüestionaris dels municipis

A continuació s'adjunten els resultats dels qüestionaris en línia enviats als tècnics dels municipis de la comarca.

Taula 8: Valoració de reptes/oportunitats de la comarca. Font: Elaboració pròpia.

EIX	OE	Pregunta	Respostes	
1	Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo	Quin d'aquests reptes/oportunitats consideres prioritari impulsar des del Consell?	18	
		Opcions	% de vots	Vots
		Potenciar l'agricultura de muntanya, així com els sistemes alimentaris territorialitzats.	27,78	5
		Donar a conèixer el patrimoni, tant natural com cultural, i educar en la seva conservació.	72,22	13
		Realitzar accions comunitàries per a un ús comú del territori i el manteniment dels boscos territorial més enfocat a l'expansió que a la regeneració urbana que pot implicar una deterioració del paisatge en entorns naturals .	50,00	9
		Reforçar la xarxa de camins i itineraris.	5,56	1
		Prioritzar la inversió en la via blava del Llobregat.	5,56	1
2	Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent	Pregunta	Respostes	
		Quin d'aquests reptes/oportunitats consideres prioritari impulsar des del Consell?	18	
		Opcions	% de vots	Vots
		Revitalitzar i regenerar les àrees urbanes històriques.	22,22	4
		Ampliar les zones verdes, per a diferents tipus de públic.	61,11	11
		Fomentar el comerç tradicional.	55,56	10
		Millorar l'accés a serveis de salut i educatius.	50,00	9

		Millora de les urbanitzacions i serveis descentralitzats.	5,56	1
		Mobilitat.	5,56	1
		Millorar les connexions de transport públic.	5,56	1
		Pregunta	Respostes	
		Quin d'aquests reptes/oportunitats consideres prioritari impulsar des del Consell?	18	
		Opcions	% de vots	Vots
3	Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència	Impulsar programes per a reduir la petjada de carboni de les empreses.	55,56	10
		Protegir la zona costanera dels efectes del canvi climàtic.	27,78	5
		Transferència tecnològica per a l'adaptació dels cultius al canvi climàtic.	27,78	5
		Abordar el tractament de plagues i malalties en els cultius.	11,11	2
		Promoure l'estalvi d'aigua i la gestió forestal.	5,56	1
		Potenciar l'ús de la tecnologia, les dades i la robotització per la motorització del canvi climàtic.	5,56	1
		Promocionar oficines de canvi climàtic energia municipal.	5,56	1
		Milliores per reurbanització ampliant vegetació i reduint paviment dur.	5,56	1
		Pregunta	Respostes	
4	Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular	Quin d'aquests reptes/oportunitats consideres prioritari impulsar des del Consell?	17	
		Opcions	% de vots	Vots
		Potenciar l'ús d'aigua regenerada.	52,94	9
		Impulsar la implantació d'energies renovables.	70,59	12
		Gestionar els recursos hídrics.	70,59	12
		Fomentar la reducció de residus a la comarca	64,71	11
		Pregunta	Respostes	
		Quin d'aquests reptes/oportunitats consideres prioritari impulsar des del Consell?	18	
5	Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible	Opcions	% de vots	Vots
		Millorar els sistemes de mobilitat i transport entre municipis.	66,67	12
		Potenciar la mobilitat sostenible.	55,56	10
		Impulsar el transport públic amb vehicles de zero emissions.	38,89	7
		Millorar la connexió ciclista entre els municipis.	38,89	7
		Potenciar la xarxa de transport adaptat.	5,56	1
		Potenciar ciutats 15'	5,56	1
		Pregunta	Respostes	
		Quin d'aquests reptes/oportunitats consideres prioritari impulsar des del Consell?	17	
6	Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat	Opcions	% de vots	Vots
		Adaptar i diversificar els recursos dirigits a la gent gran davant l'augment de l'esperança de vida.	64,71	11
		Facilitar i acompanyar a les persones joves en els seus processos d'emancipació.	52,94	9
		Impulsar l'accés a la cultura, l'esport i l'oci.	23,53	4
		Millorar les oportunitats educatives i l'èxit educatiu.	5,88	1
		Pregunta	Respostes	
		Quin d'aquests reptes/oportunitats consideres prioritari impulsar des del Consell?	17	
7	Impulsar i afavorir l'economia urbana	Opcions	% de vots	Vots
		Adaptar el teixit productiu a l'impacte de la intel·ligència artificial.	41,18	7
		Re industrialitzar la comarca.	52,94	9
		Fomentar l'econòmica col·laborativa entre empreses i particulars.	23,53	4
		Fomentar un turisme sostenible i equilibrat pel territori.	47,06	8
		Millorar infraestructures als polígons industrials existents.	5,88	1
		Reequilibrar la comarca en termes de sectors d'activitat.	5,88	1
		Pregunta	Respostes	
		Quin d'aquests reptes/oportunitats consideres prioritari impulsar des del Consell?	18	
8	Garantir l'accés a l'habitatge	Opcions	Mitjana ponderada	Vots
		Impulsar la rehabilitació del parc edificatori.	50,00	9
		Garantir l'accés a l'habitatge.	66,67	12
		Incentivar altres modalitats, com l'habitatge cooperatiu.	16,67	3

		Impulsar accions envers al sensellarisme.	5,56	1
		Mesures per evitar okupació i infrahabitatges.	5,56	1
		Pregunta	Respostes	
9	Liderar i fomentar la innovació digital	Quin d'aquests reptes/oportunitats consideres prioritari impulsar des del Consell?	19	
		Opcions	Mitjana ponderada	Vots
		Incorporar les tecnologies en els processos administratius.	63,16	12
		Reduir la bretxa digital per raó d'accés, ús i capacitat.	57,89	11
		Oferir formació tecnològica als tècnics dels municipis.	63,16	12
		Pregunta	Respostes	
10	Millorar els instruments d'intervenció i la governança	Quin d'aquests reptes/oportunitats consideres prioritari impulsar des del Consell?	18	
		Opcions	Mitjana ponderada	Vots
		Fomentar la governança multinivell i els processos de participació ciutadana.	33,33	6
		Impulsar la transparència de l'administració i la cultura de dades obertes.	61,11	11
		Fomentar la capacitat i formació local en la captació de fons per a finançar projectes	50,00	9

Taula 9: Proposta de projectes a impulsar des del Consell Comarcal. Font: Elaboració pròpia.

EIX	OE			
		Pregunta	Respostes	
		Quins projectes comarcals es poden impulsar des del Consell Comarcal per a ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo?	9	
		Respostes		
1	Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo	Potenciar les accions de gestió forestal (resinació, etc...).		
		Promoure la zonificació del sòl per a usos residencials, industrials, agrícoles i de conservació.		
		Aconseguir i/o treballar per una fiscalitat verda.		
		Informació i assessorament per fer convenis amb propietaris de zones boscoses per la seva neteja.		
		Renaturalització, mobilitat, millora de polígons.		
		Concedir subvencions als ens locals per a la conservació i protecció del Llobregat.		
		Millorar les infraestructures verdes.		
		Subvencions de millora i conservació del patrimoni.		
		Alinear les accions dels diferents municipis.		
		Pregunta	Respostes	
		Quins projectes comarcals es poden impulsar des del Consell Comarcal per a evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent?	10	
		Respostes		
2	Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent	Suport jurídic i tècnic per a la millora de les urbanitzacions amb dèficits urbanístics.		
		Zones on sigui més important el vianant que el vehicle i comerç sostenible.		
		Fomentar i donar suport al comerç local.		
		Suport al comerç local i suport a l'educació.		
		Potenciar el comerç local, urbà, de qualitat que fomenti valors de cohesió entre els veïns i les veïnes teixint llaços socials a més de la distribució de productes i serveis.		
		Preservar els nuclis urbans, promocionant comerç i l'accés peatonal.		
		Millorar les connexions de transport públic.		
		Concedir subvencions per a la rehabilitació d'edificis existents.		
		Millorar el medi ambient urbà i reduir la contaminació.		
		Estratègia comarcal per a l'èxit educatiu i la reducció de l'abandonament educatiu prematur.		
		Pregunta	Respostes	
3	Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència	Quins projectes comarcals es poden impulsar des del Consell Comarcal per a prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència?	6	
		Respostes		
		Banc de bones pràctiques en l'estalvi d'aigua i gestió forestal.		
		Desenvolupar plans de gestió integrada de recursos hídrics per afrontar la disponibilitat i qualitat de l'aigua en temps de canvi climàtic.		
		Suport per generar refugis climàtics a equipaments i espais públics.		

Ajuts a: Transport públic, canvi de sistema de recollida selectiva dels municipis.
 Reduir les emissions de gasos efecte d'hivernacle.
 Subvencions per millora d'espais i edificis públics per eficiència climàtica.

		Pregunta	Respostes
4	Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular	Quins projectes comarcals es poden impulsar des del Consell Comarcal per a fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular? Opcions Noves plantes de tractament residus. Promocionar l'economia circular en les Empreses oferint incentius i suport tècnic per a empreses que adoptin pràctiques d'economia circular, com la reutilització de materials, el disseny de productes duradors i el reciclatge dels seus residus. Gestió comarcal als municipis petits. Protecció dels aiguamolls. Subvencions per inversions d'aigua en baixa. Optimitzar i reduir el consum d'aigua. Millora de les infraestructures d'abastament d'aigua i evacuació d'aigües residuals per eliminar fuites.	7
5	Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible	Pregunta Quins projectes comarcals es poden impulsar des del Consell Comarcal per a afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible? Respostes Implementar infraestructures per a vehicles elèctrics instal·lant punts de recàrrega gratuïts i estandarditzant a tots els municipis les tarifes "zero" de les zones blaves per a vehicles elèctrics. Potenciar nova línia ferroviària des de Sant Boi fins Castelldefels. Promoció de vies ciclades, projectes de tancaments d'espais de zones comercials als vehicles de motor, com seria el tancament del centre. Reduir la desigualtat entre municipis de l'AMB i fora de l'AMB en l'oferta de transport públic. Potenciar modes de transport sostenibles. Millorar la xarxa ferroviària i soterrament de les vies de tren.	6
6	Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat	Pregunta Quins projectes comarcals es poden impulsar des del Consell Comarcal per a fomentar la cohesió social i buscar l'equitat? Respostes El processos han d'estar dirigits al general de la ciutadania. Promocionar la cultura i la identitat local dins dels programes d'acollida, cohesió i integració social. Acompanyament per creació centres atenció gent gran. Promoció d'habitatge públic. Mes places públiques de residències per gent gran, i prestar subvencions per al SAD. Impulsar accions envers el sensellarisme, crear allotjaments d'urgència., Buscar la igualtat d'oportunitats. Projectes d'oci nocturn controlat per a menors.	8
7	Impulsar i afavorir l'economia urbana	Pregunta Quins projectes comarcals es poden impulsar des del Consell Comarcal per a impulsar i afavorir l'economia urbana? Respostes Establir programes de suport econòmic, logístic i assessorament per a petites i mitjanes empreses d'àmbit local. Millorar els polígons. Subvencions per a l'impuls del petit comerç. Dinamització i diversificació de l'activitat econòmica.	4
8	Garantir l'accés a l'habitatge	Pregunta Quins projectes comarcals es poden impulsar des del Consell Comarcal per a garantir l'accés a l'habitatge? Respostes Pisos d'emergència social. Fomentar de la Innovació en els models d'habitatge cercant nous models que siguin viables i sostenibles. Programes de suport i promoció de l'habitatge. Fomentar l'existència d'un parc d'habitatge adequat a preu accessible.	4

		Pregunta	Respostes
		Quins projectes comarcals es poden impulsar des del Consell Comarcal per a fomentar la innovació digital?	6
9	Liderar i fomentar la innovació digital	Respostes Programaris compartits. Impulsar la creació de centres d'innovació i coworking, oferint suport tècnic, formació i assessorament per a emprenedors digitals. Crear sistemes més àgils dels processos administratius, especialment la contractació pública. Suport a les TIC a l'administració pública, eines i formació i suport en la transició. Impulsar accions per pal·liar la bretxa digital en col·lectius vulnerables. Fomentar l'administració electrònica.	
		Quins projectes comarcals es poden impulsar des del Consell Comarcal per a millorar els instruments d'intervenció i la governança?	3
10	Millorar els instruments d'intervenció i la governança	Respostes Suport a les TIC i eines per poder fer la transició al nou model de governança. Un marc normatiu i de planejament actualitzat, flexible i simplificat que millori també la gestió. Campanyes de formació.	

